

**CALENDAR
PE ANUL DE-
LA HRISTOS**

1930.

Josif Moldovanu

Inspector școlar

ARAD

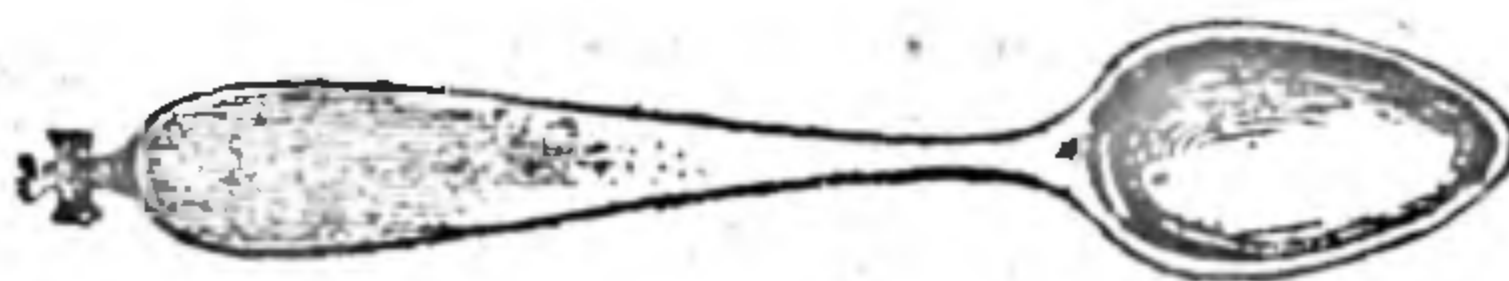
Prețul 20 Lei.

LIBRĂRIA DIECEZANĂ

ARAD, STR. EMINESCU No. 18.

MARE DEPOZIT în recvizite
bisericești și anume:

Cădelniță, Lilier, Potir, Linguriță, Copie,
Steluță, Disc, Mirui or, Cană pt. încălzit
apa, Cutie pt. botez, Cutie pt. Sf. cumi-
necătură, Clopoșel, Chivot, Candele, Ripizi,
Sfeșnice, Candelabre, Prăznicare, Vase pt.
apă și vin, Căldărușe, Icoane pictate pe
pânză etc., etc.

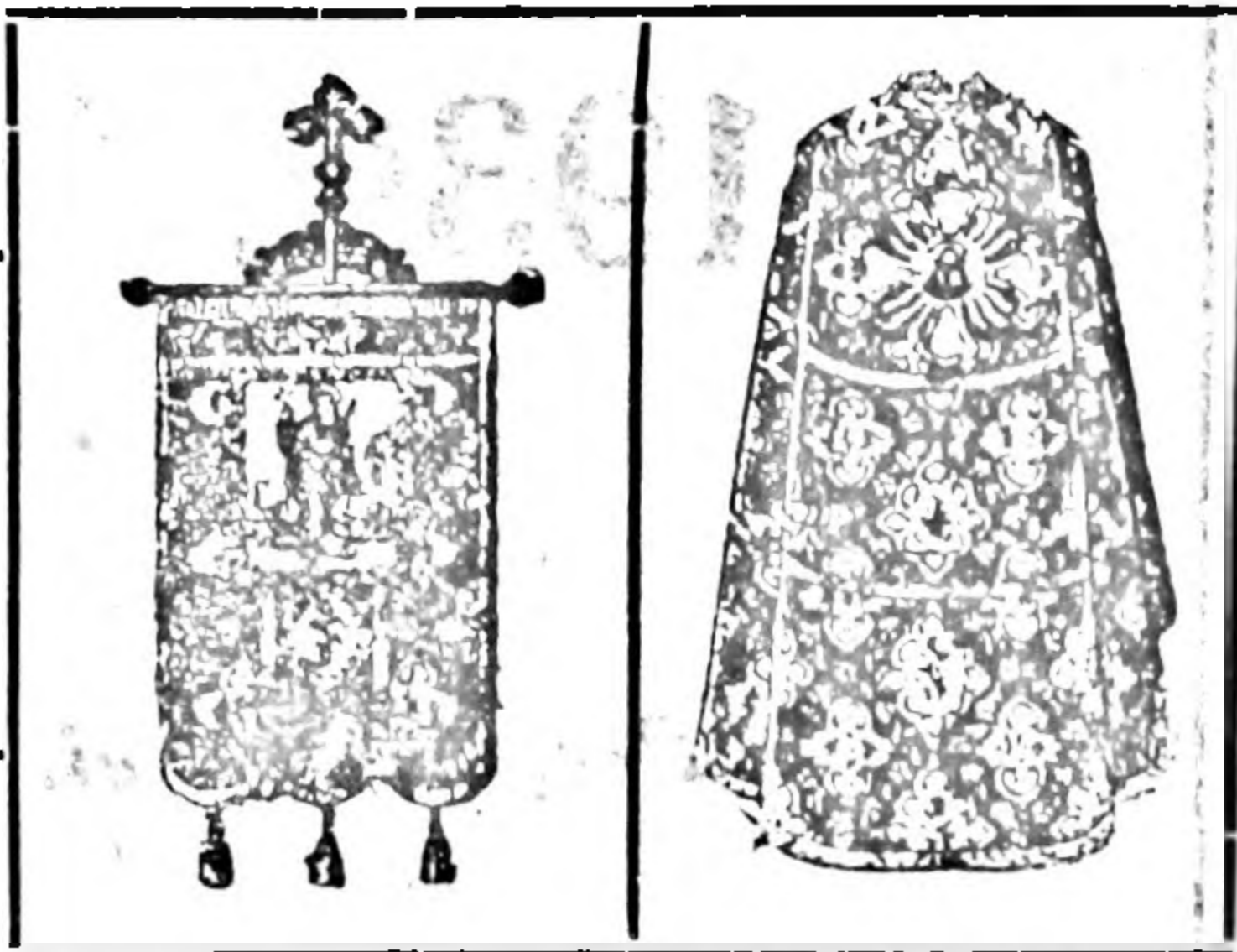

i a r

Croitoria Diecezană

pregătește pe lângă prețurile cele mai moderate:
Ornate, prapori, epitrachile, veste teologice, Epitaf
(mormântul D-lui), stichare, mășae pentru tetrapod,
perdele la ușile împărătești.

La cerere trimitem catalogul complet, gratuit.

201.331

CALENDAR

PE ANUL

V 1970

DELA HRISTOS

1930.

ANUL LII.

Palatul Cultural al Orașului Arad

BIBLIOTECA

No. înr. de sporire 818.

19 AC/141.

Josif Moldovanu
Inspector școlar
ARAD

ARAD, 1929.

EDITURA ȘI TIPARUL TIPOGRAFIEI DIECEZANE.

Cronologia pe anul 1930.

	Anul
Dela facerea lumii după Suidas (6000 înainte de Hristos)	79:0
„ facerea lumii după cei 70 de traducători ai Bibliei	7564
„ facerea lumii după era bizantină sau constantino-politană biser.	7438
„ facerea lumii după socoteala lui Eusebiu	7130
„ periodul Iulian (1 Ianuarie 4713 înainte de Hristos)	5935
„ calculul comun	5913
„ calculul nou al Evreilor (ecvinocțiul de primăvară 3791)	5720
„ fondarea Romei (24 Aprilie 753 înainte de Hristos)	2683
„ moartea lui Alexandru cel mare	2462
„ îndreptarea Calendarului Iulian prin Sosigene (1 Ianuarie anul 45 înainte de Hristos)	1975
„ nașterea Domnului nostru Isus Hristos	1930
„ risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. anul 64 după Hristos)	1861
„ descălecarea Romanilor în Dacia sub împăratul Traian	1825
„ primirea legii creștine de către Romani	1824
„ năvălirile barbare în Dacia-Traiană: Goșii, Gepizii, Avarii, Hunii etc.	1656
„ cel dintâiu Sinod ecumenic din Nicea	1605
„ introducerea clopotelor în bisericile creștine	1530
„ căderea imperiului roman apusean	1454
„ era mohamedană (fuga lui Mohamed dela Meka la Medina, la 622 după Hristos)	1308
„ desbinarea bisericii apusene de cea răsăriteană	876
„ întemeierea statului Țării românești prin Radu Negru Basarab, Domnul Făgărașului	830
„ începutul războaielor cruciate	836
„ inventarea ochelarilor	637
„ aflarea prafului de pușcă	597
„ reîntemeierea statului Moldovei prin Dragoș Vodă	585
„ aflarea hârtiei	556
„ construirea celei dintâi violine	490
„ aflarea tiparului	427
„ ocuparea Constantinopolului prin Turci	476
„ descoperirea Americii (11 Octomvrie 1492)	438
„ moartea lui Ștefan cel mare	425
„ reformația lui Luther	413
„ Mihai Viteazul ca domn al țărilor române	328
„ îndreptarea Calend. Iulian prin papa Grigorie XIII	348
„ aducerea cartofilor în Europa	346
„ începerea sădirii tutunului (tăbacului) în Europa	339
„ aflarea mașinilor cu abur	294
„ descoperirea Australiei	231
„ anexarea Bucovinei la țările austriace	155
„ aflarea trenului în Anglia	153
„ construirea primului balon	147
„ revoluțiunea lui Horea	146
„ descoperirea curentului electric	140
„ aflarea altoirii vărsatului	136
„ aflarea luminatului cu gaz	130

	Anii
Dela aflarea corăbiilor cu vapor (abur) de R. Fulton în America	123
„ înființarea Preparandiei din Arad	118
„ prima răpire a Basarabiei prin Ruși	117
„ primul telegraf cu scriere	98
„ aflarea mașinilor de cusut	84
„ unirea principatelor române	71
„ reînființarea metrop. ort. a Românilor din Transilvania	66
„ detronarea principelui Ion Cuza	64
„ revenirea Romei de capitală a Italiei	60
„ primul sinod anual al eparhiei arădane	60
„ reînființarea imperiului german	59
„ trecerea la cele eterne a marelui arhiepiscop Andreiu Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	57
„ proclamarea independenței statului român	53
„ răpirea din nou a Basarabiei prin Ruși	52
„ proclamarea regatului român și încoronarea primului rege român	49
„ descoperirea fonografului și telefonului	42
„ expoziția națională din București	24
„ inventarea aeroplanului rom. Aurel Vlaicu	17
„ izbucnirea războiului mondial	16
„ unirea tuturor Românilor cu patria mamă	12
„ nașterea (25 Oct. 1921) M. Sale Mihaiu I, Regele României	9

Sărbători și alte zile schimbătoare.

Carnevalul (câșlegile) 8 săptămâni și 5 zile; începutul Triodului 9 Februarie; lăsatul de carne 23 Februarie; lăsatul de brânză 2 Martie; S-tul *Teodor* 8 Martie; *Florile* 13 Aprilie; *Înălțarea* (Ispas) 29 Maiu; *Pogorârea Duhului S.* 8 Iunie; lăsatul de post S. Apostoli 15 Iunie; Postul S. Apostoli 1 săpt. și 6 zile; *Bunavestire*: Marți, a 4-a săptămână din Post; *Nașterea Domnului*: Joi.

Posturile.

Mercurile și Vinerile de peste an. Ajunul Botezului 5 Ian. Postul Paștilor din 2 Martie — 20 Aprilie. Postul S-lor Apostoli din 16 Iunie până la 29 Iunie. Postul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu dela 1—14 August. Tăierea capului S-lui Ioan în 29 August. Ziua Crucii în 14 Sept. Postul Nașterii Domnului din 15 Nov. până în 24. Dec.

Deslegări de post.

Mercurile și Vinerile dela Crăciun până la ajunul Botezului. Cele din săptămâna brânzei, din săptămâna după Paști (luminată), precum și cele din săptămâna după Rusalii.

Parastase oficiale:

La Trei Ierarhi pentru mecenajii Ioan și Maria Trandafill: în 22 Febr. pentru mecenatele Em. Gojdu; 20 Iulie pentru regele Ferdinand I.; 11 Octombrie pentru regele Carol I.; 30 Noiembrie pentru fericitul Metropolit Andrei baron de Șaguna.

Sărbători naționale:

La 1 Ianuarie se va oficia Te-Deum pentru Familia domnitoare. La 10 Maiu se va serba proclamarea independenței (1877) și a regatului (1881) și „Unirea tuturor Românilor” (1859 și 1918). În această zi se va oficia Te-Deum în toate bisericile și se va suspenda serviciul. La Înălțarea Domnului e ziua Eroilor morți pentru patrie. Se va oficia Te-Deum în toate bisericile, fără suspendarea serviciului: În 21 Maiu onomastica A. S. R. principesa Elena; 22 Iulie onomastica M. Sale Reginei Maria; 25 Oct. ziua nașterii M. Sale Regelui, Mihail I.; 29 Oct. ziua nașterii M. Sale Reginei Maria

Zile de repaus:

La 1 Ian., 6 Ianuarie, 2 Febr., 25 Martie, trei zile la Sfintele Paști, 23 Aprilie, Înălțarea Domnului, 10 Maiu, Pogorîrea Duhului Sf. 2 zile, 29 Iunie, 20 Iulie, 6 August, 15 August, 8 Sept., 14 Sept., 26 Oct., 8 Nov., 21 Nov., 6 Dec., 25, 26, 27 Dec. (Crăciun).

Regentul anului:

Saturn: E de 862 ori mai mare ca Pământul și de 1408 milioane km. departe de Soare. Se învârtete în jurul osiei sale în 120 ore, iar în jurul Soarelui în 29 ani 166 zile și 23 ore. Căldura lui e de 90 ori mai slabă ca a Pământului. Are opt luni și un inel, ce-l încunjură.

Stăpânește zodia Sâmbetei și e fără noroc. Iarna va fi vântoasă, mijlocul moderat, sfârșitul cu înghețuri. Primăvara cu puține ploi. Vara va fi moderată, nu prea roditoare de grâu. Toamna cu boale multe.

Anotimpuri:

Primăvara va începe în 21 Martie. Vara în 22 Iunie. Toamna în 23 Sept. Iarna în 22 Decembrie.

Lună nouă
Pătrarul întâiu

Lună plină
Pătrarul din urmă

Ianuarie

are 31 de zile.

Gerar.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Merc.	1 (†) Tălerea Impr., sf. Vasile ●	(†) Anul nou	8 59	5 08
Joi	2 P. Sivestru, m. Teagen	Macarius		
Vineri	3 P. Malachia, m. Gordiu	Genoveva		moale, ceață
Sâmb.	4 C. Teoctist, S. 70 Ap.	Titus		

Duminea înaintea Botezului. Ev. dela Marcu, c. 1, gl. 8. a inv. 11.
„Inceperea Evangheliei a lui Isus Hristos...”

Dum.	5 M. Teopempt, Teona	Telesfor	8 58	5 10
Luni	6 (†) Botezul Domnului	(†) Bot. D-lui		
Marți	7 (†) S. Ioan Botezătorul	Balint		
Merc.	8 C. George și Domnica	Sever		ger,
Joi	9 Mrt. Polieuct, Eustr. ☾	Iulian		viforos
Vineri	10 P. Grig., Domeț., Marc.	Paul		
Sâmb.	11 Cuv. Teodosiu s. M.	Higinus		

Duminea după Botez, Ev. dela Matei, c. 4, gl. 1, a inv. 1.
„In vremea aceea auzind Isus, că Ioan s'a prins...”

Dum.	12 Muc. Tațiana	Ernest	8 56	5 20
Luni	13 M. Ermil, Stratonie	Ilarion		
Marți	14 SS. Păr. uciși în Sinai	Felix		
Merc.	15 C. Pavel, Ion Colibaș	Mauriț pust.		ger
Joi	16 Inch. cinst. I. Ap. Pet.	Marcel		zăpadă
Vineri	17 C. Antonie cel mare ●	Antoniou		
Sâmb.	18 SS. p. Atanas. și Ciril	Maurus		

Dum. celor 10 lepr. Ev. 12. d. Luca (v. Dum. 29. d. Rus.) c. 17. gl. 2, a inv. 2
„In vremea aceea, întrând Isus într'un sat...”

Dum.	19 C. Macarie, m. Eufr.	Canut	8 50	5 33
Luni	20 C. Eutim, V., Vasilid	Fabian		
Marți	21 C. Maxim, Valer, Cand.	Agneta		
Merc.	22 A. Timot., m. Anast.	Vincentiu		ger
Joi	23 M. Clement, Salman ☾	Logd. Mariei		
Vineri	24 C. Xenia, m. Pausir	Timoteu		schimb.
Sâmb.	25 C. Grig., Puplie, Maris	Intorc. la Saul		

Dum. lui Zacheu. Ev. 15 d. Luca (v. D. 22. d. Rus.) c. 19, gl. 3. a inv. 3
„In vremea aceea trecea Isus prin Ierihon...”

Dum.	26 C. Xenof., Arcadie	Policarp	8 39	5 46
Luni	27 Ad. m. I. Gură de aur	Ioan Crisost.		
Marți	28 C. Efrem și Paladiu	Carol cel mare		moale,
Merc.	29 Ad. moașt. s. Ign., m. Sarvll	Francisc		
Joi	30 (†) S. I. Vasille, Grig. și Ioan ●	Adelgunda		noros
Vineri	31 S. Chir, Ioan, m. Victorin	Petru		

Februarie

are 28 de zile.

Faur.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Greg.	Soarele	
				răsare	apune
Sâmb	1	M. Trifon, Perpetua	Ignatius	8 35	5 53
Dum. Hananiencii. Ev. 17, d. Matei (v. D. 17, d. Rus.) c. 15, gl. 4, a inv. 4. „In vremea aceea intrat-a Isus în părțile Tirului...” și Evanghelia Praznicului.					
Dum.	2	(†) Intimp. Domnului	(†) Int. Dlu	8 33	5 55
Luni	3	D. Simeon și Ana pr.	Blasiu		
Marți	4	C. Izidor m. Avramie	Veronica		vântos
Merc.	5	M. Agata, m. Teodula	Agatia		
Joi	6	P. Vucol, m. Fausta ☾	Dorotea		frig
Vineri	7	C. P. Partenie, Luca	Romuald		
Sâmb.	8	M. Teodor Strat., Zah.	M. Ioan		
Dum. Fariseului și a Vameșului. Ev. 16 dela Luca, c. 18, gl. 5, a inv. 5. „Zis-a Domnul pilda aceasta: doi oameni au intrat în biserică....”					
Dum.	9	S. M. Nichifor, Marcel	Apolonia	8 21	6 08
Luni	10	M. Haral. Valentina	Gabriela		
Marți	11	M. Vlasie, Teodora	Desideriu		schimb.
Merc.	12	P. Meletie, Saturnin	Eulalia		
Joi	13	C. Martinian, Eulogie ☾	Eduard		
Vineri	14	C. Auxentie, Maron	Valentin		moale
Sâmb.	15	Ap. Onisim, m. Maior	Faust		
Dumineca fiului rătăcit. Ev, 17 dela Luca, c. 15 gl. 6, a inv. 6. „Zis-a Domnul pilda aceasta: un om avea doi feciori...”					
Dum.	16	M. Pamfilie, Valent	Iuliana	8 09	6 20
Luni	17	M. Teodor Tiron	Sabas P.		
Marți	18	P. Leon papa Romei	Coloman		zăpadă
Merc.	19	Ap. Archip și Apfia	Susana		
Joi	20	C. P. Leon ep., Agaton ☾	Eucherius		frig
Vineri	21	C. Timoteiu, Mauriciu	Eleonora		
Sâmb.	22	M. din Eug., Talasiu	Petru intr.		
Dumineca lăsatului de carne, Ev. dela Mateiu, cap 25, gl. 7, a inv. 7. „Zis-a Domnul: când va veni Fiul omenesc...”					
Dum.	23	M. Policarp, c. Anton	Romana l. d. s.	7 56	6 33
Luni	24	Afl. cap. S. Ioan Botez.	Matia		
Marți	25	C. Tarasie, m. Regina	Geza		furtuni
Merc.	26	M. Porfir, Fotni Sam.	Alesandru		cu
Joi	27	C. Procopiu Decapolit ☾	Leandru		zăpadă
Vineri	28	P. Vasilie, m. Proteriu	Roman		

Martie

are 31 zile.

Germănar.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Sâmb.	1 Cuv. Eudochia, Dom.	Albin	7 44	6 41
Dumineca lăsatului de brânză, Ev. dela Matei, cap 6, glas 8, a inv. 8 <i>„Zis-a Domnul : de veți ierta oamenilor greșelele lor...”</i>				
Dum.	2 M. Teodot, Isichie	Simplicius	7 42	6 42
Luni	3 M. Eutropiu, Cleonic	Cunigunda		
Marti	4 C. Geras, m. Acațiu	Teofil		vântos
Merc.	5 M. Conon, m. Ar. ☾	Eusebius		- frig
Joi	6 42 muc. din Amoreia	Friderich		
Vineri	7 MM. Eug. Eteriu, Elp.	Toma		schimb.
Sâmb.	8 C. Teofilact, Pavel	Gotfrid		
Dumineca 1. din post, Ev. dela Ioan, cap 1, gl. 1, a inv. 9. <i>„In vremea aceea voiã Isus să meargă în Galileia...”</i>				
Dum.	9 SS. 40 Mucenici	Francisca	7 26	6 59
Luni	10 Mar. Codrat, Ciprian	S. 40 Martiri		
Marti	11 C. Sofronie, Piomie	Constantin		vântos cu
Merc.	12 C. Teofan, Grig. Dial.	Crigoriu		zăpadă
Joi	13 Păr. Nichifor, Pupliu ☽	Rozina		schimb.
Vineri	14 C. Benedict, Eusim.	Matilda		
Sâmb.	15 M. Agapiu, Romil	Cristof		
Dumineca 2. din post, Ev. dela Marcu, cap 2, gl. 2, a inv. 10. <i>„In vremea aceea întrat-a Isus în Capernaum...”</i>				
Dum.	16 M. Sabin, Anin	Henrich	7 11	7 06
Luni	17 Cuv. Alexiu, m. Marin	Gertrud		
Marti	18 P. Chiril, m. Eucarp.	Alexandru		noaptea
Merc.	19 MM. Chrisant și Dariu	Iosif		ger
Joi	20 SS. uciși în m. Sava ☾	Ioachim		senin
Vineri	21 Păr. Iacob mărt.	Benedict		
Sâmb.	22 M. Vasilie și Dros.	Octavian		
Dumineca a 3-a din post, Ev. dela Marcu, cap 8. gl. 3. a inv. 11. <i>„Zis-a Domnul : Cine vrea să vină după mine...”</i>				
Dum.	23 C. Nicon, Domețiu	Victoria	7 00	7 02
Luni	24 P. C. Zaharie	Gabriel		
Marti	25 (+) Bunavestire	(+) Bunavest.		moderat
Merc.	26 S. M. V. Gavriil	Emanuil,		
Joi	27 C. Matrona din Tes.	Damaschin		vântos
Vineri	28 C. Ștefan făc. de min. ☽	Ioan Capistr.		
Sâmb.	29 Cuv. Marcu	Ciril,		
Dumineca a 4-a din post, Ev. dela Marcu, c. 10. gl. 4, a inv. 1. <i>„In vremea aceea venit-a un om la Isus...”</i>				
Dum.	30 Păr. Ioan scar.	Ioan,	6 44	7 13
Luni	31 Cuv. Ipatie, Avda Ven.	Beniam'n		moale

Aprilie

are 30 zile.

Prier.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soareie	
			răsare	apune
Marți	1 C. Maria eg., Gerontie	Hugo	6 38	7 20
Merc.	2 C. Tit, Amfian	Francisc	<i>noaptea senin, frig</i>	
Joi	3 C. P. Nichita mărt.	Richard		
Vineri	4 Păr. Iosif	Ambrosie		
Sâmb.	5 Sf M. Teodul, Agat	Vincentiu		

Dumineca a 5-a din post, Ev. dela Marcu, c. 10, glas 5, a inv. 2.
„În vremea aceea luând Isus pe cei 12 învățăcei...”

Dum.	6 P. Eutichie	Celestin	6 24	7 32
Luni	7 C. Păr. George	Herman	<i>schimb. ploios</i>	
Marți	8 S. Ap. Irodion, Ruf	Dionisie		
Merc.	9 M. Evpsichie, Avdiisus	Dimitrie		
Joi	10 S. M. Ter. și Pomp.	Daniil		
Vineri	11 M. Antipa, c. Trifina	Papa Leo		
Sâmb.	12 C. Vas., m. Dav., c. Ant.	Papa Iuliu		

Dumineca Floriilor, Ev. dela Ioan, c. 12.
„Mai înainte de Paști cu șase zile...”

Dum.	13 (†) Floriile	(†) Floriile	6 19	7 46
Luni	14 P. Martin	Tiburtius	<i>frumos răcoros</i>	
Marți	15 S. Aristarh	Anastasia		
Merc.	16 M. Agapia, Irina	Turibius		
Joi	17 C. P. Simeon și Acac.	Rudolf, Joia m.		
Vineri	18 (†) Vinerea Patimilor	Apolonius Vin. m.		
Sâmb.	19 C. P. Ioan Pustn.	Crescentia S. m.		

Dumineca Paștilor, Ev. dela Ioan, c. 1.
„Întru început eră cuvântul...”

Dum.	20 (†) Sfintele Paști	(†) S. Paști	5 56	7 59
Luni	21 (†) Luni Paștilor	(†) a 2 zi de Paști	<i>frumos schimb. vântos,</i>	
Marți	22 A. Natanail, c. Teodor	Sotir, Caius		
Merc.	23 (†) S-tul m. Georgiu	George		
Joi	24 Mart. Sava și Elisav	Adalbert		
Vineri	25 Sf. ap. și ev. Marcu	Marcu evang.		
Sâmb.	26 M. Vas. ep., s. Glaf.	Cletus		

Dumineca Tomei, Ev. dela Ioan, c. 20, gl. 1, a inv. 1.
„Fiind seară în ziua aceea, într'una de Sâmbete...”

Dum.	27 M. Simeon fr. Dlui	Peregrin	5 42	8 11
Luni	28 A. Iason, m. Quintil.	Vitalios	<i>ploios vântos</i>	
Marți	29 MM. Ruf, Art., Magnu	Petru		
Merc.	30 Iacob fr. Domnului	Catarina		

Maieu

are 31 de zile.

Florar.

19 ^o . Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Joi	1 Pr. Erem., m. Filosoful	Fil. și Iac.	5 38	8 17
Vineri	2 Aduc. moașt. sf. At. c. M.	Atanasiu	<i>schimbăcios</i>	
Sâmb.	3 M. Timoteiu, Rodop	Aflarea crucii		

Dumineca Mironosițelor, Ev. dela Marcu, c. 15, gl. 2, a inv. 4.
„In vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea...”

Dum.	4 M. Pelagia, s. Leontie	Florian	5 32	8 21
Luni	5 M. Irina, Gaiu, Gaian	Pius	<i>noros, noaptea răcoros</i>	
Marti	6 S. și Dreptul Iov	Ioan		
Merc.	7 M. M. Acacie, Satorn	Stanislau		
Joi	8 Evang. Ioan, c. Arsen.	Mihal		
Vineri	9 Pror. Isaia, m. Gordian	Gregoriu		
Sâmb.	10 A. Sim. Zilot, m. Al. S. naș.	Antoniu		

Dumineca slăbănogului, Ev. dela Ioan, c. 5, gl. 3, a inv. 5.
„In vremea aceea s'a suit Isus în Ierusalim...”

Dum.	11 M. Mochie, m. Diosc.	Beatrix	5 20	8 33
Luni	12 C. Epifanie, German	Pongrațius	<i>schimb. răcoros, ploios,</i>	
Marti	13 M. Gliceria, p. Sergie	Servatius		
Merc.	14 M. Isidor, Terapont	Bonifacius		
Joi	15 Păr. Pachomie c. Mare	Sofia		
Vineri	16 Cuv. Teodor Sfințitul	Ioan Nepom.		
Sâmb.	17 S. Ap. Andronic	Ubald		

Dumineca Samaritencii, Ev. dela Ioan, c. 4, gl. 4, a inv. 7.
„In vremea acela venit a Isus în cetatea Samariei”.

Dum.	18 M. Teodot, Paulin	Felix	5 06	8 43
Luni	19 M. Patrachie, Memandru	Iov	<i>schimb. frumos, noros</i>	
Marti	20 Mart. Talaleu	Bernhard		
Merc.	21 (†) Constant. și Elena	Constantin		
Joi	22 C. Vasilisc, Codru	Iulia		
Vineri	23 C. Mihail mărtur.	Desideriu		
Sâmb.	24 C. Simeon, Marciana	Ioana		

Dumineca orbului, Ev. dela Ioan, c. 9, gl. 5, a inv. 8.
„In vremea aceea trecând Isus văzut-a pe un orb...”

Dum.	25 Afl. cap. S. Ioan Bot.	Urban	5 01	8 52
Luni	26 S. Apostol Carp	Filip	<i>ploios, vântos, furtuni</i>	
Marti	27 M. Eladie, Terapont	Maria Magd.		
Merc.	28 C. Nichita, M. Eutichie	Wilhelm		
Joi	29 (†) Înălțarea D-lui	(†) Înălț. D-lui		
Vineri	30 C. Isachie, c. Varlaam	Ferdinand		
Sâmb.	31 M. Erm., Haralambie	Angela		

Iunie

are 30 de zile.

Cireșer.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Greg.	Scarele	
				răsare	apune
Dumineca SS. Părinți, Ev. dela Ioan, c. 17 gl. 6, a inv. 10. „In vremea aceea ridicând Isus ochii săi la cer..“					
Dum.	1	M. Iustin, Firm	Grațian	4 58	8 58
Luni	2	M. Nichifor, Ioan c. n.	Erasmus		
Marti	3	M. Luchilian, Paula	Clotilda		
Merc.	4	P. Mitrofan, c. Sofia	Quirinus		ploi
Joi	5	S. M. Doroteiu, Apol. ☾	Bonifaciu		schimb.,
Vineri	6	C. P. Visarion, Ilarion	Norbert		
Samb.	7	M. Teodot, Licarion	Lucreția		

Dumineca Rusaliilor, Ev. dela Ioan, c. 7.
„Iară în ziua cea mai de pe urmă, cea mare a Praznicului..“

Dum.	8	(†) Sfintele Rusalii	(†) S. Rusalii	4 53	9 04
Luni	9	(†) Lupta Rusaliilor	(†) a 2 zi de Rus.		
Marti	10	M. Timoteiu, Teofan	Margareta		
Merc.	11	A. Vart. Varnava	Barnaba		noros,
Joi	12	P. Onufr. m. Antoniu	Vasilides		vânt
Vineri	13	M. Achilina, c. Trifilia ☾	Anton de Pad.		ploaie
Sâmb.	14	Prof. Eliseiu, c. Iulit.	Antonia		

Dumineca tuturor sfinților, Ev. dela Matei, c. 10, gl. 8, a inv. 1.
„Zi-sa Domnul învățăceilor săi: tot celce mă va mărturisi..“

um.	15	Pf. Amos, p. Augustin	Vitus	4 52	9 07
Luni	16	P. Tihon, m. Marcu	Iustina		
Marti	17	M. Emanuil, Inocent.	Adolf		frumos
Merc.	18	M. Leontie, Eterie	Marcel		vântos
Joi	19	Ap. Iud. fr. Dlui ☾	(†) Ziua D-lui		cald
Vineri	20	M. Metodie	Silvestru		
Sâmb.	21	M. Eusebie	Alois		

Dumineca II. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 4, gl. 1, a inv. 2.
„In vremea aceea, umblând Isus pe lângă marea Galileii..“

Dum.	22	M. Evsechie, Zenon	Paulin	4 52	9 09
Luni	23	M. Agripina, Dimit.	Sidonia		
Marti	24	(†) Nașterea Sf. Ioan Bot.	N. I. Ioan Bot.		
Merc.	25	M. Fevronia, s. Firmin	Prosper		senin
Joi	26	P. David, Ioan Anțion	Eremias		cald
Vineri	27	C. Samson, m. Anect	Ladislau		
Sâmb.	28	Aduc. m. Ciril și Ioan ☾	Leo papa II.		

Dumineca III. după Rusalii, Ev. dela Matei, c. 6, gl. 2, a inv. 3.
„Zis-a Domnul: lumina trupului este ochiul..“

Dum.	29	(†) Sf. A. Petru și Pavel	(†) Pet. și Pav.	4 55	9 10
Luni	30	Soborul s. Apostoli	Leontinus		cald

Iulie

are 31 de zile.

Cuptor.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Marți	1 SS. Cosma și Dam.	Teobold	4 57	9 11
Merc.	2 Vestm. Preac. p. Juv.	Cer. Mariei		
Joi	3 M. Iacint, p. Anatolie	Heliodor		<i>ploios</i>
Vineri	4 P. Andreiu, s. Ciprila	Uldarich		<i>vântos</i>
Sâmb.	5 C. Atanasie și Lamp. ☾	Ciril		

Dum. IV. d. Rusalii, Ev. dela Mat., c. 8, gl. 3, a inv. 4
„In vremea aceea intrând Isus în Capernaum...”

Dum.	6 Cuv. Sisoie, m. Lucia	Isaia	5 01	9 09
Luni	7 C. Toma, M-a Chir.	Wilibald		
Marți	8 M. Procopiu, Avda	Chilian		<i>schimbă-</i>
Merc.	9 M. Pangratie, Ciril	Antonia		<i>clos,</i>
Joi	10 S. 45 M. din Nicapolia	Amalia		<i>plotos,</i>
Vineri	11 M. Eufimia, Chindeu	Papa Pius I.		
Sâmb.	12 M. Proclu, Ilarie ☾	Henrich		

Dum. a V. după Rusalii a S S. Păr. Ev. dela Luca, c. 10, gl. 4 a inv 5 (v. la 11 Oct.)
„In vremea aceea arătat-a Domnul...”

Dum.	13 Sobor. Arch. Gavriil	Eugen M.	5 08	9 04
Luni	14 Ap. Aquila, M. Iust	Bonaventura		
Marți	15 MM. Chiric și Iulita	Desp. Apost.		<i>frumos</i>
Merc.	16 M. Antinogen, Faust	Maria		<i>noros</i>
Joi	17 Martira Marina	Alexiu		<i>ploios</i>
Vineri	18 MM. Iacint și Emilian	Friderich		
Sâmb.	19 C. Dia și c. Macrina ☾	Aurelia, Paul		

Duminea VI. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 9, glas 5, a inv. 6.
„In vremea aceea intrând Isus într'o corabie...”

Dum.	20 (†) Sf. Profet Ilie	Ilie prof.	5 15	8 54
Luni	21 PP. Simeon, Ioan pust.	Daniil prof.		
Marți	22 M. Maria Magdalena	Maria Magd.		<i>senin</i>
Merc.	23 MM. Foca, Vitaliu	Apolinarie		<i>cald</i>
Joi	24 M. Cristina, Capiton	Cristiana		<i>furtun</i>
Vineri	25 Ad. S. Anei, c. Eupr.	Iacob		
Sâmb.	26 M. Ermolae, Ermocrat	Ana		

Dum. VII. d. Rus. Ev. d. Matei, c. 9, gl. 6, a inv. 7.

„In vremea aceea, trecând Isus, mers-au după dânsul doi orbi.”

Dum.	27 M. Panteleimon ☾	Aurel	5 25	8 32
Luni	28 Ap. Prohor, Nicanor,	Victor		
Marți	29 M. Calinic și Teodota	Marta		<i>cald</i>
Merc.	30 Apost. Sila și Siluan	Avdon		<i>schimbă-</i>
Joi	31 S. Eud. Iosif d. Arim.	Ignatiu		<i>cios</i>

August are 31 de zile. Măsălar.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Vineri	1 Sc. s. cruci și 7 s. Mac.	Petru	5 31	8 40
Sâmb.	2 Aduc. m. S. Ștefan	Portiancula	ploios	
Dum. VIII. după Rus. Ev. dela Matei, c. 14, gl. 7, a inv. 8. „In vremea aceea văzut-a Isus popor mult.”				
Dum.	3 C. Isachie, Dalmat ☾	Augustin	5 33	8 38
Luni	4 Sf. 7 coconi din Efes	Domnica	vântos schimbă- cios, ploios	
Marți	5 M. Eusignie, s. Fabiu	Marta		
Merc.	6 (†) Schimb. la față	Sc. la față		
Joi	7 M. Domeție, Narcis	Caietan		
Vineri	8 Păr. Emilian, Triand.	Ciriac		
Sâmb.	9 Ap. Matia, m. Anton	Roman		
Dumineca IX. după Rusalii, Ev. dela Matei; c. 14, gl. 8, a inv. 9. „In vremea aceea silit-a Isus pre învățăceii săi...”				
Dum.	10 M. Laurențiu, Sixt ●	Laurențiu	5 44	8 22
Luni	11 M. Euplu, Zenon,	Susana	frumos cald	
Marți	12 M. Fotie, Anich., Cas.	Clara		
Merc.	13 C. Maxim, Dositeiu	Hipolit		
Joi	14 P. Michea, m. Luciu	Eusebiu		
Vineri	15 (†) Ad. Născ. de Dzeu	(†) Ad. Marlei		
Sâmb.	16 M. Diomed, Alcibiad	Rocus		
Dumineca X. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 17, glas 1, a inv. 10 „In vremea aceea s'a apropiat cătră Isus un om...”				
Dum.	17 M. Miron, Straton	Liberat	5 57	8 14
Luni	18 M. Flor și Laur ☾	Helen	cald ploi	
Marți	19 M. Andreiu, c. Teofan	Ludvig		
Merc.	20 Pr. Samuil, m. Sev.,	Ștefan reg.		
Joi	21 Ap. Tadeu, m. Teocl.	Ioana		
Vineri	22 M. Agatonic, Severian	Timoteiu		
Sâmb.	23 M. Lup, Irineu	Filip		
Dumineca XI. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 18, gl. 2, a inv. 11. „Zis-a Domnul pilda aceasta : asemănatu-s'a împărăția...”				
Dum.	24 M. Eutichie, Tașion ●	Bartolomeu	6 03	8 07
Luni	25 Ap. Vart., Tit, p. Epif.	Ludovic reg.	schimb. noros, cald	
Marți	26 M. Adrian și Natalia	Samuil		
Merc.	27 C. Pimen, Lib. Osiu	Iosif		
Joi	28 Cuv. Moise Arabul	Augustin		
Vineri	29 (†) Tăierea c. Sf. Ioan	Tăi. c. s. Ioan		
Sâmb.	30 P. Alex., m. Felix, S.	Roza		
Dumineca XII. după Rusalii, Ev. dela Matei, cap. 19, glas 3, a inv. 1 „In vremea aceea, apropiatu-s'a cătră Isus un tînăr...”				
Dum.	31 Brâul Preacuratei	Raimund	6 16	7 41

Septemvrie are 30 de zile. Răpciune.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Luni	1 C. Simeon s., m. Erm. ☾	Egid.	6 17	7 42
Marți	2 M. Mamant, Ioan ajun.	Absolon		
Merc.	3 M. Antim, Aristion	Serafin		
Joi	4 M. Vavila, Prof. M.	Rozalia	<i>plotos,</i>	
Vineri	5 Pr. Zacharia, m. Urban	Victoria	<i>cald</i>	
Sâmb.	6 A. Mihail, m. Romil.	Zaharia		

Dum. înaintea Înălțării S. Cruci, Ev. dela Ioan, c. 3, gl. 4, a inv. 2.
„Zis-a Domnul: nimenea nu s'a suit la ceriu...”

Dum.	7 M. Sozont, ap. Evod.	Regina	6 25	7 34
Luni	8 (+) Nașt. N. de Dzeu	(+) N. Mariei		
Marți	9 S. Ioach, Ana, m. Sev. ●	Gorgonius		
Merc.	10 M. Minodora, Mitr., N.	Nicolau	<i>schimb.</i>	
Joi	11 C. Teodora, c. Eufros.	Atanasiu		
Vineri	12 M. Autonom, Cornut	Tobias		
Sâmb.	13 M. Corneliu, Gordian	Maternus		

Toate ale Praznicului

Dum.	14 (+) Înălțarea Sf. Cruci	Înălț. S. Cruci	6,34	7 23
Luni	15 M. Nichita, c. Filoteu	Hildegard		
Marți	16 M. Eufimia, Meletina ☾	Ludmila	<i>senin</i>	
Merc.	17 M. Sofia, Elpida	Nicodim		
Joi	18 C. Eumenie, m. Ariad.	Toma	<i>frumos</i>	
Vineri	19 M. Trofim, Dorimed.	Lambert		
Sâmb.	20 M. Eustatie, Agapiu	Fustachiu		

Dumineca după Înălț. S. Cruci, Ev. dela Marcu, c. 8, gl. 6, a inv. 4.
„Zis-a Domnul: Cea ce va să vie după mine...”

Dum.	21 Ap. Codrat, Pr. Iona	Mateiu	6 47	6 58
Luni	22 M. Foca, s. Martin	Mauriciu		
Marți	23 Zemis. S. Pr. Ioan Bot.	Tecla		
Merc.	24 M. Tecla, păr. Copriu ●	Gellert	<i>ploaie,</i>	
Joi	25 C. Eufros., m. Savin.	Cleofas	<i>vânt,</i>	
Vineri	26 Mut. m. s. Ioan Ev.	Ciprian	<i>răcoros</i>	
Sâmb.	27 M. Calistrat, Fortun.	Cosma și Dam.		

Ev. 1. dela Luca, (v. Dum. XVIII. după Rusalii,) c. 5, gl. 7, a inv. 5.
„In vremea aceea, stând Isus lângă mare...”

Dum.	28 C. Hariton, Eliodor	Vincentiu	6 59	4 38
Luni	29 C. Ciriac, m. Dada	Mihail		
Marți	30 M. Grig., Mardoniu	Hieronim	<i>brumă</i>	

Octombrie are 31 de zile. Brumărel.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Merc.	1 Ap. Anania, c. Roman ☾	Remig.	7 02	6 36
Joi	2 M. Ciprian și Iustina	Leodegar	<i>răcoros frumos</i>	
Vineri	3 M. Dionisiu, păr. Ioan	Candid		
Sâmb.	4 M. Ieroteiu, Calist.	Francisc Ser.		

Ev. 2. dela Luca, (v. Dum. XIX. după Rusalii), c. 6, gl. 8, a înv. 6.
„Zis-a Domnul: precum voiți să vă facă vouă oamenii..“

Dum.	5 M. Haritina, Mam.	Placid	7 05	6 30
Luni	6 Ap. Toma, m. Erotiida	Bruno	<i>moderat vânt rece noros</i>	
Marți	7 M. Sergiu, Polichroniu	Iustina		
Merc.	8 C. Pelagia, s. Taisia ☾	Brigitta		
Joi	9 Ap. Iacov, m. Poplia	Dionisiu		
Vineri	10 M. Eulampie, Eulamp.	Francisc		
Sâmb.	11 Ap. Filip, m. Zenaida	Filomena		

Ev. 4. dela Luca, (v. Dum. XXI. după Rusalii), c. 8, gl. 1, a înv. 7.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: eșit-a sămănătorul..“

Dum.	12 M. Andronic, Prov, T.	Maximiliau	7 16	6 16
Luni	13 M. Carp, Papil, Flor.	Coloman	<i>ploiios vântos răcoros</i>	
Marți	14 (†) Cuv. Paraschiva	Calist		
Merc.	15 M. Lucian, c. Vars. ☾	Teresia		
Joi	16 M. Login, păr. Mal.	Gallus		
Vineri	17 Pr. Osie, m. Andrei C.	Hedvig		
Sâmb.	18 Ev. Luca, m. Marin	Luca		

Ev. 3. dela Luca, (Dum XX. după Rusalii), cap. 7, glas 2, a înv. 8.
„In vremea aceea mergea Isus într'o cetate..“

Dum.	19 Prof. Ioil, m. Bar.	Ferdinand	7 31	5 59
Luni	20 M. Artemie, Evor	Vendelin	<i>noros ploiios schimb.</i>	
Marți	21 C. Ilarion, m. Socrat	Ursula		
Merc.	22 C. Averchie, m. Elis.	Cordula		
Joi	23 Ap. Iacob fr. Dlui ☾	Fortunat		
Vineri	24 M. Areta, s. Valentin	Rafail		
Sâmb.	25 M. Marțian, Valerie	Crisant		

Ev. 6. dela Luca, (v. Dum. 23 după Rusalii) c. 8, gl. 3, a înv. 9.
„In vremea aceea, venit-a Isus cu corabia în laturea Gadarenilor..“

Dum.	26 (†) Sf. m. Muc. Dimitrie	Dimitrie	7 46	5 42
Luni	27 M. Nestor, Capitolina	Sabina	<i>moderat</i>	
Marți	28 M. Terenție, Pompie	Sim., Iuda		
Merc.	29 C. Anastasia, p. Avr.	Narcis		
Joi	30 P. Zenoviu, Artema	Claudius		
Vineri	31 M. Epimah, Ample ☾	Wolfgang		

Noemvrie

are 30 de zile.

Brumar.

1929. Zilele săpt.	Calendarul Iulian - îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Sâmb.	1 SS. Cosma, Damian	(†) Ziua T. Sf.	7 52	5 35
Ev. 5. dela Luca, (v. la D. 22 după Rusalii), c. 16, gl. 4, a înv. 10. „Zis-a Domnul pilda aceasta: eră un om oarecare bogat...”				
Dum.	2 M. Achindin, Aftonie	Pom. morț.	7 53	5 34
Luni	3 M. Achep. Iosif, Ait.	Silvia	<i>moderat</i>	
Marți	4 C. Ioanich, m. Erneu	Carol		
Merc.	5 M. Galaction, Caius	Emeric	<i>schimbăcios</i>	
Joi	6 C. Pavel mărt., c. Luca	Leonard		
Vineri	7 S. 33 mart. din Mel.	Engelbert	<i>senin,</i>	
Sâmb.	8 (†) Ar. Mihail și Gavril	Gottfried		

Ev. 7. dela Luca, (v. Dum. 24 după Rusalii), c. 8, gl. 5, a înv. 11.
„In vremea aceea, venit-a un om către Isus...”

Dum.	9 M. Onesifor, Simeon	Teodor	8 06	5 17
Luni	10 M. Orest, ap. Erast	Andreiu	<i>frumos</i>	
Marți	11 M. Mina, Victor, Vich.	Martin		
Merc.	12 M. Ioan Patr., c. Nil	Emilia	<i>schimbăcios</i>	
Joi	13 C. Ioan Gură de aur	Sanislau		
Vineri	14 Apostolul Filip	Serapion	<i>frumos</i>	
Sâmb.	15 M. Gurie-Post. nașt. D.	Leopold		

Ev. 8. dela Luca, (v. la Dum. 25 după Rusalii), c. 10, gl. 6, a înv. 1.
„In vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus...”

Dum.	16 Apost. Evang. Mateiu	Eduard	8 14	5 11
Luni	17 C. Grigoriu, Lazar	Grigoriu	<i>plaios</i>	
Marți	18 MM. Platon, Roman	Otto		
Merc.	19 P. Avdie și mart. Varl.	Elisabeta	<i>răcoros</i>	
Joi	20 C. Grig. Deca, m. Nirsa	Felix		
Vineri	21 (†) Intrarea în biserică	Intrar. în bis.	<i>plaios</i>	
Sâmb.	22 Ap. Filimon, m. Tibur.	Cecilia		

Ev. 9. dela Luca, (v. Dum. 26 după Rusalii), c. 12, gl. 7, a înv. 2.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: unui om bogat...”

Dum.	23 Ç. Amfilochie, Sisinie	Clemente	8 23	5 05
Luni	24 P. Clement, m. Petru	Joan, Flora	<i>noros</i>	
Marți	25 Ecaterina, Mercurie	Ecaterina		
Merc.	26 C. Alipie, Stelian	Conrad	<i>ceață</i>	
Joi	27 M. Iacov Persul	Virgil		
Vineri	28 M. Stefan-cel-nou	Sosten	<i>frig</i>	
Sâmb.	29 M. Param., Filumen	Saturnus		

Ev. 13. dela Luca, (v. la Dum. 30 după Rusalii), c. 18, gl. 8, a înv. 3.
„In vremea aceea un om oarecarele s'a apropiat către Isus...”

Dum.	30 Ap. Andreiu, Frum.	Andreiu	8 34	4 58
------	-----------------------	---------	------	------

Decembrie are 31 de zile. Indrea.

1930. Zilele săpt.	Calendarul Iulian îndreptat	Calend. Greg.	Soarele	
			răsare	apune
Luni	1 Prof. Naum, c. Filar.	Oscar	8 39	4 59
Mărți	2 P. Avacum, c. Teofil	Aurelia		
Merc.	3 P. Sofroniu, c. Teodul	Francisc X	<i>schimb</i>	
Joi	4 M. Varvara, c. Ioan D.	Barbara	<i>ploi,</i>	
Vineri	5 S. Sava, m. Diogen	Sava	<i>răcoros</i>	
Sâmb.	6 (†) Sf. Păr. Nicolae	Nicolau		

Ev. 10. dela Luca, (v. la Dum. 27 după Rusalii), c. 13, gl. 1, a înv. 4.
„In vremea aceea învăță Isus într'una din sinagogi...”

Dum.	7 C. Ambrosie, s. Filotea ☉	Ambrosiu	8 47	4 51
Luni	8 C. Patapie, ap. Cesar	(†) Zem. M.		
Mărți	9 Zemislirea S. Ane	Leocadia		
Merc.	10 M. Mina, Marian	Iudit	<i>zăpadă</i>	
Joi	11 Cuv. Daniil, m. Mirax	Damaschin	<i>schimb.,</i>	
Vineri	12 Păr. Spiridon, Antu	Maxentius		
Sâmb.	13 M. Eustratie Mardarie	Lucia		

Ev. 11. dela Luca, (v. la Dum. 28 după Rusalii), c. 14, gl. 2, a înv. 5.
„Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecarele a făcut cină...”

Dum.	14 M. Tirs, Arian, Apolon. ☾	Spiridon	8 54	4 35
Luni	15 M. Eleuterie, Sosana	Irineu		
Mărți	16 Prof. Agheu, s. Teof.	Adelaida		
Merc.	17 Pr. Daniil, m. Pat.	Lazar	<i>senin</i>	
Joi	18 M. Sevastian, Marcel	Grațian	<i>frig.</i>	
Vineri	19 M. Bonifaciu, Prob.	Manasie		
Sâmb.	20 M. Ignat. c. Fillgoniu	Toma		

Dum. înainte de Nașt. Dlui, Ev. dela Matei, c. 1, gl. 3, a înv. 6.
„Cartea neamului lui Isus Hristos, fiul lui David...”

Dum.	21 M. Iuliana, Temistoclu	Liberatus	8 59	4 30
Luni	22 M. Anast. Chrisogon ☼	Dimit. Zeno		
Mărți	23 SS. 10 Martiri din Crit	Victoria		
Merc.	24 Martira Eugenia	Adam și Eva	<i>vântos</i>	
Joi	25 (†) N. D. Isus Hristos	(†) N. D. I. H.	<i>frig</i>	
Vineri	26 (†) Sob. Preacuratei	(†) M. Ștefan		
Sâmb.	27 (†) Ap și Arch. Ștefan	Ioan evang.		

Duminea după Nașt. Dlui Ev. dela Matei, c. 2, gl. 4, a înv. 7.
„Iar dupăce s'au dus Maghi”

Dum.	28 20 mil MM. din Nicom.	Pruncii nev.	8 58	4 27
Luni	29 Pruncii uciși de Irod	Toma episc.		
Mărți	30 M. Anisia, c. Zotic ☾	David reg.	<i>noros,</i>	
Merc.	31 C. Melania, m. Gaud.	Silvestru	<i>frig</i>	

Notițe:

ȘEMATISMUL

EPARHIEI ORT. ROMÂNE A ARADULUI

(Anul 1930)

Episcop eparhial: Preasfinția Sa Domnul *Dr. Grigorie Gh Comșa*, episcop al Aradului, Ienopolei și al Hălmagului, precum și al părților adnexate din Banatul-Timișan.

I. Delegați în congresul național bisericesc București.

Dr. Gh. Ciuhandu și Fabrițiu Manoilă, clerici; Vasile Goldiș, Dr. I. Robu, Dr. A. Cosma și Dr. D. Chiroiu, mireni.

II. Delegați în adunarea mitropolitană Sibiu pentru periodul 1927—1929.

1. Clerici:

1. În cercul Arad: Dr. Gheorghe Ciuhandu, consilier referent în secț. cult. Arad.
2. Pâncota: Ioan Georgea rev. ep. Arad.
3. Gurahonț: Cornel Lazar, prot., Hălmagiu.
4. Lipova: Fabrițiu Manoilă prot., Lipova.
5. Timișoara: Mihailu Păcățianu, consilier referent în secț. adm. bis. Arad.

2. Mireni:

1. În cercul Arad: Vasile Boneu, primnotar jud. Arad.
2. Radna: Dr. Eugen Beleş notar public Arad.
3. Chișineu: Dr. Iustin Marșleu adv. în Arad.
4. Ienopolea: Dr. Teodor Burdan notar public.
5. Șiria: Dr. Cornel Iancu avocat Arad.

- 6 Buteni : Vasile Goldiș, Arad.
7. Hălmagiu Dr. Ioan Robu, adv. Arad.
8. Belinț: Dr. Lucian Gheorghevici adv. T-șoara.
9. Lipova: Antoniu Mocioni, Bulciu.
10. Timișoara: Antoniu Bogdan, Timișoara.

III. Deputați în adunarea eparhială Arad pe periodul 1927—1931.

Președinte : P. S. Sa Episcopul eparhial.

1. Clerici:

1. In cercul Arad: Dr. Gheorghe Ciuhandu
cons. ref. sect. cult. Arad.
2. Pecica : Traian Vățian protopop Arad.
3. Chișineu: Petru Marșieu preot, Socodor.
4. Curtici: Mihaie Păcățianu, cons. ref. sect.
adm.-bis. Arad.
5. Radna : Procopiu Givulescu protopop Radna.
6. Șiria: Mihaie Lucuța protopop, Șiria.
7. Cermelu : Ioan Popoviciu, preot Berechlu.
8. Ineu: Ioan Georgea rev. ep. Arad.
9. Șebiș: Policarp Morușca arhim. Hodoș-Bodrog.
10. Buteni: Florian Roxin protopop, Buteni.
11. Gurahonț: Dr. Nicolae Popoviciu, protopop
profesor Arad.
12. Hălmagiu : Cornel Lazar protopop, Hălmagiu.
13. Timișoara: Dr. Patriciu Țiucra prot., Timișoara.
14. Vinga : Sava Tr. Seculin, protopop Vinga.
15. B.-Comloș : Dr. Ștefan Cioroianu protopop, B.-
Comloș.
16. Balinț: Adam Groza preot, Coșteiul mare.
17. Lipova: Fabrițiu Manoila protopop, Lipova.
18. Belinț: Gherasim Sârbu protopop, pens. Belinț.
19. Toracul mare: Gherasim Andru preot, Sarcia
20. Birchis: Dr. Teodor Botiș, rector academiei
teol. Arad.

2. Mireni:

1. In cercul Arad: Iosif Moldovan Arad.
Dr. Cornel Iancu adv. Arad.

2. Pecica: Vasile Boneu Arad.
Dr. Iuliu Borneas, adv. Arad.
3. Curtici: Dr. Adam Iancu, medic Curtici.
Dr. Victor Hotăran avocat Arad.
4. Chîşineu: Dr. Iustin Marşleu adv., Arad.
Dr. Emil Veliciu adv. Arad.
5. Şiria: Axente Secula proprietar Şiria.
Dr. Emil Monţia, avocat Şiria.
6. Radna: Dr. Eugen Beleş notar public, Arad
Dr. Romuald Coţoiu medic, Săvârşin.
7. Ineu: Dr. Teodor Burdan, notar public, Ineu.
1 loc vacant.
8. Cermeiu: Dr. Emil Micloşi, avocat Arad.
Ioan Chera proprietar, Arad.
9. Buteni: Vasile Goldiş, Arad.
Dr. Aurel Grozda adv., Buteni.
10. Şebiş: Dr. Mihai Mărcuş dir. de bancă, Arad.
Dr. Ioan Groza medic, Şebiş.
11. Hălmagiu: Dr. Ioan Robu adv., Arad.
Dr. Mihailu Nicula, avocat Hălmagiu.
12. Gurahonţ: Alexandru Vlad, colonel pens. Arad.
Dr. T. Babuţia med. Gurahonţ.
13. Lipova: Dr. Aurel Cioban adv., Lipova.
Sever Bocu, Lipova.
14. Bîrchiş: Antoniu Mocioni mare propr., Bulci.
Ionel Mocioni mare propr., Căpălnaş.
15. Belinţ: Lucian Gheorghevicl, Timişoara.
Gheorghe Andraş, prof. Timişoara.
16. Balinţ: Dr. Ioan Jucu adv., Lugoj.
Dr. Vasilie Mircu medic, Lugoj.
17. Timişoara: Dr. Coriolan Balta avocat Timişoara.
Dr. Aurel Cosma adv., Timişoara.
18. Vinga: Dr. Ioan Doboşan, Timişoara.
Dr. Pompil Cioban Timişoara.
19. B.-Comloş: Dr. Antoniu Bogdan, Timişoara.
Dr. Coriolan Băran avocat, Timişoara.
20. Toracui mare: Dr. D. Chiroiu n. public, T-şoara.
Dr. Pavel Obădeanu avocat, T-şoara

IV. Consiliul eparhial din Arad.

a) *La secția bisericească.*

Consilier-referent: Mihai Păcățian, protopop Arad
 Consilieri Onorifici: Policarp Morușca, Dr. Teodor Botiș, Traian Vațianu, Procopiu Givulescu și Fabriciu Manoilă. Supleanți: Cornel Lazar, Florian Roxin și Patrichie Țiucra.

b) *La secția culturală.*

Consilier-referent: Dr. Gheorghe Ciuhandu, Arad.
 Onorifici: Dr. Ștefan Cioroianu, Vasile Goldiș, Dr. Lucian Gheorgheviciu, Dr. Iustin Marșieu și Ascaniu Crișan. Supleanți: Dr. Iustin Suciu, Dr. Eugen Beleş și Iosif Moldovanu.

c) *La secția economică.*

Consilier — referent: Dimitrie Muscan, Arad.
 Onorifici: Simeon Stana, Aurel Călniceanu, Dr. Antoniu Bogdan, Dr. Cornel Iancu, Dr. Mihailu Mărcuș. Supleanți: Sava Tr. Seculin, Dr. Pavel Obădeanu.

Revizor eparhial: Ioan Georgia p.-presbiter.

Misionar eparhial: Ștefan R. Lungu preot.

Cancelaria consistorială: Secretar: Vasile Goldiș, jurisconsult referent: Dr. Cornel Iancu, jurisconsulti onorifici: Dr. Sever Ispravnic și Dr. Iustin Marșieu.

Serviciul contabilității și al casei: Director cl. I, Aurel Călniceanu, casier: Simeon Stana presbiter, contabil: Teodor Draia presbiter.

Exactor-referent: Vasile Olariu ppresbiter.

Referent al fond. preoț.: Aurel Pârvu presbiter.

Arhivar: Cornel Mureșan presbiter.

Librăria Diecezană: Director: Cornel Lazar. presbiter. Subdirector: Andreiu Garoiu, Contabil: Gheorghe Popa.

Tipografia Diecezană: Director: Cornel Lazar presbiter, Conducător tehnic: Atanasie Bogățian.

V. Consistorul spiritual, eparhial.

Ordinari: Dr. Nicolae Popovici, Melentie Șora, Iosif Pascu; Supleanți: Ioan Plavoșin, Ioan Stana, delegat în cons. spir. mitropolitan: Ioan Popescu.

VI. Comisiunea examinătoare

pentru candidații de preoți:

Președinte: P. S. Sa dl Episcop eparhial. Membri: Mihail Păcățian, Dr. Teodor Botiș, Traian Vășlan, Dr. Iustin I. Suciș, Dr. Nicolae Popoviciu și Dr. Simion Șiclovan.

VII. Academia teologică din Arad.

Rector: Dr. Teodor Botiș; profesori la teologie: Dr. Teodor Botiș, Dr. Iustin I. Suciș, Dr. Nicolae Popovici, Vintilă Popescu, Dr. Simeon Șiclovan și Dr. Gheorghe Popoviciu.

Spiritual: Nicolae Țandru.

Profesor de cântare și tipic: Atanasie Lipovan

Profesor de igienă și medic al institutului: Dr. Atanasie Brădean.

La internatul academiei: Prefect: Ioan im D: bi

VIII. Internatul diecezan de fete.

Directoară: Tulia Bogdan; subdirectoară: v. d. Eleonora Dascăl.

IX. Protopopii.

Tractul Arad: Traian Vășlan, Arad.

„ Chișineu: Dr. Dimitrie Barbu, Chișineu.

„ Șiria: Mihail Lucuța, Șiria.

Tractul B.-Ineu: Mihaiu Cosma.

- „ Buteni: Florian Roxin, Buteni.
- „ Hălmațiu: Cornel Lazar, Hălmațiu.
- „ M.-Radna: Procopiu Givulescu, M.-Radna.
- „ Lipova: Fabriciu Manuilă, Lipova.
- „ Belinț: Iosif Goanță.
- „ Timișoara: Dr. Patriciu Țurca, T-șoara.
- „ Vinga: Traian S. Seculin, Vinga.
- „ B.-Comloș: Dr. Ștefan Cioroianu, B.-Comloș.
- „ Gurahonț: Constantin Lazar.
- „ Birchiș: Traian Cibian.
- „ Balinț: Ioan Trifu.

X. Sf. Mânăstire Hodoș-Bodrog.

Starețul sfintei mânăstiri: Arhimandrit Policarp Morușca. Dr. Eusebiu R. Roșca, arhim. rectorul acad. teologice, Sibiu; Ghenadie Bogoeviciu, protosincel și paroh, Budapesta; Dr. Iustin I. Suciu, arhimandrit, prof., la acad. teol. Arad; și Ilarie Iova, ieremonah, H.-Bodrog.

XI. Profesorii de religie și prof.-preoți.

Arad: Profesori de religie: Iuliu Hălmațian, Sabin Ștefan, Nicolae Țandru și Iosif Comșa; Nestor, Blaga prof. lic. „Moise Nicoară” și Nicolae Biru prof. la școala Medie „Iosif Vulcan”.

Timișoara: Profesori de religie: Vasile Andreescu Ioan Imbroane și Melentie Șora.

XII. Protopopiatele și parohiile din eparhie.

1. Protopopiatul Aradului.

Numărul sufletelor: 52141.

Sediu: Arad.

Toate comunele sunt pe teritoriul județului Arad.

Scaunul Protopresbiterial:

Președinte: Traian Vățian, protopresbiter. Membrii: Alexiu Popovici, Pavel Felnean, Nicolae Chicin, Petru Nemet, Constantin Mihulin și Ioan Popescu; supleanți: Ioan Ardelean și Caius Turicu; notar și secretar Florea Codreanu.

1. *Arad* 12551. — Traian Vățian, protopresbiter-paroh; Alexiu Popoviciu și Caius Turicu parohi; Florea Codreanu, capelan protopopesc.

2. *Arad-Galu* 1506 — Nicolae Ionescu, paroh.

3. *Arad-Grădiște* 1115 — Cornel Mureșan, adm. par.

4. *Arad-Șega* sub. înființare.

5. *Cicir* 369 — Constantin Mihulin, paroh.

6. *Curtici* 5704 — Zaharie Colceriu, paroh, 1 par. vacantă.

7. *Cuvin* 1992 p. u. Ghioroc. — Miron Grecu și Coriolan Puticiu parohi.

8. *Ghioroc* 514 — Cornel Tătar, paroh.

9. *Glogovaș* 534 — par. vac., adm. preoți din Micălaca.

10. *Iratoșul mare*, parohie sub înființare.

11. *Macea* 3047 — Remus Oancea, paroh, una vacantă.

12. *Mândruloc* 1303 — Iosif Pascu, par.

13. *Micălaca* 3051, cu filiile: Livada, Sâtleani, Zimand și Panadul nou 78. — Ioan I. Ardelean și Ioan Marșieu, parohi.

14. *Micălaca nouă* 397, Romul Furdui adm. par.

15. *Miniș* 1125 — Petre Pelle, paroh.

16. *Nădlac* 3255 — Nicolae Chicin și Nicolae Mărginean, parohi.

17. *Pecica*, cu filiile: Cătunele, Sederhat, Sântămaș, Clala și Sălășele 6639, Ioan Popescu, Dimitrie Morariu și Nicolae Ardelean parohi.

18. *Rovine*, parohie sub înflințare.

19. *Sâmbăteni* 1870 — Valeriu Felnecan, paroh; Paul Felnecan, paroh def. una parohie vac.

20. *Șeitin* 3628 — Petru Nemet, Dimitrie Roșcău, Pavel Merce parohi.

21. *Semlac* 1755 cu filiile: Peregul mic și Peregul german — 2 parohii vacante.

22. *Șofronea* 271 Vichente Guleșiu. paroh.

23. *Tornea* cu filiile: Sederhat, Cătunele, Variășul-Mare, Vizeș și Nădași 593 — Gheorghe Braglia adm. par.

24. *Utveniș* — (*Andreiu Șaguna*) 343 p. u. Zimandul Gheorghe Popa paroh.

In Ungaria.

1. *Bătania*, Simlon Cornea paroh.

2. *Budapesta*, protosinghel Ghenadie Bogoeviclu, paroh.

3. *Cenadul ungiuresc*, Gheorghe Buha, adm. par.

2. Protopresbiteratul Chișineului.

Numărul sufletelor: 28578.

Sediul: Chișineu-Criș.

Toate comunele sunt pe teritoriul județului Arad.

Scaunul protopresbiterial.

Președinte: Dr. Dimitrie Barbu, protopop. Membrii: Gheorghe Ardelean, Ștefan Leucuța Aurel Papp, Gheorghe Turicu, Teodor Pinter și Nicolae Codrean; suplenți: Coriolan Monția și Teodor Mornăilă; notar Gh. Ardelean; def. matr. Nestor Popa.

1. *Chișineu-Criș* 1835 — Dr. Dimitrie Barbu, protopop-paroh; Gavril Popluca, paroh.

2. *Cinteiu* 1744 — p. u. Nădab. — Mihailu Nistor, paroh.

3. *Pădurenii Erdeis* 491 — p. u. Chișineu-Criș. — Gheorghe Ardelean, paroh.

4. *Giula-Vârşand* 2226 — Nestor Popa, și Antoniu Tăcacia parohi.

5. *Mișca* 2053 — p. u. Vânători. — Teodor Pinter, paroh.

6. *Nădab* 2092. — Dimitrie Popa, Ștefan Rusa parohi.

7. *Grăniceri-Otlaca* 2667. — Gheorghe Turicu, Iustin Iancu și Tului Oct. Turicu parohi.

8. *Pil* 1874.—Ioan Jurca și Vasile Muntean parohi.

9. *Șiclău* 3116. — Coriolan Monția și Nicolae Codrean, parohi.

10. *Șimand* 3231. — Ștefan Leucuța, și Teodor Mornăilă, parohi.

11. *Sintea-mare* 767. — Teodor Leucuța, paroh; Dimitrie Mihuț, paroh în pens.

12. *Sintea-mică* 974. — p. u. Zărând. — Nicolae Pisău, paroh.

13. *Socodor* 4667. — Aurel Papp, Petru Marșieu și Petru Brad, parohi.

14. *Vânători* 826. — Petru Mihația, paroh.

15. *Țipar*, Ilie Susan adm par.

16. *Facet*, parohie sub înființare.

In Ungaria.

1. *Bichiș*, Petru Mișcuția preot adm. par.

2. *Chitighaz*, Ioan Borza, preot adm. par.

3. *Giula oraș mare român*, Toma Ungureanu și Dimitrie Sabău adm. par.

4. *Giula oraș mic român*, Petru Mândruțau adm par.

5. *Claba*, Gheorghe Botău adm. par.

6. *Pusta Megheș*, parohie vacantă.

3. Protopresbiteratul Șiriei.

Numărul sufletelor: 37479.

Sediul: Șiria.

Toate comunele sunt pe teritoriul județului Arad.

Scaunul protopresbiterial.

Președinte · Mihail Lucuța, protopresbiter. Membri: Filip Leuca, Gheorghe Papp, Romul Măierușan,

Ioan Iercoșan; defensor matr.: Aurel Adamoviciu. Suplenți: Romul Motorca, Ioan Stana; notar și secretar la of. prot. Emil Căpitan.

1. *Agriş* 2692 — Romul Motorca și Gheorghe Papp, parohi Sabin Bursaș capelan.

2. *Arăneag* 1051. — p. u. Târnova. — Ioan Drănău, paroh

3. *Camna* 339.—p. u. Șilindia.—Vasile Borza par.

4. — *Caporal Alexa* 1711, — p. u. Sfânta Ana. — Ioan Fofiu și Nicolae Stan, parohi.

5. *Comlăuș* 2545. — p. u. Sfânta Ana—Ioan Stana Zenobie Brădean, parohi.

6. *Covăsinț* 3227. — Ioan Cure și Aurel P. Adamovici, parohi.

7. *Chieri* 1976.—p. u. Târnova.—Ioan Ispas, paroh.

8. *Drauț* 2111. — Melentie Papp, adm. par.

9. *Dud* 1697—p. u. Târnova—Dionisie Mateeș par.

10. *Galșa-Cetate* 1594. — Traian Terebenți și Emil Căpitan, parohi. Constantia Chicin capelan.

11. *Iercoșeni* 344. — p. u. Șilindia Gheorghe Mărcuș adm. par.

12. *Luguzău* 331 —p. u. Șilindia—Liviu Nica, par.

13. *Măderat* 1881 — Adrian Popescu și Moise Popovici, parohi.

14. *Musca* 1071 — Valeriu Popoviciu, par.

15. *Nădaș* 2404 — Gheorghe Popovici, paroh. Romul Rațiu adm. par.

16. *Pâncota* 2119 — Filip Leuca și Ioan Iercoșan, parohi.

17. *Sfânta Ana* 343 — Virgil Mihulin adm. par.

18. *Șiria* 3629 — Mihailu Lucuța, protopresbiter-paroh, Vasile Popovici și Romul Măierușan, parohi.

19. *Tauț* 2145 — Aurel Borza, paroh.

20. *Târnova* 2965 — Teodor Drecin și Teodor Mureșan, parohi.

21. *Olari Vârșandul-Vechiu* 889 — p. u. Sfânta Ana, Nicolae Mihoc paroh.

4. Propopresbiteratul Inepolei Ineu (Boroşineu)

Numărul suuŕletelor: 38921.

Sediul Ineu (Boroşineu)

Toate comunele sunt pe teritorul judeţului Arad.

scaunul protopresbiteral.

Preşedinte: Mihai Cosma, protopop Membrii: Ioan Popovici, Cornel Ursuţ, Iustin Monţia, Aurel Iancu supleanţi: Ioan Cociuban.

1. *Apateu*, 3337, — Atanasie Căpitan paroh.
3. *Aldeşti* 833 — p. u. Şebiş — Traian Vraciu par.
3. *Berechiu* 1601 — p. u. Cermelu cu filia *Moşiori* — Ioan Popovici, paroh.
4. *Bocsig* 1753 — Traian Papp, Al. Măneran paroh.
5. *Ineu* 3826 — Mihailu Cosma protopresbiter Constantin Feier, par. 1 par. vac.
6. *Cermeiu* — 2571, — Ştefan Bogdan, par.
7. *Cuied* 1377, p. u. Buteni — Terenţiu Micluţa adm. paroh.
8. *Hodiş* 479, — p. u. Buteni — par. vacantă. Gheorghe Nariţa, adm. par.
9. *Iermata* 739, — p. u. Mocrea — Ioan Bota, adm. par.
10. *Mănerău* 773. — p. u. Bocsig (Caragheorghivici) — Romul Popovici, paroh.
11. *Mocrea* 263 — cu filia *Gurba* 120 — Ioan Toconită adm. par.
12. *Moroda* 1609, — p. u. Mocrea — Florian Raţiu. paroh.
13. *Răpsig* 1217, — 1 par. vac.
14. *Seleuş* 2482, — p. u. Pâncota — Ioan Maniţiu şi Ioan Laza parohi.
15. *Şepreuş* 4245, — Cornel Ursuţlu şi Mihailu Goldiş, parohi.
16. *Sicula* 3817, — p. u. Ineu — Iustin Monţia şi Ioan Halic, parohi.
17. *Şilindia* 923, — Ştefan R. Lungu, paroh.
18. *Şomoşchcs* 2102, — p. u. Cermelu — Simeon Bulcu, paroh.
19. *Talpoş* 1586, — Ştefan Fofiu, paroh.

20. *Voivodeni* 293, — p. u. Seb'ş, — Ioan Popovici paroh.

21. *Zárand* 3195, — Aurel Iancu și Cornel Papp parohi; Mircea Anghel capelan.

5. Protopresbiteratul Butenilor.

Numărul sufletelor: 18777.

Sediul: Buteni.

Toate comunele sunt pe teritoriul județului Arad.

Scaunul protopresbiterai:

Președinte: Florian Rox'n, proto-presbiter. Membrii: Augustin Mihulin, Iuliu Bodea, Ioan Cosma, Fabriciu Bodea, I. Giurgiu, notar Iuliu Cosma, def. matr: Iuliu Bodea.

1. *Bârsa* 1419, — p. u. Șebiș — Ioan Bogdan și Coriolan Tirla parohi.

2. *Berindia* 305, — p. u. Șebiș — Zosim Mihulin adm. par.

3. *Buhani* 405 — p. u. Dezna — Ioan G'urgiu, par.

4. *Buteni* 2497 — Florian Rox'n, ppresb-paroh; Iuliu Bodea și Ioan Cosma, parohi.

5. *Chisindia* 1833, — p. u. Buteni, — M. Mihut și Vasile Drincu adm. par.

6. *Dezna* cu cătunclele *Zugău* și *Reștirata* 974, Cornel Bodea par.

7. *Ignești* 423, — p. u. Șeb'ş — Gheorghe Popoviciu adm. par.

8. *Joiá-Mare* 313, — p. u. Buteni — Liviu Aconi adm. paroh.

9. *Laz* 465, — p. u. Dezna — Sinesie Tăutan administrator par.

10. *Minead* 308, — p. Șebiș — Petru Adelean par.

11. *Moneasa* 731, par. vac. administrată de Ioan Tirla din Slatina.

12. *Neagra* 443, — p. u. Șebiș — Teodor Rusu adm. par.

13. *Păiușeni* 1285, — p. u. Buteni — par. vac. administrată de Pahomie Corpaș ieromonah.

14. *Paullan* (Govoşdla) 421, — p. u. Şebiş — par. vac, adm. Dimitrie Manăte.
15. *Prăjeşti* 378 — p. u. Şebiş cu filiala *Doncenii* 354 Ioan Tămaş paroh.
16. *Prunişor* (Chertiş) 765, — p. u. Şebiş — Aurel Ionuţaş paroh.
17. *Ramna* 538 — p. u. Dezna, Romul Ioja paroh.
18. *Revetiş* cu cătunul *Cociuba* 708 — p. u. Cil par. vac. administrată de Gh. Neagu din Roşia.
19. *Roşia* 317, — p. u. Cil — Gh. Neagu paroh
20. *Şebiş* 1160, — Augustin Mhulin, paroh.
21. *Selegeni* 499, — p. u. Şebiş — par. vacantă. Lazar Ioja administrator.
22. *Slatina* 558 Dezna — Ioan Tirla, paroh.
23. *Susani* 471, p. u. Şebiş, cu filiala *Nădalbeşti* 322 — par. vac. administrată de P. Ardelean din Minead.
24. *Văsoaia* 891, — p. u. Buteni — adm. Ieromonahul Corpaş din Păuşeni.

6. Protopresbiteratul Hălmagiului.

Numărul sufletelor: 21326.

Sediul: Hălmagiu.

Comunele cu *) jud. Arad, cu **) jud. Hunedoara.

Scaunul protopopesc.

Preşedinte: Cornel Lazar, protopop. Membrii: Ioan Nicula, Vasilie Giurgiu, Terenţie Gavrilă, Alex. Gligor, Leontin Micluţa; def. matr. Dr. M. Nicula adv.

1. *Băneşti* *) 563 — Hălmagiu cu filia *Cristeşti* 251 — Alex. Gligor paroh.

2. *Băsrăbasa* **) 511. — p. u. Vaţa de jos — cu filia *Biotuna* 289 par. vac. adm. V. Uscatescu din Leasa.

3. *Bodeşti* 391 p. u. Hălmagiu cu filia *Mermişti* 206, Ioan Sârban adm. par.

4. *Brusturi* *) 1151, — Hălmagiu — Terente Găvrilă.

5. *Ciungani* **) 961, — Vaţa de jos I. Petrişor.

6. *Hălmagiu* *) 913, — cu filia *Leştioara* 281

XIV

Cornel Lazar protopop-paroh și Enea Joldea diacon ceremonial.

7. *Hălmăgel* *) 1614, — Hălmăgiu — Ioan Nicula
8. *Iuonești* *) 344 — „ cu filia *Termura*
408 Sinesie Șerban paroh.
9. *Lazuri* *) 929, — p. u. Cluciu (Vârfuri) cu
filia Groși 259 Ioan Coroi paroh.
10. *Luncșoara* *) 1057, — Hălmăgiu — cu filia
Vosdoci 169 Ilie Cristea paroh.
11. *Obârșia* *) f. 344, — Baia de Criș — cu filia
Târnavița 320 David Tămaș adm. par.
12. *Ociu* *) 511, — Hălmăgiu — cu filia *Ocișor*
429 par. va. adm. Remus Giurgiu.
13. *Poenari* *) f. 417, — p. u. Hălmăgiu, cu filia
Tohești 348 Victor Giurgiu paroh.
14. *Dobroști* **) 335, — Baia de Criș — cu filia
Leauți 213 — par. vac. adm. Leontin Micluța din
Rișculița.
15. *Prevăleni* **) 846, — Vața de jos — par.
vac. adm. Ioan Petrișor din Ciurgani.
16. *Rișculița* **) 1039, — Baia de Criș — cu
filia *Baldovini* 257 Leontin Micluța paroh.
17. *Sârbi* *) 753, — Hălmăgiu — Ioan Mizeș
parohial adm.
18. *Steia* **) 469, — Baia de Criș Ioan Ștefea
paroh, Romul Chiș capelan.
19. *Târnavă* **) 663, — Vața de jos — cu filia
Vața de jos 284 Ioan S. Feler paroh, Serghie Feler
preot pens.
20. *Tisa* *) 703, — Hălmăgiu — Ștefan Șerban.
21. *Țiulești* **) 285, — Baia de Criș — cu filia
Valemare 107, par. vac. adm. Gheorghe Indreș din
Tomești.
22. *Tomești* **) 472, — Baia de Criș — cu filia
Strâmba 407 — Toma Florea, paroh.
23. *Vața de sus* **) 633, — Vața de jos — cu
filia *Căzânești* 513 — V. Giurgiu, paroh.
24. *Leasa* **) 625, — Hălmăgiu — adm. V
Uscatescu.

7. Protopresbiteratul Gurahonț.

Numărul sufletelor: 20.245.

Sediul: Gurahonț.

Toate comunele sunt în județul Arad.

Scaunul protopopesesc.

Președinte: Constantin Lazar protopop, Valeriu Cristea, Alexandru Florea, Avram Giurgiu, Sabiu Stănijan, Ioan Popoviciu, Pavel Hărduțiu, supleanți: Cornel Micluța; Notar: Ioan Popoviciu.

1. *Almaș* 1834, — Cil — Ioan Popoviciu, paroh.

2. *Aciua* 1355 — Ciuciu cu filia *Poiana* 475 — Petru Vușdea, paroh.

3. *Aciuța* 506 — p. u. Pleșcuța, cu filia *Budești* 327 — Cornel Micluța paroh.

4. *Bonțești* 667, — Gurahonț — Roman Popa, paroh.

5. *Cil* 654 — Nicolae Toma, paroh.

6. *Ciuciu* 1205, — par. vac. adm. Ioan Coroi, din Lazuri, tract. Hălmăgiu.

7. *Crocna* 991, — Gurahonț — Sabiu Stănijan, adm. par.

8. *Dumbrava* 254 — p. u. Pleșcuța, cu filia *Rostoci* 266, adm. Nic. Hărduți din Talagiu.

9. *Dieci* 1022, — Cil par. vac. adm. interimal Ioan Bogdan din Bârsa.

10. *Feniș* 420 — Gurahonț cu filia *Valea mare* 325, par. vac. adm. Emil Tomșa din Holt.

11. *Honțisor* 506, — p. u. Gurahonț, cu filia *Gurahonț* 452 — Virgil Bulz, paroh.

12. *Holt* 655. — Gurahonț — Emil Tomșa, paroh.

13. *Iosași* 375, — Gurahonț cu filia *Iosășel* 432 și *Baltele* 102 — Alex Florea, paroh.

14. *Mădrijești* 567, — Gurahonți — cu filia *Șoimuș-Buciava* 510 par. vac. adm. Maxim Miclean din Secaș.

15. *Măgulicea* 482. — Ciuciu — Laurențiu Iuga, paroh.

16. *Mustești* 392, — Cil — par. vac. adm. M. Miclean din Secaș.

17. *Pleşcuța* 537, — cu filia *Guravăii* 350 — paroh. vac. adm. C Micluța din Acluța.
18. *Rădești* 508, — p. u. Cil — Avram Giurgiu adm. par.
19. *Secaș* 518, — Gurahonți. — Maxim Miclean paroh.
20. *Tălagiu* 923, — p. u. Pleșcuța — Pavel Hărduți paroh.
21. *Vidra* 856, — Ciuciu — adm. Pavel Ghilea.
22. *Zeldiș* 553, — Gurahonți cu filia *Saturda* 206 — Const. Lazar paroh, protopop.
23. *Zimbru* 624, — Gurahonți cu fiilele *Dulcele* 252, *Brusturesc* 139 — Valer Cristea. paroh.

8. Protopresbiteratul Radna.

Numărul sufletelor: 24445

Sediul: Radna.

Toate comunele sunt pe teritoriul județului Arad.

Scaunul protopopesc:

Președinte: Procopiu Givulescu, protopop, notar Alexiu Doboș; Membri: Damaschin Medrea, Cornel Popescu, Iosif Ognean, Dimitrie Maci, Ilie Chebeleu. Secretar protopopesc: Alexiu Doboș.

1. *Baia* 430, — p. u. Vărădia — Damaschin Medrea, paroh.
2. *Bătuța* 269, — p. u. Bârzava — Adrian Mursa, p.
3. *Bârzava* 885, — Iosif Popovici, Octavian Câmplan paroh.
4. *Căpruța* 637, — p. u. Bârzava — Dimitrie Maci, paroh.
5. *Cladova* 679. — p. u. Ghloroc — Teodor Șchlopu paroh.
6. *Conop* 1035, — Adrian Raica, paroh.
7. *Corbești* 511, — p. u. Petriș — Cornel Monța, par.
8. *Dumbrăvița* 870, — p. u. Bârzava — Ștefan Romul Muntean adm. par.
9. *Găvoșdia* 635, — p. u. Vărădia, Vasile Givu, par.
10. *Giullța* 741, — p. u. Vărădia, Ioan Covaci, par.

11. *Groși* 709. — p. u. Bârzava, Petre Clongradi adm. par.
12. *Ilteu* 682, — Petru Binchiciu, paroh.
13. *Lupești* 833, — p. u. Vărădia — Ioan Tomuția adm. par.
14. *Milova* 537, — p. u. Conop — Dimitrie Ganea, paroh.
15. *Monoroștia* 333, — p. u. Bârzava — Nicodim Neagota, adm. par.
16. *Odvoș* 842, — p. u. Conop — parohia vacantă.
17. *Păuliș* 1510, — Cornel Popescu — paroh; una par. vac.
18. *Pernești* 673, — p. u. Vărădia — Ioan Tomuția adm. par. din Lupești.
19. *Petriș* 1095, — Partenie Mârza, paroh; 1 par. vac.
20. *Radna* 1301, — Procopiu Givulescu, protopop-paroh; Alexiu Doboș, capelan protopopesc.
21. *Roșia* 1230, — p. u. Petriș — cu filia *Obârșia*, 367 Petru Vesa Paroh.
22. *Săliște* 360, — p. u. Petriș — Gheorghe Marcu adm. par.
23. *Săvârșin* 1107, — cu filiele *Halaliș* 337 și *Vinești* 315, Iosif Ognean paroh; Petru Eleneșiu adm. par.
24. *Slatina* 509, — p. u. Bârzava — Nicolae Devan adm. par.
25. *Șoimoș* 1385, — p. u. Radna — Ilie Chebeleu, paroh; 1 par. vac.
26. *Soroșag* 461, — p. u. Vărădia — Vasile Popa adm. par.
27. *Temeșești* 339, — p. u. Săvârșin — par. vac. Administrează preoții din Săvârșin.
28. *Toc* 869, — p. u. Ilteu — cu filia *Culaș* 253; Ignatie Dîhor, paroh.
29. *Trăoaș* 725, — p. u. Săvârșin — 1 par. vac. Administrează preoții din Săvârșin.
30. *Vărădia de Mureș* 980, Iosif L. Turcu, paroh, Ioachim Turcu preot pens.

9. Protopresbiteratul Lipovei.

Numărul sufletelor : 20.697

Sediul: Lipova.

Toate comunele sunt în jud. Timiș-Torontal.

Scaunul Protopresbiteral :

Președinte : Fabrițiu Manuilă protopresbiter. Membri: Vasile Dehelean, Petru Herețiu. Vasile Debău, Teodor Ioaneș și Gheorghe Todan. Suplenți: Vasile Groza și Teodor Marcu, Defenzor matrimonial; Dimitrie Luțai.

1. *Altoș*, 1327 cu filia Tranova — Traian Pețian și Sabin Micluța parohi.

2. *Belotinț*, 757, — p. u. Conop — Aurel Dobroș, paroh.

3. *Bruznic*, 911, — p. u. Bata — Silviu Lelescu paroh.

4. *Buzad*, 825, — p. u. Rigoș cu filia Bariția Nicolae Popa paroh.

5. *Chelmac*, 1116, — p. u. Conop. — Petru Herețiu paroh.

6. *Chesinț* 2218, p. u. Zabran cu filiile Guttenbrun 59 și Neudorf. 31 Iile Moțiu și Teodor Ioaneș parohi.

7. *Chizdia* 172, p. u. Aga Pavel Dumitru adm. par.

8. *Comeat*, 519, p. u. Rigoș, filiile Bogda 179 Sintar 157, și Răcășel 13, — Virgiliu Lugoian, adm par.

9. *Cuveșdia*, 1105, — p. u. Aga — Teodor Marcu paroh.

10. *Dorgoș*, 618 — p. u. Lipova cu filia Vărniță — Vasile Groza, paroh.

11. *Fibiș*, 1389 cu filiile Mașloc Remetea Germană, Gheorghe Todan paroh.

12. *Fiscut*, 655, p. u. Fibiș cu filia Ibed 10 Dimitrie Luțai paroh.

14. *Labașinț*, 567, — p. u. Șiștaroveț — Tiberiu Suclu adm par.

14. *Lalașinț*, 1035, — p. u. Bârzava — Leontin Gh. Lăzărescu adm. par.

15. *Lipova*, 2547 — Fabriciu Manuilă, proto-presbiter-paroh; Vasile Debău, paroh, 1 par. vac.

16. *Ohaba-Română*, 890 — p. u. Bata — Gheorghe Rista, paroh.

17. *Pâtârș* 397, — p. u. Lipova — Darie F. Faur adm. par.

18. *Șiștaroveț* 1097 — Gheorghe Francescu paroh.

19. *Ususău*, 1221 p. u. Lipova — Vasile Dehelean paroh, Liviu Dehelean capelan.

20. *Zăbălț*, 746 — p. u. Bata — Gheorghe Albu adm. par.

10. Protopresbiteratul Belințului.

Numărul sufletelor: 16124.

Sediul: Belinț.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Iosif Goanță, protopop. Membri: Romul Secoșan, Adam Groza, Iuliu Țoldan, Sever Șepețan. Supleanți: Andrei Andraș, Ioan Beleiu. Defenzor matrimonial: Ioan Călniceanu.

1. *Babșa*, 819 — p. u. Chizătău — Fortunat Mureșan, paroh.

2. *Bazoș*, 1113, — p. u. Recaș — Iosif Petecu paroh, una parohie redusă.

3. *Belinț*, 1979, — Ioan Călnicean, Ioan Beleiu parohi.

4. *Berostvăț*, 330, — cu filia *Lucareț* 151 — Andrei B. Andraș, adm. par.

5. *Budinți*, 529, — p. u. Iosiffălău — Constantin Popovici, paroh, una parohie redusă.

6. *Checheș*, 665, — p. u. Secaș cu filia *Ofelia* 122 — Ioan Bencecan paroh.

7. *Chizătău*, 1007 — Sever Șepețan paroh, una parohie redusă.

8. *Coștelu*, 776, — Ștefan Dorca paroh. una par. redusă.

9. *Drăgoșești*, 666 — p. u. Sinersig — Lucian Lungu, paroh.

10. *Ficătar*, 788, p. u. Sinersig Vasile Ilie paroh.

11. *Hișiaș*, 494 — p. u. Ghizela — Georghe Găeseu, adm. par.

12. *Hodoș*, 356, — p. u. Brestovaț — Romul Popovici adm. par.

13. *Ictar*, 046 — p. u. Iosiffalău — Romul Secoșan, paroh.

14. *Jabăr* 787, — p. u. Boldur — Ioan Nicorescu, paroh.

15. *Ohaba-forgaciu* 1250, — p. u. Sinersig, — George Măghieru și Martin Rădolu, parohi.

16. *Recaș* 455, Iuliu Țoldan, paroh.

17. *Șușanovăț*, 691, — p. u. Chizetău — Iosif Cloambeș, paroh una parohie redusă.

18. *Șuștra*, 782, — p. u. Topolovățul-mare, — Simeon Lugojan, paroh.

19. *Teș*, 342, — p. u. Brestovăț — par. vac. administrată prin Romul Popoviciu din Hodoș.

20. *Topolovățul mare*, 1158, cu filiala *Topolovățul mic*, 208, Iosif Goanță, paroh-protopop, una sesiune redusă.

10. Protopresbiteratul Timișorii.

Numărul sufletelor : 34.197.

Sediul : Timișoara.

Scaunul protopresbiteral :

Președinte : Dr. Patrachie Țucra, prot. Membrii: Gavril Selegianu, Nicolae Groza, Nicolae Micluța, David Voniga, Constantia Micu, Ioan Plașovin, Melentie Șora, notar.

1. *Beregsău*, 1734, Filiale Săcălaz 101 și Cărpiniș 23. — 2 par. vac.

2. *Bucovăț*, 1106 — p. u. Remetea-Timișană, — Const. Micu și Petru Țieran parohi.

3. *Cerneteaz*, 1205, cu filiale *Zenta-nouă* 256 și *Iermata* 99, Nicolae Micluța, Traian Barzu parohi.

4. *Chișoda-veche*, 900, — Victor Aga paroh.

5. *Chișoda-nouă*, 664, — par. vacant. adm. V. Aga.

6. *Dobochi-Nadaș*, 462, — p. u. Recaș, — cu filia *Stanclova*, 236, Octavian Alban, adm. par.

7. *Ghiroda*, 765, — p. u. Remete-Timișeană — Virgil Popovici, paroh.
8. *Ghiroca*, 1695, — David Voniga și Alexiu Chișozan parohi.
9. *Giarmata*, 310, — p. u. Remetea-Timișană — par. vac. adm. V. Popovici din Ghiroda.
10. *Herneacova*, 795, — p. u. Recaș cu filia *Cobolaș* 272, parohia vacantă.
11. *Ianova*, 1031, — Alexandru Puta paroh, Teofil Nistor adm. par.
12. *Izvin*, 1100, — p. u. Recaș — Traian Ilie paroh, 1 par. vac.
13. *Medveș*, 912, — Dimitrie Vidrighin par.
14. *Moșnița*, 861, — p. u. Medveș — Ioan Illoviți par., 1 par. vac.
15. *Parța*, 924, — Ioan Rusu par.
16. *Remetea-Timișeană*, 906, — Dimitrie Ionescu și Teofil Nistor, parohi.
17. *Sân-Mihailul-român*, 1550, — Nicolae Groza și Nicolae Mașcovescu, parohi.
18. *Șag*, 875, — Gheorghe Rusu par.
19. *Timișoara-Cetate*, 1718, — Dr. Patrachie Țlucra protopop paroh.
20. *Timișoara-Fabrică*, 5779, — Melentie Șora, Traian Golumba parohi.
21. *Timișoara-Elisabeta*, 1687, — Gavril Selegean paroh, Cornel Vula, capelan.
22. *Timișoara-Jozefin*, 1949, Ioan Imbroane paroh.
23. *Timișoara-Mehala*, 3172, — Ioan Plavoșin și Pavel Ardelean, parohi.
24. *Utvin*, 1281, — Aurel Brancu, paroh.

11. Protopresbiteratul Vinga.

Numărul sufletelor: 17.277

Sediul: Vinga.

Comunele în jud. Timiș-Torontal; cele cu *) în j. Arad

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Sava Tr. Seculin protopop. Membrii: Nicolae Crișmarlu, Vasile Roman, Nicolae Vulpe,

Pavel Jurma, Liviu Mihailovici, Supleanți: Aurel Sebeșan și Viorel Miheuțu Notarul scaunului și secretar protopopesc Viorel Miheuțiu.

1. *Aradul-nou-Murășel* *) 510, — par. vac. adm. de Dr. Nicolae Popovici profesor la Academia teologică Arad.

2. *Bărăteaz*, 507, — Nicolae Crișmariu paroh.

3. *Becicherecul-mic*, 427, — cu fiiala *Biled* 56 — Lazar Babeu paroh.

4. *Bencecul de jos*, 586, — p. u. Bencecul de sus cu filia *Bencecul de sus*, 22. Remus Chendi, paroh.

5. *Bodrogul-nou*, *) 263, — p. u. Zădărlac, — în cele spirituale aparține Sf. Mânăstiri H.-Bodrog.

6. *Bodrogul-vechiu*, *) 389, — p. u. Pecica-română, în cele spirituale aparține Sf. Mânăstiri H.-Bodrog.

7. *Călacea*, 788, — p. u. Orțișoara — cu filia *Orțișoara* 30, — Viorel Miheuțiu, paroh.

8. *Felnac*, 1718, — Aurel Sebeșan, paroh. una par. redusă.

9. *Firiteaz*, 728, — p. u. Fibiș, Miron Tr. Putin paroh, una par. redusă.

10. *Hodoni*, 615, — cu fiille *Merțișoara* 61 — Pavel Tismonariu, paroh, una par. redusă.

11. *Hunedoara Timișeană*, 926 p. u. Fibiș, sub înființare adm. M. Tr. Putin.

12. *Jadani*, 1018, — p. u. Merțișoara — Nicolae Vulpe par. una par. redusă.

13. *Mănăstur*, 1078. — p. u. Vinga cu filia *Mailat* — Aurel Cimponer, par.

14. *Murani*, 1290, — cu filia *Pișchla*, 168 — Liviu T. Mihailovici, paroh, una par. vac.

15. *Sânt-Andrei*, 426, — Pavel Jurma paroh.

16. *Sânt-Nicolaul-mic*, 1200, — cu fiille *Chișfaluda* 74, *Checheș* 25, *Pusta-mică* 15, și *Serdin* 24 — Dr. Nicolae Jorgovan paroh, una parohie redusă.

17. *Sat-chinez*, 1425, — Eugen Crăciun adm. par.

18. *Seceani*, 1764, — p. u. Vinga, Vasile Roman paroh. 1 par. vac.

19. *Vinga*, 775, — cu filia *Șangu* 39 — Sava Tr. Seculin, protopop-paroh.

20. *Zădărlac-Vinga-nouă*, 300, parohie sub înființare, în cele spirituale aparține sf. Mânăstiri H.-Bodrog.

11. Protopresbiteratul Banat-Comloș.

Numărul sufletelor : 29.168.

Sediul: Banat-Comloș.

Toate comunele în județul Timiș-Torontal

Scaunul protopresbiteral:

Președinte Dr. Ștefan Cloroianu protopresbiter;
Membrii: Ioan Hălmăgean, Virgil Negru, Victor Fizeșan, Atanasie Todan, Vasile Medrea și Ștefan Oprean
Suplenți: Livius Raț și Ioan Popoviciu. def. matr. Vasilie Medrea.

1. *Banat-Comloș* 3068. — Dr. Ștefan Cloroianu proto presbiter-paroh, Vasilie Medrea și Sever Sebeșan parohi.

2. *Beba-veche* 1700 — A. Blaga și T. Brânzei, parohi.

3. *Cenadul-mare* 1876 Georghe Ionescu paroh

4. *Checia-Română* 1594, — Atanasie Todan, par.

5. *Igrăș* 2710 — I. Hălmăgean și Virgil Negru par.

6. *Nereu* 981, filiiie Teremia-mare 152 și Teremia-mică, 18 — Silviu Bichicean paroh.

7. *Pesac* 2218, — Victor Fizeșan și Grigoriu Vermeșan parohi.

8. *Popda* 935, — Iustin Bojescu paroh.

9. *Pustiniș* 801, — Aurel Dan paroh.

10. *Sân-Nicolaul-mare* 2925 — Ioan Popovici și Dr. Petru Fleșeriu parohi.

11. *Sarafola* 1808, — Filip Popovici paroh.

12. *Secusigiu* 2195, — Leon Blaga și Liviu Raț parohi.

13. *Vălcant* 3017, cu filia Besenova 72 — Ștefan Oprean paroh, 1 par. vac.

14. *Lovrin* 312, parohie sub înființare adm. Valeriu Ionescu.

15. *Jimbolia* 827 — Gheorghe Coțoșman adm. par.
 16. *Periam* 573, sub înflințare cu filia *Sân-Petru mare* 166, adm. Grigorie Vermeșan din Pesac.
 17. *Munar* 540, cu filia *Sân-Petru Sârbesc* 90 Ignatie Raica paroh.
 18. *Constanța* 600, parohie vacantă.

In Jugoslavia.

1. *Ecica română*, 2915, Valeriu Magdu paroh, Constantin Istrate, capelan.
 2. *Iancohid*, 1593, cu filia *Clec*, Nicolae Raichici paroh, Petru Știopu, capelan.
 3. *Sarcia rom* 1389, Gherasim Andru, paroh.
 4. *Toracul mare* 3314, Marius Tempea și Gheorghe Teoran, parohi.
 5. *Toracul mic* 3041, Ioan Pinter, paroh, 1 par. vacantă.
 6. *Chișoros* 273, parohie vacantă.

12. Protopopiatul Birchiș.

Numărul sufletelor: 12600.

Sediul: Birchiș.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Traian Cibian protopop. Membrii: Laurențiu Barzu, Ioan Micu, Iuliu Lazarescu, Eftimie Ișfanescu, Iulian Popescu, Aurel Cărăbaș, — Alexandru Barbon, Moise Bordoș, Defenzor matrimonial: Terentie Popovici, notar: M. Bordoș.

1. *Bacamezău*, 626, — p. u. Birchiș, — Laurențiu Barzu paroh.
 2. *Bata*, 1488 — Eftimie Ișfanescu și Sebastian Balanțiu parohi.
 3. *Birchiș*, 1312 Traian Cibian protopop. paroh. și Molsă Bordoș paroh.
 4. *Bulza*, 454, — p. u. Făget — Silviu Petruționiu adm. par.
 5. *Bunea mare*, 754, — p. u. Bata cu filia *Bunea mică*, 8 — par. vac.
 6. *Căpâlnaș*, 1280, — Ioan Micu paroh. 1 par. vac.

7. *Căprioara* 807, — p. u. Căpălnoaş — Iuliu Lazarescu paroh. 1 par. vac.
8. *Dubeşti*, 950, — p. u. Bata — Marius Ţiucra adm. par.
9. *Ostrov* 552, — p. u. Birchiş — Iulian Popescu paroh.
10. *Groşi* 394, — p. u. Birchiş — Ioanichie Bucur. paroh.
11. *Pădurani*, 668, — p. u. Bata — I. Balint adm. par.
12. *Pojoga* 682, — p. u. Zam. — A. Ardelan par.
13. *Selciva*, 619, — p. u. Zam — S. Mihaşiu adm. par.
14. *Ţela*, 1051, p. u. Bata cu filiile Bulciu 9, Ferma Zeno 22, Ferma Antonie 13 — Terentie Petrovici paroh, Traian Petrovici capelan.
15. *Topla*, 218, — p. u. Bata — parohia vacantă
16. *Valea-mare*, 438, — p. u. Căpălnoaş — Alexandru Barbon paroh.
17. *Virişmort*, 255, — p. u. Birchiş — Aurel Cărbăbaş paroh.

12. Protopresbiteratul Balinţului, (jud. Severin).

Numărul sufletelor 14117.

Scaunul protopopesc: Preşedinte: Ioan Trifu protopop, Membri: Ioan Căpitan, Gheorghe Iancovici, Alexandru Popovici, Liviu Biro, notar Nicolae Burdia.

1. *Balinţ* 512, — p. u. Balinţ — Ioan Trifu protopop paroh.
2. *Bara* 938, — p. u. Balinţ — Traian Pelea adm. parohial
3. *Crivobara* 348 — p. u. Secaş, Pavel Bichlcean adm. par.
4. *Cladova* 731, — p. u. Bethausen, — cu filia *Bethausen* 114. Ioan Căpitan paroh.
5. *Cutina* 908, — p. u. Bethausen — Nicolae Burdia, paroh.
6. *Dobreşti* 273, p. u. Balinţ, par. vac. Se adm. prin Ioan Jurca din Lăpuşnic.

7. *Fădimac* 730, — p. u. Balinț — parohie vacantă
 8. *Grunt* 118, — p. u. Coșteiu (Severin) cu fi-
lia *Părul* 100, — Liviu Biro, paroh.
 9. *Ierșnic* 576, — p. u. Bethauzen, par. vac. Se
administrează prin Ioan Căpitan din Cladova.
 10. *Lăpușnic* 539, — p. u. Balinț — Ioan Jurca,
adm. par.
 11. *Leucușești* 746, — p. u. Bujorul Bănățan,
parohie vacantă.
 12. *Mănăștiur* 558, — Bujorul bănățan, George
Iancoviciu, paroh.
 13. *Ohaba-lungă* 502, — Bethausen — Adm. Nic.
Burdia, din Cutina.
 14. *Paniova* 503, — p. u. Secaș — Aron Popa,
paroh.
 15. *Răchita* 1618, — p. u. Făget — Ion Medelean
paroh.
 16. *Rădmănești* 695, — p. u. Balinț — Constantin
Gherga, paroh.
 17. *Remetea-luncă* 634, — Bethausen — parohie
vacantă.
 18. *Secaș* 794, — Remus Lăpăduș, adm. par.
 19. *Spata* 363, — p. u. Balinț — Ion Teodo-
rescu, paroh.
 20. *Târgoviște* 579, — p. u. Balinț — Alexandru
Popoviciu, paroh.
 21. *Vizma* 603 — Secaș (Timiș) par. vac. Se
adm. prin Silviu Lelescu din Bruznic.
-

Târgurile de vite

din

Ardeal, Banat, Crișana, Satmar și Maramureș.

Ianuarie:

2 Apostolul de jos (Sibiu).

Cu 4 zile înainte de Bobotează, Făget, (Caraș-Severin)

Luni din săptămâna prima din Ianuarie, Halmeu
(Sătmar)

Luni după 3 Ianuarie, Tg.-Săcuilor (Treiscaune).

5 Sibiu (Sibiu).

În ajunul Botezii, Ineu (Arad)

7 Cluj (Cojocna), Iernut (Târnova mică).

11 Deva (Hunedoara).

13 T.-Mureș (Mureș-Turda), Sililmagiu (Sălaj).

14 Nimigea ungară (Bihor), Căpâlnaș (Caraș-Severin).

Duminecă înainte de 15 Ianuarie, Zerindul-mare (Arad).

Sâmbătă înainte de 16 Ianuarie, Mehadia (C.-Severin).

16 Mehadia (Caraș-Severin).

17 Sântmaria (Hunedoara).

20 Gataia (Timiș).

22 Aiud (Alba Infr.), Fântânile (C-Turda).

Lunia a 3-ia din Ianuarie. Baia mare (Sătmar).

23 Ilva mare (Bistrița Năsăud), Huedin (Cojocna)

Vineri după 23 Ianuarie, Buzlaș (Timiș)

24 Râșnov (Brașov), Ibașfalău (Târnava-mică).

26 Sebeșul săsesc (Sibiu).

27 Ilva mureșană (Hunedoara),

27-30 Toplița.

28 Birch'ș (C.-Severin), Zam (Hunedoara).

Joi înainte de 31 Ianuarie, Caransebeș (C-Severin).

Miercuri înainte de Dumineca Ocult, Șomcuta-mare
(Sătmar).

Vineri înainte de Duminecă Ocol, Vințul de sus
(Turda Arleș).

Februarie:

Sâmbătă înainte de 2 Februarile, Pecica-Română (Arad).

2 Sântana (Arad), Nadeşul Săsesc Târnavă-mică.
Marţi din săptămâna în care cade 2 Februarie, Satu-
Mare (Sătmar).

3 Măgherani (M.-Turda, Gheria (Solnoc-Dobâca),

4 Vaşcău (Bihor).

Luni din săptămâna în care cade 4 Februarie, Careii
Mari (Sătmar).

Sâmbătă după Înălţarea Domnului; Comlăuş (Arad)

6 Huedin (Cojocna), Matrici Mureş-Turda).

10 Covasna (Treiscaune).

11 Reghinul Săsesc (M.-Turda).

12 Haţeg (Hunedoara).

14 Săvârşin (Arad), Tâşnad (Sălaj), Păpăuţi (Treisc.).

17 Beluş, Secheid (Bihor), Teiuş (Alba-inf.).

18 Salonta-mare (Bihor), Alţina (Sibiu).

22 Mercurea (Sibiu).

Sâmbătă înainte de 13 Februarie, Recaş (Timiş).

La Miercurea Cenuşii r. cat., Turda (Turda-Aries).

Duminecă după Miercurea Cenuşii r. cat. Bistriţa
(Bistriţa Năsăud)

27 Vaşcău (Bihor).

În prima zi a postului mare, Şiria (Arad).

Martie:

Luni din săptămâna în care cade 1 Martie, Dej (Sol-
noc Dej).

Marişta primă din postul mare r. c. Huedin (Cojocna).

3 Morişfeld (Timiş).

Duminecă înainte de 4 Martie, Zărand (Arad).

4 Alămor (Albainf), Aleşd (Bihor), Zălău (Sălaj).

Duminecă înainte de 5 Martie, Comloş (Timiş).

9 Petriş (Arad), Cluj (Cojocna), Roteni M.-Turda).

11 Orăştie (Hunedoara).

12 Diosâg (Bihor). Iernut (Târnavă-mică).

13 Mihaifalău (Bihor), Sighişoara (Târnavă-mare).

Sâmbătă înainte de 15 Martie, Şiria (Arad).

Duminecă înainte de 16 Martie, Cenadul-mare (Timiş).

16 Oradea-mare (Bihor), Praid (Odorhei, Găricin
(Sălaj).

17 Zlăina (Albainfer.). Apoldul de sus (Sibiu).

18 Borodul-mare (Bihor).

Luni înainte de 19 Martie, Dezna (Arad), Negrești (Sătmar).

Joi înainte de 19 Martie, Timișoara (Timiș).

19 Șimleul Silvaniei (Sălaj).

30 Tășnad (Sălaj).

Duminecă înainte de 21 Martie, Bârzava (Arad).

Marți din săptămâna în care cade 19 Martie, Satu-Mare (Sătmar).

22 Căpâlnaș (C. Severin), Oravița montană C.-Sever.).

23 Almașul-mare (Cojocna), Mediaș (Târnava-mare).

Sâmbătă înainte de 24 Martie, Deta (Timiș.)

Duminecă " " " " Mediaș (Târnava-mare).

24 Feldioara (Brașov), Orlat (Siblu).

25 Tinca (Bihor).

Duminecă înainte de 26 Martie, Biled (Timiș).

29 Marghita (Bihor), Mărculeni (Mureș-Turda).

Mercurea a 3-a din Martie, Baia de Criș (Hunedoara).

Joi a 3-a din Martie, Brad (Hunedoara)

Miercurea a 4-a din postul mare, Zam (Hunedoara).

Sâmbătă din mijlocul postului mare, Hălmagiu (Arad).

La mijlocul postului mare, Ciacova (Timiș).

Dumineca primă după jumătatea postului mare r. c. Odorhei (Odorhei).

Luni înainte de Bunavestire, Buteni (Arad).

Duminecă cu 2 săptăm. înainte de Iudita r. c. Semlac (Arad).

Joi înainte de Iudita r. cat, Bocșa montană C.-Sev.).

Vineri înainte de Iudita r. c. (Martie), Arad (Arad).

Vineri după Iudita r. cat, Agnita (Târnava-mare).

Aprilie:

6 Brașov (Brașov), Mehadia (C.-Severin), Birchiiș (Caraș-Severin).

7 Vășcău (Bihor).

Luni înainte de Florii r. cat., Tg.-Mureș (M.-Turda)

Marți " " " " " Câmpeni (Turda-Arie).

Mercuri " " " " " Blaj (Albinaf).

Vineri " " " " " Cohalm (Târnava-mare)

- Sâmbătă înainte de Florii, Alba-Iulia (Albăinfer.).
 17 Tileagd (Bihor).
 18 Salonta-mare (Bihor).
 20 Gilău (Cojocna).
 22—25 Toplița.
 23 Sâmbătă de jos (Făgăraș).
 24 Bocșa-Română (C.-Severin), Codla (Brașov, Gherla
 (Solnoc-Dob.).
 26 Marhita (Bihor), Dragomirești (Maramureș),
 Sâmbătă după Florii, Hălmăgiu (Arad).
 Duminică „ „ (Cermel Arad).
 Duminică mai aproape de 1 Aprilie, Varaș (Timiș).
 Lunea primă din Aprilie, Oravița (Tius).
 Marțea „ „ „ Huedin (Cojocna).
 Joi „ „ „ Balinț (C.-Severin).
 Joi înainte de Paști, Valea-mare (C.-Severin).
 Mercuri după Paști, Cojocna (Cojocna).
 Vineri „ „ Vinerea (Hunedoara).
 Luni după 3 Aprilie, Tauți (Arad).
 Sâmbătă înainte de 6 Aprilie, Mehadia (C.-Severin).
 Mercuri „ „ 7 „ Vădas (Arad).
 Sâmbătă „ „ 12 „ Sânniclăușul-mare (Timiș)
 Luni din săptămâna în care cade 15 Aprilie, Careii-
 mari (Sătmar).
 Luni din săptămâna în care cade 25 Aprilie, Halmeu
 (Sătmar).
 Marți înainte de 16 Aprilie, Uloara (Albăinfer.).
 Duminică înainte de 21 Aprilie, Sudna, (Timiș).
 Luni înainte de 24 Aprilie, Cii (Arad).
 Joi înainte de Sf. Gheorghe, Cacova (Timiș).
 Vineri, „ „ „ „ Lipova (Timiș).
 Mercuri din săptămâna în care cade sf. Gheorghe
 Boroșebiş (Arad).
 Înainte de Sf. Todor cu 4 zile, Făget (C.-Severin).
 În ajunul Sf. Todor, Abrud (Albăinfer.).
 Sâmbătă înainte de 23 Aprilie, Chișineu (Arad).
 Vineri după 24 Aprilie, Buziaș (Timiș).
 Joi înainte de 30 Aprilie, Caransebeș (C.-Severin).
 Duminică înainte de 1 Mai Șepreuș (Arad).

Mai:

- Marți din săptămâna în care cade 1 Mai, Satu-mare
2 Morițfeld (Timiș).
- Duminecă înainte de 3 Mai Petriș (Arad).
- Luni după 2 Mai Tg.-Săcuilor (Treiscaune).
- 4 Beluș, Secheid (Bihor), Reghinul-săsesc (M.- Turda).
Jibău (Sibiu).
- 5 Alud (Albainfer.), Borșa (Cojocna), Lupeni
(Orhei), Checia rom. (Timiș).
- Vineri înainte de 6 Mai Sasca montană (C.- Severin).
- 6 Capâlnaș (C.-Severin), Dobra (Hunedoara).
- 7 Diosâg (Bihor).
- Vineri înainte de 9 Mai Pecica ungară (Arad).
- 9 Tășnad (Sălaj).
- Vineri înainte de 10 Mai Lugoj (C.-Severin).
- 10 Deva (Hunedoara), Libling (Timiș).
- Mercuri înainte de 11 Mai Gurahonț (Arad).
- 11 Trăscău (Turda-A).
- 13 Săvârșiu (Arad), Someș Guraslău (Sălaj), Lăpuș
(Solnoc-Dob.), Neudorf (Timiș).
- Luni înainte de 14 Mai Dezna (Arad).
- 14 Bistrita (Bistrița-N.), Pui (Hunedoara).
- Sâmbătă înainte de 15 Mai Beșenova-mare (Timiș).
- 15 Petroșani (Hunedoara).
- 16 Iermata, Gutttenbrunn (Timiș).
- 20 Denta (Timiș).
- Duminecă înainte de 21 Mai Rudna (Timiș).
- 21 Cetatea de Baltă (Târnava-mică).
- Sâmbătă după 21 Mai, Comlăuș (Arad).
- 22 Călușen (Mureș-Turda), Nizhidorf (Timiș).
- 25 Năsăud (Bistrița-N.).
- Duminecă după 25 Mai Șilindia (Arad).
- Lunia a 3-a după Sf. Treime r. cat. Agnita (Târnava-ma.).
- Vineri înainte de Joia verde Marla-Radna (Arad).
- Vineri după Joia verde Satu lung (Stmar), Vinga Timiș).
- Marți din săptămâna în care cade Joia verde Mediaș
(Târnava-mare).
- Sâmbătă după 29 Mai, Șiria (Arad).

Iunie:

- Joi înainte de 1 Iunie Timișoara (Timiș).
- 1 Orăștie (Hunedoara), Căpâlna (Solnoc-Dob.).
- 2 Vașcău (Bihor), Curtea (C.-Severin).
- 3 Zam (Hunedoara), Zălău (Sălaj).
- Luni din săptămâna în care cade 3 Iunie Careii mari (Sătmar).
- 5 Cehul-Silvnaiei (Sălaj).
- Joi primă din Iunie Balinț (C.-Severin).
- Duminică înainte de 6 Iunie Bârzava (Arad).
- Miercuri " " " " Vădas (Arad).
- 7 Sighetul Marmașiei (Maramureș).
- 10 Borodul-mare (Bihor), Cluj, Sărmășag (Sălaj).
- 11 Săliște (Sibiu).
- Sâmbătă înainte de 15 Iunie Deta (Timiș).
- Duminică " " 15 " Biled, Comloș (Timiș).
- 15 Aleșd (Bihor), Periam (Timiș).
- 16 Zlatna (Albainfer.).
- Duminică înainte de 17 Iunie Zarand (Arad).
- 17 Tinca (Bihor).
- 18 Mihaifalău (Bihor), Chisătău (Timiș).
- Duminică înainte de 20 Iunie Cenadul mare Timiș).
- 22 Vințul de jos (Albainfer.). Sâmbătă de jos (Făgăraș).
- Mercurea a 3-a din Iunie Baia de Criș (Hunedoara).
- Joi " " " " Brad (Hunedoara).
- Sâmbătă înainte de 23 Iunie Recaș (Timiș).
- 23 Oradea-mare (Bihor), Sânterag (Solnoc-Dob.).
- 24 Petriș (Arad), Șeica-mică (Târnava-mare).
- 25 Șimleul-Silv. (Sălaj), Mercurea (Sibiu).
- Marți înainte de Rusali r. cat. Huedin (Cojocna).
- Marți " " " Câmpeni (Turda-Arieș).
- Luni după Rusali Căcova, Căpâlnaș (C.-Severin).
- Marți după Rusali r. cat. Făgăraș, Baraolt (Treiscaune).
- Duminică după Rusali Birchiș (C.-Severin), Ila mu-reșană (Hunedoara).
- Joi 2-a după Rusali Dobra (Hunedoara).

Luni înainte de ziua Domnului r. cat. Arad (Arad).
 Luni după ziua Domnului r. c. Braşov.
 Vineri " " " " Tg.-Mureş (M.-Turda)
 Înainte de Ispas cu 4 zile Făget (C.-Severin).
 Duminică înainte de 29 Iunie Madoş (Timiş).
 29 Mercuria Ciucului (Ciuc), Blaj (Albainf.).
 Joi din săptămâna în care cade 29 Iunie Ciacova T.
 Duminică cu 2 săptămâni înainte de Sf. Petru şi
 Pavel Semlac (Arad).
 Înainte de Sf. Petru şi Pavel cu 4 zile Făget (C.-Sev.)
 Sâmbătă din săptămâna în care cade Sf. Petru şi
 Pavel Hălmăgiu (Arad).
 Duminică după Sf. Petru şi Pavel Cermei (Arad)
 Vineri după 29 Iunie Arad
 Jos înainte de 30 Iunie Bistriţa (Bistriţa Năs.)
 Joi din săptămâna cu Sf. Petru şi Pavel Bocşa mon-
 tana (C.-Severin).

Iulie;

Marţi din săptămâna în care cade 1 Iulie Careli mari
 (Sătmar)
 Marţi din săptămâna în care cade 2 Iulie Satu mare
 (Sătmar)
 Vineri înainte de 2 Iulie Lugoj (C.-Severin).
 Sâmbătă înainte de 2 Iulie Chişineu (Arad).
 Vineri înainte de 6 Iulie Sasca montană (C.-Severin).
 6 (Solnoc-Dob.), Mediaş (Târnava-mare), Câmpeni
 (Turda-Ar.)
 7 Căpâlnaş (C.-Severin), Veneţia de jos (Făgăraş)
 7—10 Topliţa
 Luni înainte de 11 Iulie Cil (Arad)
 Sâmbătă " " " " Mehadia (C.-Severin)
 11 Râşnov (Braşov), Polana (Sibiu)
 12 Marghita (Bihor)
 14 Ditrău, Mercuria-Ciuc (Ciuc), Gold (Solnoc-Dob.)
 Sâmbătă înainte de 15 Sânmiclăuşul mare (Timiş).
 Joi " " " " 18 Timişoara (Timiş).
 20 Huedin (Cojocna), Gatala (Timiş)
 Vineri înainte de Sf. Ilie Lipova
 Sâmbătă după sf. Ilie, Comlăuş (Arad).

Sâmbătă din săptămâna în care cade Sf. Ilie Ineu (Arad).
 21 Zam (Hunedoara), Diciosânmartin (Târnava-mică).
 22 Oravița mont. (C.-Severin). Almașul mare (Cojocna).
 Joi din săptămâna în care cade Sf. Apostoli Bala
 de sus (Sătmar).

Sâmbătă înainte de 24 Iulie Pecica română (Arad).

Vineri după 25 Iulie Buziaș (Timiș).

Duminică după 25 Iulie Sânmiclăușul nemț. (Timiș).

30 Regimul săsec (M.-Turda)

31 Deva (Hunedoara).

August:

2 Petriș (Arad), Sighetul Marmației (Maramureș).

3 Beluș, Cefa (Bihor), Morțfeld (Timiș).

4 Vașcău (Bihor), Ilva-mare (Bistrița-N.).

Joi primă din August Caransebeș (Caraș-Severin).

6 Nizhidorf (Timiș).

Marți din săptămâna în care cade 8 August Mediaș
 (Sătmar).

8 Sebeșul săsec (Sibiu), Ațel (Târnava-mare).

10 Apoldul de jos (Sibiu),

14 Borodul mare (Bihor), Supurul de jos (Sălaj).

Marți înainte de 15 August Uioara (Albainferloară).

Joi " " 15 " Timișoara (Timiș).

Sâmbătă " " 15 " Beșenova-mare (Timiș).

" " " Sf. Maria mare Cacova (C.-Severin)

16 Aiud (Albanii) Sâmpetrul nemțesc (Timiș).

Sâmbătă după 15 August, Șirla (Arad).

Înainte de Sf. Maria cu 4 zile Făget (Caraș-Severin).

Duminică înainte de 18 August Zarand (Arad).

18 Săvârșin (Arad), Salonta (Bihor), Cetatea de baltă
 (Târnava-mare).

Mercuri înainte de 20 Aug. Șonocuta-mare (Sătmar).

Luni din săptămâna cu 20 August Gurahont (Arad).

20 Mănăsturul ung (Cojocna). Vințul de sus (Turda-A.)

- 21 Sebeșul săsesc (Sibiu), Coșca (Târnava-mare)
 6 zile premergătoare primei Mercuri după Sf. Bartolomeu Bistrița (Bistrița Năsăud)
 Luni înainte de Sf. Ștefan r. cat. Buteni (Arad)
 Marți înainte de Sf. Ștefan r. cat. Dej (Solnoc-Dobâcă)
 Luni după Sf. Ștefan r. cat. Baia mare (Sătmar)
 Mercuri după Sf. Ștefan r. cat. Boroșineul-mare Trei sc.)
 22 Hațeg (Huned) Corundu (Odorhei)
 Joi înainte de 24 August Halmeu (Sătmar)
 25 Teiuș (Alba-Inf) Câmpeni (Turda-Arieș)
 Joi din săptămâna cu 27 August Ciacova (Timiș)
 28 Illa murășană (Hunedoara), Orlat (Sibiu)
 Duminecă după 28 August Igrîș (Timiș)
 29 Cluj, Neudorf (Timiș), Homorod, Sânmartin (Odor.)
 30 Zlatna (Albainfer.)
 Duminecă înainte de 1 Septembrie Moduș, Comlos
 (Timiș) Zerindul mare (Arad)

Septembrie :

- Duminecă mai aproape de 1 Sept. Variaș (Timiș)
 1 Porumbacul de jos (Făgăraș), Tg.-Mureș (M.-Tur.)
 Luni după 1 Septembrie Tauți (Arad)
 Jola primă din Septemvri, Balinț (Caraș-Severin).
 3 Alămor (Albainfer), Gîoagiu (Hunedoara).
 6 Mihalfălău (Bihor), Sighetul Marmatei, Zălău (Sălaj).
 7 Diosâg (Bihor), Sibiu, Leibling (Timiș).
 Sâmbătă din săptămâna cu Sf. Maria mică, Hălmagiu
 (Arad).
 8 Oradea-Mare (Bihor), Cristur (Odorhei), Cocota
 (Timiș).
 9 Gornea (C.-Severin), Mercurea (Sibiu).
 Luni înainte de 10 Septembrie, Dezna (Arad).
 Sâmbătă înainte de 12 Sept., Deta (Timiș).
 13 Marghita (Bihor), Vișeu de sus, Borșa (Maram.).
 Luni din săptămână de 16 Sept., Careii mari (Sătmar).
 Sâmbătă înainte 17 Sept., Peclca maghiară (Arad),
 11 Almașul mare (Cojocna), Apoldul de sus (Sibiu).
 18 Tinca (Bihor), Ibașfalău (Târnava-mică).
 Vineri înainte de 19 Sept., Maria-Radna (Arad).

Joi din săptămână după 18 Septembrie, Bocşa-montană
(Caraş-Severin).

19 Huedin (Cojocna), Zerneşti (Făgăraş), Polana Sib.).

Duminică înainte de 20 Septembrie, Rudna (Timiş).

Mercurea 3-a din Sept., Bala de Criş (Hunedoara),

Joi " " " Brad (Hunedoara).

21 Aleşd (Bihor), Căpălnaş (C.-Severin).

Luni din săptămână cu 26 Sept., Tauşii de jos (Sătmar).

26 Curtea (C.-Severin), Atid (Odorhei).

Duminică înainte de Sf. Mihai, Abrud (Albainfer).

Luni după Sf. Mihai, Mediaş, (Târnava-mare).

Vineri " " " Lipova (C.-Severin), Circul-mare.

(Târnava-mare).

Mercuri înainte de săptămâna cu Sf. Mih. r. cat.

Boroşebes (Arad).

Joi înainte de 29 Septembrie, Timişoara (Timiş).

Sâmbătă înainte de 19 Sept. Chişineu (Arad):

Marţi din săptămână cu 29 Sept. Satu-mare (Sătmar).

Octombrie:

1 Orăştia (Hunedoara), Căluşeni (M.-Turda).

Vineri după înălţarea sf. Cruce, Satulung (Sătmar).

Joi primă din Octombrie, Morişfeld (Timiş).

Duminică primă din Octombrie Moraviţa (Timiş).

Marţi după 1 Octombrie, Bozovici (Caraş-Severin).

Vineri " " " Buziaş (Timiş).

Duminică după 2 Octombrie, Şilindia (Arad).

4 Poiana de sub munte (Maramureşul), Sălişte (Cluj).

Duminică înainte de 8 Octombrie, Beled (Timiş).

9 Arpaşul de jos (Făgăraş).

Joi din săptămână cu 10 Oct., Clacova (Timiş).

10 Bonţida (Cojocna), Jibău (Sălaj).

11 Vermeş (C.-Severin), Sighetul Marmăţiei.

12 Praid (Odorhei), Diciosânmărtin (Târnava-mică).

Joi din săptămâna cu 13 Octombrie, Turul-Lung

(Sătmar).

13 Aiud (Albainfer.), Cârţa (Cluj).

14 Petriş (Arad), Şermăşag (Sălaj).

Duminică înainte de 15 Oct. Petriș (Arad), Ciatad (Timiș).

15 Bocșa română (C.-Severin), Petroșeni (Huned).

Duminică înainte de 16 Oct. Cenadul-mare (Timiș).

Sâmbătă înainte de 16 Oct. Beșenova-mare (Timiș).

15 Tășnad (Sălaj)

20 Gataia (Timiș), Sălcioara de jos (Turda-Arieș)

Vineri înainte de 21 Oct. Lugoj, Sasca-montană (Caraș-Severin)

Lunia a 3-a din Octombrie, Semlac (Arad).

Înainte de sf. Dumitru cu 4 zile, Făget (C.-Severin).

Duminică înainte de 26 Oct. Sânmiclăușul nemțesc (Timiș).

Luni din săptămâna cu 25 Oct Orașul-nou (Sătmar).

Luni înainte de 26 Octombrie, Cii (Arad).

26 Gherla (Solnoc Dob.), Checla română, Iarmata (Timiș)

Sâmbătă după 26 Octombrie, Mehadia (C.-Severin).

Duminică după Sf. Dumitru, Cermel (Arad).

29 Cluj, Drăusenii (Odorhei). Chenchiș (Solnoc Dob).

Joi înainte de 31 Oct Bistrița (Bistrița Năsăud).

Sâmbătă înainte de 31 Octombrie, Recaș (Timiș)

Noembrie:

1 Borodul-mare (Bihor), Sighișoara (Târnava-mare).

1 Denta (Timiș), Câmpeni (Turda-Ar).

Duminică mai aproape de 1 Nov. Variaș (Timiș).

Duminică prima din Noembrie Moritfeld (Timiș).

Luni din săptămâna cu 4 Nov. Careii-mari (Sătmar).

Vineri înainte de 5 Noembrie, (Arad).

Marți din săptămâna 5 Noembrie, Mediaș (Sătmar).

7 Dlosâg (Bihor), Târgu-Mureș (M.-Turda).

8. Dobra (Hunedoara), Sighetul Marmăției (Maram).

Sâmbătă după Sf. Arhangheli, Comlăuș (Arad).

9 Beiuș (Bihor), Șeica mică (Târnava-mare).

10 Hunedoara, Covasna (Treiscaune).

Joi din săptămâna cu 11 Nov. Ciacova (Timiș).

16 Roteni (M.-Turda), Vințul de sus (Turda-Arieș).

17 Salonta-mare (Bihor), Ibașfalău (Târnava-mică).

19 Moldova-nouă (C.-Severin). Huedin (Cojocna).

Duminică înainte de 20 Nov. Șepreuș (Arad).

Marți din săptămâna cu 21 Nov. Satu-mare (Sătmar).

- 22 Ditrău, Mercurea Clucului (Cluc).
 23 Vișeu de Jos (Albainfer.), Secheld (Bihor).
 27 Mediaș (Târnava-mare).
 Luni după sf. Martin r. cat., Baia-mare (Sătmar).
 Luni înainte de 30 Nov. Halmeu (Sătmar).
 Sâmbătă înainte de 1 Dec. Șiria (Arad).

Decembrie :

- 2 Zalău (Sălaj).
 3 Săvârșin (Arad), Orăștie, Zam (Huned.), Turda (Arieș).
 4 Cefa (Bihor). Făgăraș (Făgăraș).
 Duminică înainte de 6 Dec. Zărand (Arad).
 Mercuri din săptămână cu sf. Nicolae, Boroșeș (Arad).
 6 Tileagd (Bihor). Căpâlna (Solnoc-Dob.), Neudorf (Timiș).
 7 Mercurea (M.-Turda).
 8 Oradea-Mare (Bihor).
 Luni din săptămâna cu 9 Dec. Careii-mari (Sătmar).
 9 Cehul Silvaniei (Sălaj).
 Duminică înainte de 10 Dec. Cenadul-mare (Timiș).
 13 Mihaifalău (Bihor), Feldioara (Brașov).
 14 Albaulia (Albainfer). Aleșd (Bihor), Praid (Odor).
 17 Jibău Șimlăul Silvaniei (Sălaj, Cetatea de Baltă (Târnava-mare).
 Luni înainte de 18 Dec., Bistrița (Bistrița-Năsăud).
 Înainte de sf. Nicolae cu 4 zile, Făget (C.-Severin).
 Mercurea a 3-a din Dec., Baia de Criș (Hunedoara).
 Joia a 3-a din Decembrie, Brad (Hunedoara).
 18 Tinca (Bihor).
 20 Sighetul Marmășel (Maramureș).
 21 Secheld (Bihor).
 Marți din săptămâna cu 24 Dec., Media (Sătmar).
 Luni înainte de Crăciun, Buteni (Arad).
 Marți " " " r. cat Huedin (Cojocna).
 Duminică înainte de Crăciun, Abrud (Albainfer).
 Vineri înainte de Crăciun, Vinga (Timiș).
 28 Gioaglu (Hun.), Alta-mare (Treisc), Ghinduri (M.-T.).

Chestiuni practice pentru creșterea vitelor.

Numărul femelelor pentru un mascul.

În timp de un an masculul poate fi întrebuințat pentru prăsilă la numărul de femele, cum se arată mai jos.

Armăsar	60—80	lepe
Taur	50—60	vaci
Berbec	80—100	oi
Vier	30—45	scroafe

Se ține o pasăre bărbătuș pentru:

Cocoș	10—12	găini
Curcan	20—	curci
Gâscan	6—	gâște
Râtoiu	6—	rațe

Vârsta cea mai potrivită când un reproducător poate fi întrebuințat pentru reproducție:

Armăsar	dela	3 ani	până la	15 ani
Taur	"	15 luni	"	6 ani
Berbec	"	15 luni	"	5 ani
Vier	"	8 luni	"	3 ani
Cocoș	"	7 luni	"	5 ani
Curcan	"	1 an		
Gâscan	"	10 luni		
Iapa	"	3 ¹ / ₂ ani	"	15 ani
Vaca	"	2 ani	"	12 ani
Scroafa	"	10 luni	"	7 ani
Oala	"	2 ani	"	7 ani
Găina	"	7 luni		
Gâsca	"	11 luni		
Curca	"	1 an		

Cât țin căldurile la animale.

	Durata în zile	Reîntoarcerea căldurilor	
		Când n'a prins	După ce a fătat
Iapa	2—3	7—10 zile	5—15 zile
Vaca	¹ / ₂ —3	20—29 "	23—40 "
Scroafa	2—3	16—27 "	40—190 "
Oala	1—3	7—14 "	41—55 "
Capra	1 2	20—28 "	55—130 "

Cât ține sarcina la animalele domestice.

Iapa	340 zile
Vaca	280 "
Oaia	150 "
Capra	150 "
Scroafa	120 "
Măgărița	360 "
Cățeaua	64 "
Pisica	60 "
Câprioara	280 "
Bivolita	300 "
Iepurii de casă	30 "

Cât clocesc păsările domestice (media).

Găina	21 zile
Curca	30 "
Rața	29 "
Gasca	30 "
Porumbița	18 "
Păuna	30 "
Fazana	20 "

Câtă sare trebuie zilnic.

Pentru cal	15—20 grame
" bou	25—50 "
" oaie	3—6 "
" porc	3—8 "

Extras din tariful poștal intern și internațional

Conform aprobării Consiliului de Miniștri, taxele poștale de scrisori în serviciul intern și internațional, cu începere de la 1 Ianuarie 1927 sunt următoarele:

O B I E C T U L	In serviciul intern		Pentru: Austria Ceh.-Slov. Italia Polonia Ungaria		Pentru toate celelalte țări	
	Lel	B	Lel	B	Lel	B
	1. O scrisoare simplă până la 20 gr.					
a) Interiorul unei comune	4	—	—	—	—	—
b) Pentru alte localități	5	—	7	50	10	—
iar pentru fiecare 20 grame sau fracțiune în plus, câte	2	—	6	—	6	—
2. O Carte poștală simplă	2	—	4	50	6	—
3. „ „ „ ilustrată	3	—	4	50	6	—
4. „ „ „ specială pentru militari, grade inferioare încazarmați	1	—	4	50	6	—
5. O Carte poștală cu răspuns plătit	4	—	9	—	12	—
6. Imprimare ord. de fiecare 50 gr. câte	1	—	2	—	2	—
7. Cărți didactice, literare și științifice, inclusiv prospecte și cataloagele de editură și librărie de fiecare 50 grame sau fracțiune câte . . .	30	—	2*	—	2	—
8. Ziare și publicațiuni periodice de fiecare 50 grame sau fracțiune câte	25	—	2**	—	2	—
Imprimare de sub 7 și 8 pentru țările cari au convenit la o reducere 50%, adică de fiecare 50 gr. câte			1	—	1	—
9. Imprimare în relief pentru orbi, de fiecare 1000 grame sau fracțiune	50	—	2	—	2	—
10. Hârtii de afaceri până la 250 gr. iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune	5	—	10	—	10	—
11. Probele de mărfuri până la 100 gr. iar pt. surpl. de fiecare 50 gr. sau fracțiune	1	—	2	—	2	—
	3	—	4	—	4	—
	1	—	2	—	2	—

Francarea tuturor corespondențelor este obligatorie. Cele depuse nefrancate cad în rebut la origină. Cele insuficient francate se încarcă la destinație cu dublul iesuficienței.

O B I E C T U L	In serv- ciul Intern		Pentru: Austria Ceh-Slov Italia Polonia Ungaria		Pentru toate cele- lalte țări	
	Lel	B.	Lel	B.	Lel	B.
	12. Taxa de recomandare	10	—	10	—	10
Această taxă se aplică pe lângă cele de sub No. 1 până la 11.						
13. Taxa de adeverire de primire la obiectele recomandate:						
a) cerută în momentul depunerii obiectului	10	—	10	—	10	—
b) cerută ulterior depun. obiectului	10	—	20	—	20	—
14. Taxa unei foi de reclamațiune .	10	—	40	—	40	—
15. Taxa unei cărți de identitate internațională	—	—	40	—	40	—
16. Suprataxa pentru obiectele adreseate Poste-restante	10	—	10	—	10	—
17. Suprataxa pentru obiectele înregistrate prezentate în Duminicile și sărbătorile legale	5	—	—	—	—	—
18. Taxa de plată minimă pt. obiectele care se depun din eroare insuficient francate	2	—	4	—	4	—
Se tratează ca nefrancate obiectele care deși au un început de francare, totuși timbrele aplicate pe ele nu reprezintă cel puțin taxa de francare pentru prima unitate de greutate.						
19. Taxa timbrului de asistență socială, care se aplică la scrisorile și cărțile poștale interne nelocale . . .	—	25	—	—	—	—

*) Pentru Austria și Ungaria această taxă se reduce la 1 leu de fiecare 50 grame sau fracțiune.

**) Pentru Austria, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria această taxa se reduce la 1 leu de fiecare 50 grame sau fracțiune.

Târgurile săptămânale pe județele megieșe Eparhiei

Județul	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
Albainferioară	Abrud Vințul de jos	Albaiulia	Teiuș	Aiud Blaj	Ighiu Uioara	Albaiulia Zlatna	Bucium
Arad	Borșa Gurahonț Pecica rom. Șeitin	Aradul nou Chișineu-Criș M. Radna Peregul mic Sântana nouă Șilindia Semlac	Dieci Macea Rovine Șiria Vânători	Cermei Curtici Cil Ghioroc Sebiș Nădlac Zerindul mare	Arad Buteni Ineu Șimandul de jos	Hălmagiu Rovine Pâncota Șimonești	
Lihor	Borodul-mare Oradea-mare Tinca			Aleșd Beiuș Cefa Mihaifalu	Marghita Salonta mare Secheid Tileagd	Vașcău	
Cojocna	Borșa Cojocna Hida Teaca	Huedin Mociu	Cluj Ormenișul de câmpie	Șarmașul mare	Gilău	Batoș	Egereș
Caraș-Severin		Bocșa rom. Bozovici Lugoș	Cacova Dalboșet Igazfalău Sacul	Balinț Bata Caransebeș Gornia	Făget Reșița mont. Sasca mont Teregova Vermeș	Bocșa Mon- tană Mehadia Oravița mont.	Domașnia

Târgurile săptămânale pe județele megieșe Eparhiei

Județul	Luni	Marți	Mercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
Hunedoara	Hațeg	Dobra Hunedoara	Baia de criș Deva	Brad Sineria	Boița Chelar Ilea murășeană Orăștie Petroșeni Săcărâmb	Deva Hunedoara Orăștie Puiu Zam	Cugir
Timiș-Torontal	Banloc Ciadat Chisetău Gataia Libling Moravița Periamoș	Ciacova Otelac Sârniciăușii-nemțesc Timișoara	Biled Deta Igrăș Modoș Recaș Ripert Rudna Tomnatec Variaș	Beicherecul-mic Beșenova mare Cărpiniș Chevereșul mare Guttenbrunn Iermata Lovrin Moritfeld Sacoșul mare Secusigiu Topolovățul mare Uipeci Vinga	Aga Butinul-Timișan Cenadul mare Checia Rom. Comloșul-Bănațean Pardani Sânpetru-nemțesc Timișoara	Buziaș Cocota Denta Lipova Modoș Stamora-germană Saravale Văicani	Deta Ciacova
Turda-Ar.	Miezul de Câmpie Vințul de sus	Iarn de jos Ludoșul de Muraș	Câmpu-Mihailu Savidisla			Câmpeni Trăscău Turda	

Conducătorii neamului și legii românești.

In urma trecerii la cele veșnice ale marelui domnitor Regele Ferdinand I. Familia Domnitoare constă din

Maiestatea Sa Regele tuturor Românilor

MIHAIU I

născut la 25 Octomvrie 1921 din căsătoria Prințului **Carol**, cu Principesa **Elena**. A urcat Tronul României în al șaselea an al vieții Sale la 20 Iulie 1927.

Regina-Mamă Maria

născută la 3/14 Octomvrie 1875; văduvită în urma răposării soțului Său Regele Ferdinand I. la 20 Iulie 1927.

Principesa-mamă Elena

Principele Nicolae și

Principesa Ileana

Pe timpul cât M. Sa Regele Mahaiu va fi minor, drepturile și datorințele domnitorești le ține și împlinește

INALTA REGENȚĂ

constătătoare din trei persoane și anume:

Principele NICOLAE al României,

I. P. S. MIRON CRISTEA Patriarhul Bisericii

Ortodoxe-Române și

GHEORGHE BUZDUGAN, președintele

Inaltei Curți de Casație.

Biserica ortodoxă română — sub raportul Eparhiei noastre — e condusă de

I. P. S. Sa Ptriarhul României

Dr. Miron Cristea

născut la 1 Mai 1869 în Toplița Română din Transilvania, în 1890—91 este învățător în

Orăştie, în 1895 doctor în filosofie ajungând profesor în Sibiu. În 1902 intră în clerul monahal devenind un apostol al „Asociației” și scriind mai multe opere fiind și redactor la „Telegraful Român”. În primăvara a. 1910 devenind Episcop al Caransebeșului a păstorit aci până în 1919, când fu chemat la București ca Mitropolit primat, iar în Martie 1925 este primul patriarh al României întregite.
 Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Ardealului:

Dr. Nicolae Bălan

născut la 27 Aprilie 1882 în Bălășelul de lângă Bistrița. Dela 1905 este profesor la Academia Teologică din Sibiu redactând „Revista Teologică” și „Biblioteca bunului creștin” până în anul unirii tuturor Românilor 1918, când trecând prin treptele clerului monahal ia în mână conducerea bisericii ortodoxe din Ardeal ca Arhiepiscop și Mitropolit.

Prea Sfinția Sa Episcopul Aradului:

Dr. Grigorie Comșa

născut la 13 Maiu 1889 în Comana de Sus din județul Făgăraș. În 8 Maiu 1915 promovat de doctor în drepturi primind în toamna aceluiaș an darul diaconiei. Ca secretar cons. și redactor al „Telegrafului Român” stă în Sibiu până în a. 1920 când trece ca director în Ministerul Cultelor din București. În 11 Martie 1925 fu promovat doctor în teologie și decorat cu ordinul Sflui Mormânt prin S. S. Patriarhul Damianos al Ierusalimului. Din 12 Iulie al aceluiaș an este Episcop al eparhiei noastre.

SĂNĂTATEA

și păstrarea ei
(TUBERCULOȘA, OFTICĂ)

Fiți atenți, îngrijiți-vă plămânile căci toți cei slabi, anemici, săraci de sânge, mai cu seamă copiii și tinerii, cari sunt în creștere, toți cari au amețeli, visuri urâte, dureri de cap, ten galben, mers nesigur, ochi încercuiți, sau se răcesc și capăt guturai, jughuri, tuse, noaptea asudă, răsufală gre, dimineața și seara capătă febrințeli, sunt expuși, dacă nu se îngrijesc la timp, la boala cea mai necruțătoare, la **Tuberculoșă, Oftică.**

Ca să vindecați susamintitele boli și să vă apărați de Tuberculoșă, vi să recomandă preparatul cel mai nou, medicament sigur al profesorului „Șcrabel” specialist de plămâni, cunoscut în toată lumea. Acest medicament poartă numele de „Cachet [de Calciu” Nr. I, și Nr. II. Prețul unei cutii 275 Lei. Cura durează 10 săptămâni, 4 săptămâni cu Nr. I, și 6 săptămâni cu Nr. II.

E P I L E P S I A.

Nu lăsați oamenii nevindecați, tineri, bătrâni, cari suferă de Epilepsie, Palpitații, Histerie, înțeleg pe aceia cari amețesc și cad în nesimțire, căzând în nesimțire, bat din picioare și mâni, fac spumă la gură.

Vindecați-l căci aveți cu ce, aveți la îndemână medicamentul sigur și acela este „Pastell Dr. Mittel“. Costul unei doze este 350 Lei; cura durează dela 3—6 luni.

ARTERIO-SCLEROSA.

Omul nu moare, omul să omoară el însuși. Această sinucidere să datorește numai nepăsării omenești, nu se interesează de sănătate la timp, căci numai atunci aleargă la medic și farmacie, când a ajuns la neputință.

Una din boalele cari distrug încet organismul este și Arterio-Sclerosă, care se observă la început prin oboseală fizică și intelectuală, amețeli, amorțeala degetelor, dureri la mână și umărul stâng, insomnie, dureri de cap, turburări de stomac, etc. Toate acestea simptome și morhuri dispar și se vindecă chiar și Astma, Bătăia de inimă, Boli de ficat și rinichi, dacă ne îngrijim la timp întrebuițând medicamentul vestit „Tabletele Dr. Hechel“ A și B. Una cutie costă 225 Lei, efect sigur în câteva săptămâni după întrebuițare. Totuș cura trebuie repetată 4—4 săptămâni la an.

BOALE DE STOMAC.

În cazurile când după mâncare simțiți apăsătură sau umflătură arsuri în gât, jig, crampe, răgăidi acre la stomac și nu aveți scaun regulat, nu aveți apetit, simțiți arsături și vă vine să vomăți sau aveți gura tot acră și amară vă ajută pentru a vă însănătoși Perislatinul în praf și picături. Laboratorul Hielligen, Nr. I și Nr. II, 1 cutie praf și picături costă 380 Lei, Nr. II, costă 420 Lei. La sgârciuri și dureri mari este necesar Nr. II.

RHEUMA ȘI ISIAS.

La Rheuma și Isias junghiuri de spate, spinare, înțepeneli de musculatură aduce vindecare sigură Băile „Tanate“, Fluidul „Tanate“ și Tabletele „Tanate“ 12 băi, 1 sticlă fluid, și 1 cutie tablete costă 580 Lei. Laborator Hielligen.

Bolile de ficat Pietrele de Fiere și Rinichi.

Cereți Cartea sanitară referitor la acestea morhuri, unde găsiți îndrumările necesare pentru cura acestor boli. Medicamentul acestor morhuri este „Salovirul“ în pilule și lichid. Laborator Hielligen. Costul acestora este 390 Lei.

PENTRU COPILUL

Care este debil, slab, care are pe cap, obraz sau trup eczeme hube și cari dacă să rup cură sânge la care copil dacă pipăi grumazul, are noduri, acela care are din când în când ochi roși și să umfă la grumazi. Cereți broșura sanitară referitor la aceste boli. Medicamentul necesar este Syropul „Caljosan“ și Alifia „Caljosan“ în 2 țărâmi, costul 480 Lei.

Procurarea acestor medicamente se poate face numai prin „Farmacia Sfânta Ana“ Deta 4 reprezentant pentru România.

Prețurile în România în Lei, Ambalaje gratis,
Spesele poștale în costul propriu.

FARMACIA BĂTRÂNĂ CEA MARE DETA 4.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel.

Partea literară.

Cuvinte din Sfânta Scriptură.

Pentru mort plânge, că i-a lipsit lumina, și pentru cel nebun plânge, că i-a lipsit înțelegerea. Mai cu dulceață plânge pre mort pentru că s'a odihnit; iar viața nebunului mai rea este decât moartea. Plânsul pentru mort să fie șapte zile; iar pentru cel nebun și necredincios, în toate zilele vieții lui. (Cartea Înțelepciunii lui Isus Sirah 22, 9—11.)

Femeile cele înțelepte au zidit case; iar cea fără de minte le-a surpat cu mâinile sale. (Pildele lui Solomon 14, 1.)

Femeie vrednică cine va afla, mai scumpă este una ca aceasta decât pietrele cele de mult preț. Nădăjduiește spre dânsa inima bărbatului; una ca aceasta nu se va lipsi de bune agonisele. Că lucrează bărbatului său lucruri bune în toată viața. Agonisind lână și in, face cu mâinile sale lucru de treabă. Este ca o corabie, ce face neguțătorie, de departe adună avuția sa. Și se scoală de noapte, și gătește bucate casei, și dă de lucru slujnicilor... Cinstit este în porți bărbatul ei, ori când merge întru adunare cu cel bătrân și cu locuitorii pământului. (Pildele lui Solomon 31, 10—15, 23.)

Veselește-te tânărul în tinerețele tale, și cu cele bune să se desfășoare inima ta în zilele tinerețelor tale și umblă în căile inimii tale fără prihană și nu după vederea ochilor tăi, și să știi, că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la judecată. Și depărtează mânia de la inima ta și gonește răul de la trupul tău că tinerețile și nebunia deșertăciune sunt. (Eclesiastul 11, 9—10.)

...Voi ați făcut fărădelege, și ați locuit împreună cu muleri de alt neam, ca să adăugați păcatele... Dați mărturisire și slavă Domnului Dumnezeului nostru și vă osebiți de neamurile pământului și de mulerile cele de alt neam. (III. Esdra 9, 7—9.)

Nu vă înjugați într-un alt jug cu cel necredincios, că ce împărțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împreunare are lumina cu întunericul? Sau ce unire are Hristos cu Vellar? Sau ce parte este credinciosului cu cel necredincios? Sau ce însoțire este bisericii lui Hristos cu idoli? Că voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum a zis Dumnezeu: voi locui întru ei, și voi umbla între ei și voi fi lor Dumnezeu și ei îmi vor fi mie norod. Pentru aceea ieșiți din mijlocul lor, și vă osebiți, zice Domnul, și de neurăție să nu vă atingeți; și eu voi primi pre voi. Și voi fi vouă Tată, și voi veți fi mie filii și fete zice Domnul atotputernicul. (2. Corinteni 6, 14—18.)

Tu crezi că Dumnezeu unul este, bine faci; și dracii cred și se cutremură. Voești dar să înțelegi, o omule deșerte, că credința fără de fapte moartă este? (Iacob 2, 19—20.)

Sluga.

Un om avea o slugă. Era bună, cinstită și cu credință. Mai ales nu cărtea, nici împotriva stăpânului și nici împotriva soartei, care nu-l făcuse decât slugă.

El cetea seara, la lumina slabă din cămăruța lui de slugă, Cartea care mângăe, și care-i spune acolo, într'un loc, că Dumnezeu a dat flecăruiia talantul pe care a crezut El că trebuie să-l dea. Totul este ca omul să fie vrednic a-l însuti.

Și el — sluga — căuta să-l însutească.

Stăpânul era mulțumit. O singură nemulțumire avea. Erau unele ceasuri din anumite zile, când sluga în vremea de răgaz, pleca de-acasă și zăbovea un ceas-două; iar când se întorcea și stăpânul îl întreba unde a fost, el răspundea atât: „am fost și eu într'un loc“... Orice-ar mai fi făcut stăpânul, sluga nu mai voia să spună altceva. Ci numai privea blajin.

Așa azi, așa mâine, — până într'o zi, stăpânul, ridică glas de certare asupra slugei:

— „De ce nu vrei să spui unde te duci?“

Iar sluga tăcu și iar privi blajin...

Furia stăpânului crescuse, și din pricina tăcerii și din a privirei...

În altă zi, sluga iar plecă și iar nu vru să spună unde a fost. Atunci stăpânul, nemai putându-și stăpâni mânia, îl lovi în obraz. O picătură de sânge picură din nasul slugei care tăcea, ținând ochii în jos.

Atunci, cuprins de-o arzătoare curiozitate, stăpânul pândi pe slugă când plecă de-acasă și se luă după el. Merse unul, merse și celălalt. Trecură o stradă, două... Stăpânul, după o bucată de vreme, se opri mirat: sluga intrase într'o biserică. Stăpânul simți atunci o arsură în palma care lovise și o înfiorare în toată ființa. Un glas, peste care el nu era stăpân, îi zise: „du-te după slugă, să vezi ce face!“ Plecă fără voce, ajunse la treptele bisericii, le urcă, — intră — se descoperi... În biserică răcoare, tăcere și câțiva oameni îngenunchiați. Avu atunci o întrebare în ființa lui: „de când n'ai mai venit aici?“

Rușinat, omul se opri, — și ochii îi căzură pe sluga care, la doi pași de el, se ruga în genunchi. „Prin urmare, aici venea el?!“ își zise stăpânul... Și simți aspră, arsura din palmă. Ridică mâna să facă o cruce.. Ce liniște și ce pace era în biserică!. Și, oare, pot avea iertare greșalele celor care *nu știu ce fac?*.. Avu atunci stăpânul înaintea privirea blajină din ochii slugei.. Iar privirea blajină se prinse de niște ochi mari, — care se așezară pe un chip plin de bunăătate, — care avea în jurul capului o aureolă dumnezeiască... Omul ridică ochii și avu atunci în față, icoana Mântuitorului din dreapta altarului..

De-atunci, stăpânul a știut unde se duce sluga lui cea bună.

Al. Lascarov-Moldovan

(Din revista de cultură creștină „Fântâna Darurilor“, pe care o recomandăm tuturor, îndeosebi intelectualilor. Să se ceară din București, Str. Antim 29 Abonament anual 100 Lei.)

Puterea unui copil.

Avocatul X nu era bun creștin. Adesea își râdea de legea noastră creștinească. Altfel, nu era un om rău. Dimpotrivă, era larg la inimă, îndatoritor, iubitor, mărinimos chiar. Dar nu ținea la legea lui.

Intr'o zi trebui să se schimbe. Și iată cum. Avocatul avea un băețuș frumușel ca de 5—6 ani, pe care-l iubiă nespuse de mult, așa cum iubești pe singurul tău copil venit pe lume după multă așteptare.

Micuțul Georgică — așa îl chema pe copil — iubiă pe tătucul lui, dar era neastâmpărat și pentru asta era certat de-atâtea ori.

I-se spusese adesea, că îngerii, în cer, scriu într'o carte tot ce fac copiii neascultători.

Intr'o zi, când fusese mai sburdalnic ca întot-

de-auna, tătucul său îl dojeni aspru de tot și-l culcă în pat. Bietul copilăș tăcu o clipă și-apoi se porni pe plâns.

Tată-său se-apropie de pat și-i vorbi dulce:

— De ce plâgi tu, Georgică dragă?

Copilul nu putea să răspundă de suspine. Întru târziu abia putu să spună, întretălat de plâns:

— Tătucule... din, din pricina... din pricina... îngerilor.

— Ce îngeri? Ce ți-au făcut îngerii?

— Tu știi bine tătucule... ei au scris, în cartea Bunului Dumnezeu, tot ce-am făcut...

Avocatul nu știu, ce să răspundă. Față de-atâta nevinovăție nu mai putu să rîdă de cele creștinești.

— Desigur, îngână el, îngerii scriu totdeauna, când copiii n'ascultă de părinții lor.

— Ah! Tătucule. Dar spune-mi, îngerii nu șterg niciodată ceea ce au scris?

Copilul spuse aceste cuvinte cu-atâta dulceață și credință, că tatălui său îi fu milă de el. Căută să-l mângâie, vorbindu-i de-altceva. Dar micuțul Georgică aduse vorba tot de îngeri. Avocatul trebui să-i vorbească despre îngeri, cu toate că el nu credea în asta.

— Da, Georgică dragă, sburdălniciile tale sunt scrise acolo Sus, dar, dacă tu rogi pe Bunul Dumnezeu să te ierte, ele vor fi șterse.

— Ah! bine, tătucule, zise copilășul, ridicându-se în pat; dar nu e mai bine să mă rog în genunchi?

— Da, scumpul meu, stai în genunchi.

Dintr'o săritură, Georgică fu jos. Ochii îi străluciau în cap și era atâta încredere în tot ce făcea, că avocatul fu din ce în ce mai mișcat.

— Tătucule, nu crezi tu oare, că dacă vei în-

genunchia și tu lângă mine, va plăcea lui Dumnezeu și El îmi va asculta ruga mai degrabă?

Tatăl nu putu să se împotrivescă rugămintii lui atât de curate și îngenunchie și el.

— Tăticule, te rog așa de mult, roagă-te și tu pentru mine. Tu știi mai bine să te rogi.

Și avocatul se rugă. La început, șovăi nițel, dar în urmă se rugă cu-atâta căldură și înduioșare! Și tot rugându-se, simți, că ceva neobșnuit se petrecea în el, că se schimbase într'un om nou și că pe viitor nu mai putea să-și bată joc de legea creștină.

După ce sfârșiră rugăciunea, Georgică întrebă pe tăticu-său:

— Tăticule, crezi tu oare, că acum s'a șters totul?

— De sigur, copile dragă.

Cu ce le-au șters îngerii, cu un burete?

— Nu, scumpul meu Georgică, cu... cu... sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

Copilul rămase nițel pe gânduri și-apoi întorcându-se către tată-său:

— Crezi tu tăticule, că și numele tău a fost înscris în cartea mare din Cer?

La aceste cuvinte, tatăl nu se mai putu stăpâni. Și, ca să nu se vadă, cât e de turburat, plecă.

Multă vreme după aceea se gândi la atâtea taine pe care copilul lui i-le desvelise cu atâta nevinovăție, dar și cu-atâta înrîurire asupra lui.

Sfârșitul fu, că avocatul conțeni cu batjocurile sale față de legea creștină și începu să ia parte tot mai des la slujba bisericii. Cu vremea ajunse un bun creștin.

(Din cartea: „PUTEREA UNUI COPIL” cu multe și frumoase povestiri morale, traduse de Ierom. (azi Arhiereul) Nifon Criveanu.)

Din cuvintele înțelepților.

Trebule să respecti legile țării tale, chiar când ești osândit pe nedrept în numele lor.

Adâncul mării se poate măsura, dar adâncimea inimii de mamă e nemăsurat.

Isvorul cel mai curat al iubirii este inima de mamă, pentru că și iubirea de mamă isvorește din iubirea lui Dumnezeu.

A fi bun nu înseamnă a fi nepăsător; a fi bun nu înseamnă a fi slab; a fi bun nu înseamnă a fi neprevăzător, leneș, sau fricos; — mulți însă confundă nepăsarea, slăbiciunea, frica și lenea cu bunătatea.

O inimă care iubește nu poate păstra ura într'îns. O inimă care urește nu poate cultiva iubirea. Una din aceste trebuie să doboare pe cealaltă.

Fiți nu numai harnici, ci și păstrători, căci oricine știe să câștige bani, dar prea puțin știe să-i păsteze.

Lauda o aude și surdul.

Nu are noroc, cine se joacă cu norocul.

Fiecare om are mai presus de toate un scop: să găsească un loc de odihnă la sinul lui Dumnezeu.

Poporul care nu știe de unde vine, nu știe nici unde să duce.

Sfaturi pentru familie.

Pentru ziua mamelor.

În America și în țările din Apusul Europei s'a ales o zi întru cinstea mamelor. La noi încă a început să se serbeze o zi din an, pentru o mai mare iubire a copiilor față de mamele lor. Scopul acestor serbări este foarte frumos și e datoria fiecăruia din noi să aducem cât mai multă iubire, cât mai mare stăruință, ca ziua mamelor să fie sărbătorită în chip cât mai frumos.

De fapt însă, chiar mamele trebuie să-și crească în așa fel copiii, ca ei să știe sărbătorii ziua mamei lor. Mamele sunt în primul rând chemate, să-și crească fiii și ficele în așa fel, ca nu o zi din an, ci toate zilele anului și toți anii vieții să le fie o sărbătoare.

Intrebarea este, cum? Vedeți, biserica noastră are din vechime îndepărtată mai multe zile întru cinstea femeilor, așa că la noi nu e noutate serbarea aceasta. Aduceți-vă aminte de *Duminica femeilor purtătoare de mir*, *Duminica Samaritencii*, *Duminica în care se citește Evanghelia femelei Cananiene*, aduceți-vă aminte la sărbătorile așezate de sfânta noastră biserică întru cinstea *Preacuratei și Pururea Fecioarei Maria*, Maca lui Hristos Dumnezeu nostru și veți înțelege deoparte că Biserica noastră are un lung șir de zile, în care se poate face așa de mult pentru mame, iar de altă parte veți înțelege, că ziua mamelor numai într'un hip se poate prăznui: *împreunând iubirea cea către mamă cu iubirea cea către Dumnezeu*. Ca aceste două iubiri să fie împreunate, e trebuință, ca mamele să se îngrijească de a sădi în sufletele copiilor lor iubirea cea către Dumnezeu. Mamele țin așa de mult pe copil în apropierea lor, la sânul lor, pe brațele lor, iar când e dus copilul de lângă ele, ele îi doresc, de parcă li s'a rupt ceva din inimă sau din suflet. Nu e ajuns însă. Mamele trebuie să-și crească în așa fel copiii, ca ei să simtă, că iubirea mamei lor izvorește din iubirea lui Dumnezeu, să-i crească în așa fel, ca ei să fie totdeauna și veșnic în apropierea lui Hristos.

Dacă tu, mamă, ai știut să te rogi și să-ți înveți copiii să se roage împreună cu tine, dacă ai învățat să se roage pentru ei și pentru tine, pentru prietenii și pentru dușmanii, dacă te rogi pentru ei când sunt duși dela tine, vei avea copii cari te vor iubi și te vor cinsti cât trăiești, te vor iubi și se vor ruga pentru

Primul episcop român al Aradului, Nestor Ioanovici.

tine și după ce vei muri. Trebuie să știe fiecare mamă, că rugăciunea ei dă tărie copiilor ei, îi ferește și îi apără.

Spunea un tiner următoarea întâmplare din viața sa:

Mama de mic m'a învățat să mă rog și m'am învățat să văd pe mama rugându-se pentru mine. Când eram departe de ea, rugăciunea ei îmi venia în minte. Când visam pe mama, o vedeam rugându-se. De am fost la școală, rugăciunea ei îmi dădea putere să învăț, de eram între tovarăși răi, cari mă ispiteau la păcate, rugăciunea mamei mă făcea să mă împotrivesc răului, de eram în primejdie, a ei rugăciune îmi dădea credința și tăria că voi scăpa și înfruntam primejdia.

Odată plecasem cu mai mulți prieteni să ne scăldăm. Apa era repede și cum nu știam să înot, mă țineam tot aproape de mal. Așa pe lângă mal am ajuns la un pod și mă țineam de scândurile podului. Nu știu cum, am scăpat scândura, sub picioare s'a făcut un gol și apa m'a aruncat la adânc. Prietenii erau departe de mine. Eu mă luptam cu apa, dar tot mai tare slăblam. Obosit, desnădăjduit în lupta cu valurile, m'am resemnat. Eram gata de moarte. Liniștit, împăcat, m'am lăsat la adânc. În clipa aceea însă mi-au trecut pe dinaintea ochilor sufletești toate întâmplările din viața mea, dela cele mai mari, până la cele mai mărunte. În mijlocul tuturor însă și în toate vedeam pe mama și o vedeam cu mâinile împreunate, o vedeam la icoana Preacuratei, o vedeam rugându-se pentru mine.

Mama!

Și gândul acesta mi-a dat putere. Cu o încordare mai presus de puterea omenească m'am aruncat la mal. Când m'am văzut scăpat, când am văzut locul unde eram și când am măsurat cu ochii distanța cea mare peste care m'am aruncat din apă la mal, am înțeles, că nu puterea mea istovită m'a scos dela

moarte, ci singură Preacurata, pentru rugăciunile mamei mele.

De aceea pe mine mă leagă de amintirea mamei mele nu numai osteneala ei, nu numai nopțile, pe care ea le-a jertfit din viața ei pentru mine, nu numai sănătatea și viața ei jertfită pentru mine, ci mă leagă mai mult decât toate acestea, rugăciunile ei spuse pentru mine și rugăciunile pe care le spun eu pentru sufletul ei.

Așa vorbea tinerul și din spusele lui am înțeles, cum trebuie să-și iubească și să-și cinstească un copil pe mama sa și cum trebuie să-și crească o mamă copiii, ca să-și asigure iubirea și cinstea din din partea lor.

Copii, învățați să vă rugați pentru părinții voștri.

Mamelor, învățați pe copiii voștri să se roage pentru voi.

Mucenici pentru ortodoxie.

Biserica ortodoxă din largul lumii și din toate veacurile numără atâția mucenici, că nimeni nu le cunoaște nici numărul. Avem în cărțile sfinților însemnate viețile atâtor și atâtor ortodocși, cari au suferit cele mai groaznice chinuri și cea mai chinultă moarte, pentru dreapta lor credință în Iisus Hristos. Dar unde sunt sutele de mil, despre cari nu s'a însemnat nici măcar o vorbă!? Ei toți trebuie să trăiască în rugăciunile noastre, în cântările sfintei noastre biserici, în sufletele noastre.

Ni s'ar părea, că acum după 1900 și câțiva de ani de creștinism, a încetat moartea pentru credința în Hristos. Ni s'ar părea că azi nu mai sunt mucenici. Cu toate acestea, trebuie să știm, că acum în zilele noastre sunt mii, zeci de mil, milioane cari îndură

chinurile sufletești și trupești ale muceniciei pentru ortodoxie.

În vreme ce alte biserici de altă lege se îmbogățesc în știință și în averi pământești, în vreme ce papa dela Roma se face iarăș suveran pământesc, cum eră odinioară, stăpân cu două săbii și cu „trei coroane puse una peste alta“, biserica ortodoxă îmbogățește pământul cu sângele fiilor săi. Biserica ortodoxă se îmbogățește în mucenici și numărul lor crește an de an, crește zi de zi.

Mai anii trecuți în Asia mică păgânii au schingiuit și au măcelărit mii de creștini ortodocși, iar alte zeci de mii au luat drumul pribegiei în lumea largă, ducând vestea prigonirilor pentru numele cel sfânt al lui Hristos.

În Rusia, cea mai mare împărăție ortodoxă, s'a înstăpânit prigonirea fără cruțare a ortodoxiei de către bolșevici. Zeci de episcopi, mii de preoți, sute de mii de credincioși au fost omorâți de către bolșevici.

În Polonia catolicii dărâmă aruncând în aer bisericile ortodoxe.

Fericită ești ortodoxie, că ești săracă. Fericită, că ești batjocurită, fericită, că ești prigonită. Fericită ești, sfântă ortodoxie, că în tine s'a întrupat fericirea vestită de Mântuitorul.

Părintele Serafim și cei împreună cu dânsul.

Într'un orășel din Rusia este o mănăstire cu puținii călugări. Starețul mănăstirii, Părintele Serafim, un bătrân cu înfățișare de proroc, a fost iubit de toți cei din orășel și îl iubiau toate satele din preajma mănăstirii. Venia la el lume multă, biserica era veșnic plină de oameni cari veniau să se spovedească și să

se cuminece. Mai erau și alți doi călugări tineri. Parecă ar fi fost nepoții starețului.

Bolșevicii hotărâseră în ascuns să-i prindă pe tus-trei și săi impuște, iar mănăstirea să o devasteze. Înțelegerea bolșevicilor a fost, ca prinderea celor trei călugări să se facă la sfânta Liturghie din a treia Duminecă a Postului mare, în anul 1918. Iși hotărâră și momentul, anume când se va citi Simbolul credinții.

Biserica a fost mai plină de credincioși ca altădată. Veniseră la închinarea sfintei Cruci, a cărei scoatere se făcea în acea Duminecă. Călugării au prins vestea despre planul bolșevicilor și erau pregătiți să moară. Făceau sfânta slujbă și o făceau cu gândul, că săvârșesc cea din urmă Liturghie. Starețului, care a săvârșit de atâtea sute de ori sfânta Liturghie, i se părea că rugăciunile au un înțeles nou cu totul, sau că lui numai acum i s'a dat să cuprindă cu mintea și cu sufletul și cu inima marea și adâncul înțeles al sfintelor rugăciuni.

Soldații bolșevici au intrat în biserică tocmai când starețul a glăsuț în altar: Că sfânt ești Dumnezeu nostru și Ție slavă înălțăm... iar strana a început să cânte: „Crucea Tale ne închinăm, Stăpâne“. Bolșevicii erau înarmați cu puști, cu baionetele puse, cu cartușe multe și cu granate de mână spânzurate la cingătoare. Credincioșii nu s'au neliniștit. Ei au cltit și au auzit de atâtea ori despre moartea chinuită a sfinților și în sufletul lor erau una cu cei trei călugări. Nu aveau nici în gând să-i apere, dar erau gata să moară cu ei împreună.

Când a strigat diaconul: „Ușile, ușile, cu înțelepciune să luăm aminte“, starețul s'a gândit la obiceiul vechiu, de a închide ușile bisericii, dar nu mai putea să facă nimic. Călugărul tiner, care era ieromonah, a luat Liturghierul și a ieșit pe amvon, iar

starețul a ridicat sfântul Aer, ca să-l clantine deasupra sfintelor daruri. Afară călugărul cel tânăr a îngenunchiat pe amvon, deși nu era obiceiul. Era cu fața către popor. Poporul a urmat exemplul, îngenunchind. Călugărul a început să citească răs-picat și totuș dulce hotărît să moară cu cuvintele simbolului pe buze și să trăiască veșnic cu credința ortodoxă în suflet: „Cred într'unul Dumnezeu Tatăl atotțitorul...” Soldații bolșevici așteptau semnalul comandantului, dar comandantul stetea locului. Simțea și el ceva neobișnuit în sufletul lui întunecat. Și-a luat pușca de pe umăr și lin, să nu facă sgomot, a pus-o la picior. Călugărul citia: ..„care pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire s'a pogorît din ceriu“... și două lacrimi i s'au prelins pe obraji. Cu el a lăcrimat toată mulțimea credincioșilor și i se părea călugărului că prin lacrimile sale vede pe Domnul întrupat stând între el și între comandant. Comandantul a fost copleșit de un sentiment pe care nu-l încercase până atunci. A căzut în genunchi și-și ținea pușca așa cașicând ar griji să nu o scape din mână, să nu lovească din greșeală pe cineva, iar ceilalți soldați au făcut asemenea.

Călugărul a încheiat citirea simbolului credinței, diaconul a glăsuț: „Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace s'o aducem.“ S'a ridicat și împreună cu el și poporul. S'au ridicat și soldații. Călugărul a intrat în Altar, unde starețul tocmai zicea cu glas înălțat: „Sus să avem Inimile,“ iar celui tiner îi venia oarecum să cânte ceea ce de altfel nu s'ar fi potrivit, dar nici nu ar fi fost împotriva rândulelii: „Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeuul nostru? Tu ești Dumnezeu, carele faci minuni.“

Comandantul bolșevicilor a ieșit din biserică, iar ceilalți i-au urmat. „Tovarășii — a grăit coman-

dantul am aflat că nu sunt vinovați călugării și am hotărât să le dăm pace”.

— Cine ți-a spus, întrebă unul, de unde ai aflat?

— Simțesc eu și din sufletul meu am aflat. Tovarăși, lăsați aci armele, cartușele, granatele și baionetele. Matfei stă lângă ele, iar noi intrăm în biserică. Nu se cuvine să intri înarmat așa în sfânta biserică.

A doua zi comisarul Silberstein a poruncit, ca să fie împușcat comandantul, împreună cu cei trei călugări. Astfel au suferit toți patru moarte mucenicască în curtea mănăstirii, din porunca unui evreu,

Intâiu au fost împușcați cei doi călugări tineri.

S'au iertat unul cu altul și cu starețul apoi au stat cu fața la perete, ca să fie împușcați prin spate. Fostul comandant, care stetea gata și el să fie împușcat, a mers la ei să le ceară binecuvântarea. Diaconul l-a sărutat pe frunte și pe obraji și i-a zis: „Vom fi împreună astăzi și pururea.” Ieromonahul l-a binecuvântat și l-a sărutat.

A venit rândul fostului comandant. A mai sărutat mâna starețului iar acesta l-a binecuvântat. Când bolșevicii au ridicat puștile să tragă în el, a strigat către stareț: „Părinte Serafime, întoarce privirea. De-a dreapta Sfinției tale stă Hristos Domnul nostru. Eu îl văd”. Apoi au pocnit puștile și fostul comandant a căzut mort. Starețul a oftat: „Doamne, dă-mi putere să îndur durerea morții fraților mei, că de moartea mea nu mă îngrozesc. Fie numele domnului binecuvântat. Amin”.

Și călăilor, cari au împușcat pe cei patru li se părea că fac un bine obștesc.

Au nu știți că s'a zis: „Va veni vremea, ca tot cel ce va ucide pre voi, să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.” (Ioan 15, 2.)

Mitropolitul Hrisostom al Smirnei.

În Asia mică turcii au pornit să măcelărească pe creștini. Cine a avut dare de mână a căutat să fugă din calea acestei revărsări a iadului. Smirna, un oraș din Asia mică, avea între zidurile sale pe Mitropolitul ortodox Hrisostom și pe un episcop romano-catolic. Vuetul groazei a ajuns la zidurile Smirnei. Episcopul romano-catolic se pregătea să fugă să-și scape viața, iar mitropolitul Hrisostom a stat neclintit, ca și păstorul cel ce sufletul și-l pune pentru oile sale. A stat lângă turma sa duhovnicească și nu a voit să o părăsească nici în clipa, când i-s'a dat să vadă limpede, că-l așteaptă moartea cea mai grozavă. Episcopul romano-catolic a îndemnat pe mitropolitul Hrisostom să grăbească să-și scape viața și i-a îmblat mijloace de scăpare. Hrisostom a răspuns: „Nu pot să mă îndepărtez de turma mea“. El a voit să dea fiilor săi duhovnicești cea din urmă mângâiere a credinței și mai ales a voit să-și jertfească viața, ca cel din urmă dar al său, pe jertfelnicul bisericii și a neamului său. Și a rămas.

Gloatele sălbatice ale păgânilor i-au târât trupul plin de sânge pe străzile orașului până ce li s'a stâmpărat setea de sânge, văzând moartea chinuită și mucenicească a Mitropolitului Hrisostom.

Și această mucenicie a fost suferită pentru Hristos și pentru sfânta biserică ortodoxă în veacul nostru, în veacul al XX-lea.

(După „Revista Teologică“)

Copii mucenici pentru ortodoxie.

Scriitoarea americană, E. Almedingen istorisește, cum au murit moarte de martir câțiva copii în capela orfelinatului din Petrograd. Copii aceștia au auzit pe

niște soldați bolșevici, cum se sfătuiau într'o crâșmă, să nesfințească și să jefuiască capela numitului orfelinat. Copii s'au hotărît să apere biserica. Orfelinatul și biserica erau închise. Ca să poată intra în ea, copiii au rupt o fereastră, și intrând s'au așezat în jurul sfântului Prestol, ca să-l apere de nelegiuirea bolșevicilor. Nu peste mult bolșevicii au spart ușa bisericii și s'au turburat, că au găsit pe copii acolo. Au strigat pe ei să iasă, dar copiii au stat lângă sfântul Prestol și nici unul nu a voit să iasă. Ca să-l înfrice, bolșevicii au împușcat pe doi din ei, dar ceilalți copii nici așa nu au voit să se depărteze de sfântul Prestol. Bolșevicii atunci i-a împușcat pe toți. Unul dintre copii, pe care mama sa l-a aflat încă viu lângă sfântul Prestol, trăgând de moarte în brațele mamei sale, șoptia: „Mamă, am apărat casa lui Hristos Domnul, și soldații nu au avut îndrăzneală să se atingă de Altar, până am fost noi încă viii“

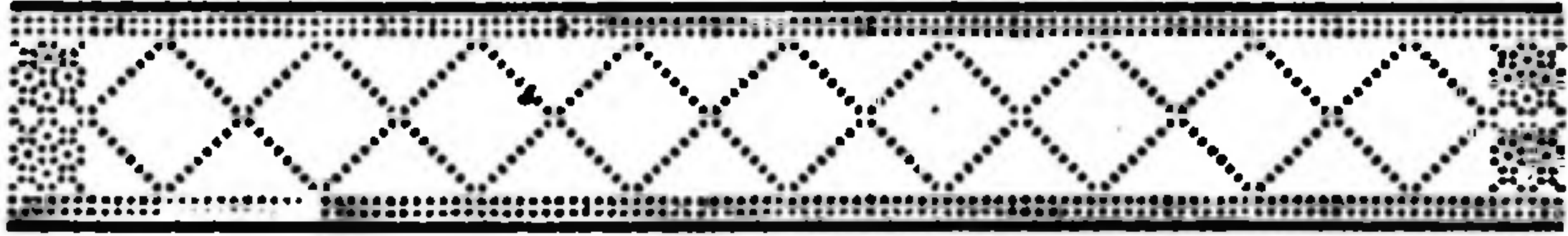
(„Revista Teologică“)

Dar tu, iubite cititor, ai viață încă în tine și înțeles-al din moartea acestor copii, că pentru Biserica ta ortodoxă trebuie să trăiești cu atâta credință și iubire, încât să fi gata să și mori pentru ea?

P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului
a împlinit 40 ani de viață.

P. S. Grigorie al Aradului a împlinit 40 de ani.

La 13 Maiu 1928 s'au adunat în Paraclisul Episcopiei din Arad protopopi și preoți din toate părțile Eparhiei, ca să înalțe rugăciuni de mulțămire. Au venit și câțiva din mireni, cari au prins vestea, că P. S. Grigorie al Aradului a împlinit 40 ani de viață.

Patruzeci de ani de viață?! Bine, veți zice, dar aceasta nu e încă, nu poate să fie încă o viață, îndeosebi viață de Arhieru.

In adevăr am fost obișnuiți, ca pe Episcopi să-i vedem și să ni-i putem închipui numai bătrâni și ni se părea că din ce-i mai gârbovit sub mulțimea anilor, din ce e mai potrivit pentru slujba de vlădică.

Insă lumea a început să măsoare bătrânețele cu altfel de măsură. A măsura o numai cu anii, nu e tocmai nimerit. Așa își zice lumea și caută să-și aleagă conducători nu dintre bătrânii moșnegi, cari nu mai pot să muncească, ci dintre tinerii, cari au muncit și în cari se găsește cheazășie că vor munci.

Astfel am ajuns să avem o altă bătrâneță, bătrâneța muncii, a înțelepciunii și bătrâneța râvnei, — și această bătrâneță a luat funță în

Prea Sfințitul nostru Episcop. Munca spornică și rodnică pe terenul literaturii bisericești sunt o dovadă de râvnă, o dovadă cum alta nu poate să ne dea un episcop din zilele noastre.

Până în prezent are scrise și tipărite peste 30 cărți, cari au cerut multe nopți nedormite. Dacă citești aceste cărți mai ales dacă ascuți graiul viu de predică al P. S. Episcop, dacă răsfoiești filele scrisorilor pastorale către clerul și poporul eparhiei, ai impresia, că în sufletul Prea Sfințitului Grigorie gândul se face foc și anume un foc care se cere să iasă, să erupă ca să aprindă cu flacăra sa și alte suflete.

A pus temelie unui fond de propagandă religioasă la care credicioșii au grăbit și grăbesc să contribuie neîncetat, pentrucă înțeleg și văd cu ochii, ce mare însemnătate are un astfel de fond. Din acest fond, deși e un fond tiner încă, s'au distribuit zeci de mii de broșuri prin satele eparhiei Aradului.

A pus temelie unui fond eparhial al Milelor, din care se vor putea da în viitor ajutoare celor năpăstuiți. Din îndemnul Prea Sfințitului s'a pus bază în fiecare comună bisericească pentru fondul parohial al Milelor. Sunt încă mici aceste fonduri, dar nădăjduim, că preoții și poporul vor înțelege deopotrivă însemnătatea și absoluta trebuință a acestui fond. Acest fond îți trebuie în parohie. cum îți trebuie prescura și vinul pentru săvârșirea sfintei Cuminecări. De nu săvârșești milă acolo unde ar trebui, păcătuiești întocmai cum ai păcătui nesăvârșind sfânta Cuminecătură. Și noi ca biserică, nu aveam putința să îmbrăcăm un gol,

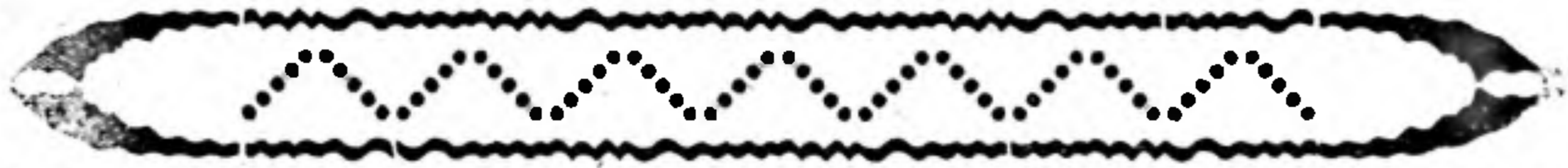
să dăm mâncare unui flămând, să mângăiem pe un întristat, să cercetăm cu milă pe un bolnav. Trebuie să înțelegem, că din ospețele pe cari le facem cu multe cheltueli, din pomenile făcute mai mult pe itru cel sătul, din cinele seratelor cu sau fără ceaiu dansant va trebui odată să lăsăm și să dăm pentru fondul milelor din parohie sau din eparhie. Credem, că acesta va fi cel mai mare bine, pe care l-a făcut P. S. Grigorie eparhiei și parohiilor sale; azi ni se pare poate neînsemnat, dar va veni vremea, când nu vom putea să măsurăm binefăcătoarea acțiune a fondului pentru mile.

O altă acțiune a P. S. Episcop este lucrarea pentru aducerea în staul a oilor pierdute. În lucrarea aceasta pune atâta zel, atâta înțelepciune și mai ales atâta iubire, că lumea s'a obișnuit să-l cunoască și recunoască Episcop Misionar. Ca Episcop misionar este pătruns de neclătinata credință, că precum cămașa lui Hristos Domnul nu a fost sfășiată, așa nu poate să fie sfășiată nici biserica lui Hristos, biserica ortodoxă; — dar în acelaș timp e pătruns și de durerea netâlcuită, văzând că precum asupra cămășii lui Hristos s'au aruncat sorți, așa încearcă azi toți călătii să arunce sorți asupra bisericii ortodoxe.

Pentru toate acestea clerul și poporul din eparhie îl iubește și-l îmbrățișează cu iubirea și cu stîma filască. Iubirea și stîma clerului și poporului sunt rodul iubirii pe care o poartă P. S. Grigorie clerului și poporului său.

Intru mulți ani, Stăpâne!

Desbinătorii satelor românești.

de † Grigorie

Episcopul Aradului.

Popoarele din vechime pedepsiau aspru pe cei leneși. E destul să amintim aici că Egiptenii socotiau lenea ca o crimă împotriva Statului. Regele lor AMASIS a întocmit lucrurile astfel că în fiecare județ a așezat judecători polițienești. Toți locuitorii țării Egiptului trebuiau din când în când să se înfățișeze în fața acestor judecători și să dea socoteala de modul cum câștigă pâinea.

Predicatorii pocăiților de azi ar trebui duși în fața unor asemenea judecători spre a face dovada că sunt vrednici de dolarii ce-i primesc. Aspre pedepse ar trebui să primească acei predicatori pocăiți, căci ei poartă vina că satele se desbină. Ei învață pe oameni să nu mai meargă la biserică cu păcătoșii, iar când cola adunările pocăiților găsești toate păcatele din lume. *E bine ca țărani noștri să și dea mai bine seama cine sunt pocăiții. Aceștia se bat la împărțirea Cinei. In comuna Potoc (Caraș) au bătut pe predicatorul lor, în Buteni s'au prins de guler, în Șomoșcheș s'au bătut cu furci de fier, iar în comuna Pleșcuța pereții și*

ușa dela adunarea pocăiților multe ar putea spune, iar în comuna Bonțești au luat armele dela jandarmi.

Pentru atâta treabă nu mai trebuia lăsat să se desbine satele noastre. Limpeziciunea și seninătatea satelor este mai de preț decât gâlcevile pocăiților. *Iar dacă este vorba, cine nu vede că neștiința predicatorilor a învrăjbit pe oameni? Cine nu știe azi că mulți părinți din pricina predicatorilor s'au învrăjbit chiar cu fiii lor, cari n'au voit să se pocăiască. Cine nu știe că mai ales unele femei rămân în adunările pocăite până seara târziu iar bărbații lor venind osteniți dela lucrul câmpului nu sunt așteptați acasă cu mâncare ? ? Mulți părinți nu dau avere la copii dacă nu se pocăiesc.*

Și totuși nu toți văd relele. Sunt 15 feluri de pocăiți la noi în țară. Baptiștii spun că multe feluri de pocăiți vin dela împrejurarea că unii oameni tălmăcesc cu *patimă* Sf. Scriptură.

Dar noi Românii ortodocși zicem altceva. Noi zicem că rătăcirile vin dela îndrăsneala prea marea a streinilor cari dau bani grei spre a ne desbina. Un predicator cu douăzeci de mii de lei leafă cum să nu facă desbinare, mai ales că predicatorii sunt oameni fără înțelegerea, priceperea și pregătirea cuvenită.

Șeful adventiștilor din țară este *americanul Wall*, iar al baptiștilor este *de fapt tot un american cu numele Gill*, căci Românii sunt puși numai cu numele.

Domnii aceștia nu înțeleg sufletul neamului și ce este mai interesant este, că deși unii zic că sunt adventiști iar alții baptiști, totuși pe ascuns se înțeleg de minune.

Nu trebuie să lăsăm a se răspândi mai departe această rușinoasă stare de lucruri, căci atunci când strămoșii noștri suferiau în temniți, Wall și cu Gill râdeau în pumni. Wall și cu Gill țin adunări ungurești, iar banii streini intră în câteva buzunare românești.

Rătăcirile mai vin și dela slăbiciunea și nepăsarea noastră.

Indrăsneala celor răi este de multe ori sporită tocmai de slăbiciunea celor buni. Toată munca noastră de întărire obștească cere numai decât să alungăm dintre noi orice slăbiciune și să luptăm împotriva tuturor încercărilor de destrămare sufletească.

Dar nici o gâlceavă nu este mai primejdioasă decât cea bisericească, fiindcă ea se resfrânge pentru întreg felul de viață al omului. Până acum așa a fost la noi la Români: credința în Dumnezeu ni-a călăuzit pașii vieții. Vrajmași neamului nostru își dau bine seama ce putere era pentru noi legea strămoșească. De aceea, ni-au trimis pe cap pe eretici, ca să ne desbine satele și să ne distrame sufletele. *Răuvoitorii noștri nu voiesc să vadă la noi în țară o singură credință și o singură simțire.* Umblă deci să ne desbine în cât mai multe tabere, ca să nu mai gândim la fel, să nu mai simțim la fel; ei ar dori ca să fim ca firele de paiu, cari nu merg dela sine, ci sunt purtate de șuvoiul apei.

În adevăr, toți ereticii se dau la o parte de cei de altă credință. Doar că mai beau din acelaș isvor, se încălzesc dela acelaș soare, dar în alte privințe nu vor să mai audă de Neamul lor și de Țara lor.

Bapțiștii de pildă, au înființat chiar bănci deosebite de ale celorlalți români și cer mereu amestecul streinilor în treburile noastre. Americanii și englezii vin mereu și se plâng că bapțiștii dela noi ar fi prizoniți, dar nu se uită că acești eretici au desbinat satele, ori unde s'au ivit. Apoi din mijlocul lor au mai ieșit altă erezie, a Penticostalistilor. Aceștia spun că până când erau bapțiști, nu vedeau decât păcate peste păcate. De aceia au ieșit dintre bapțiști și așteaptă să vină asupra lor DUHUL SFÂNT, dându-le darul de a grăi în limbi străine, ca Apostolii !!

Sunt în adevăr vrednici de plâns. Stau ceasuri întregi cu ochii pironiți, tremură și se trântesc pe jos în adunări, bat din palme și borborelesc cuvinte lipsite de orice înțeles.

Asta i-a pus pe gânduri pe bapțiști. În adunarea dela Curtici (9 Noembrie 1928), s'au plâns împotriva Penticostaliștilor și au scris apoi o carte împotriva lor, arătând că Penticonstaliștii sânt o primejdie pentru toată lumea.... Adecă ereticii osândind pe alți eretici!!!

Ei merg până acolo că cer Statului, să le oprească adunările. Iată chiar vorbele lor:

„Dar când oamenii aceștia, după cum am arătat, trag pe foarte mulți în capcană, se vede clar că asemenea credințe nu pot să existe. Organele Statului menite a cerceta aceste lucruri încă nu-i cunosc îndeajuns.... Din momentul în care aceste organe îi vor cunoaște în toată răutatea lor, sigur că nu vor mai exista“. (p. 53).

Va să zică, Bapțiștii se plâng mereu că n'au libertate ca în America, dar ar dori ca

această libertate să n'o aibă Penticostalii, cari însă în America sunt liberi.

Dar bapțiștii au uitat un singur lucru: că ei poartă vina.

Dacă în România nu ar fi fost bapțiști nu ar fi fost nici Penticostaliști.

Așadar mâini străine cu bani străini vin să țină adunări baptiste la noi batjocorând legea, sfintele altare, sf. icoane, iar noi răbdăm această rușine....

De aceea, cu toate puterile noastre să sfătuim pe cei slabi de îngerî, să nu se lase ademniți de semănătorii de neghină. Să ne gândim ce a fost Biserica noastră în trecut și din vistieriile ei să culegem merinde sufletească pentru viitor.

Să cinstim Biserica strămoșească și să luptăm cu hotărâre împotriva vrăjmașilor, cari vin să desbina satele noastre românești.

† Grigorie
Episcopul Aradului.

Intemeietorul tipografiei Diecezane, episcop, apoi mitropolit Ioan Meșianu.

Din trecutul nostru.

Coborârea Românilor dela munte la câmp.

Năvălirile barbarilor, precum se știe, au adus cu sine retragerea neamului românesc în cetatea mare și puternică a Carpaților. În adevăr munții Carpați, privindu-i și numai pe hartă, dau forma unei case mari, forma unei cetăți puternice. Câmpul ce începe dela Carpați spre Apus, ar fi grădina acestei case. Năvălirile barbare au venit ca un puhoiu de apă ce se umflă în albie și apoi se revarsă. Puhoiul apei a intrat în grădina Românilor, în câmpul dinspre Apus și a fost firesc ca stăpânul casei să nu poată intra în grădină până la scurgerea apei. Cum se scurg apele revărsate, așa s'au scurs barbarii năvălitori și atunci Românii au început să iasă în grădina țării, să coboare la câmp.

„Coborîrea Românilor dela munte la câmp se făcu foarte încet și ținu un timp foarte îndelungat. Pe cât fuga spre adăpostire le fusese grabnică, pe atâta de greu le venia să părăsească o viață, ce e drept grea și plină de lipsuri, dar care cel puțin le asigura existența. În vale îi aștepta mana și bogăția dar și primejdia era să bată la ușile lor. Deaceia totdeauna când Românii fură atacați, ei căutară o scăpare în sânul ocrotitor al muntelui.

Ieșirea în număr mai mare a poporul românesc către șes se făcu pe timpul descălecării. Atunci ele-

mentul, românesc comprimat (îndesuit) în Carpați prin așezarea Ungurilor în Transilvania, își făcu vânt către locurile deschise, și rolul său fu așa de bogat încât umplu în curând acele două grădini ce se întind la poalele Ardealului. Până la descălecarea însă Români nu îndrăzniră să se întindă departe în afară de cetatea Carpaților. Partea cea mai mică a poporului lor se coborî în văile interne, anume elementele mai îndrăznețe și mai doritoare de schimbare a traiului. Majoritatea poporului rămase însă în munte care și astăzi încă adăpostește în încrețiturile sale o bogată populație română.

Care fu influența acestei vieți în munții Daciei asupra poporului românesc?

Năvălirea barbarilor și retragerea locuitorilor din orașele și satele Daciei în munți, avu de urmare stângerea neapărată a oricărei vieți mai civilizate, și nimicirea totală a organizării politice sub care Daco-Romanii trăiseră până atunci. Dacă însă sistemul ocârmulrei romane dispăru din mințile Românilor în lungul răstimp cât ei stătură adăpostiți în încrețiturile munților, ei însă păstrară aproape neatinsă în sufletele lor o moștenire mult mai de preț: limba, obiceiurile și moravurile străbune, părțile acele intime și trainice ale vieții care închiagă în un tot popoarele, le dau o fizionomie și un caracter particular.

S'au observat de mult și cu drept cuvânt că în elementul său latin, limba noastră se apropie cel mai mult de graiul Romanilor, în unele mai mult chiar decât limba italiană, cea vorbită pe pământul însuși ce fu primordiala patrie a poporului român.

Diintre toate elementele care, prin atingerea lor cu poporul român au contribuit la făurirea naționalității lui, afară de cel latin care rămâne trunchiul intelectual pe care s'au alțoit toate celelalte, numai

două, cel trac și cel slav avură contopirea lor cu Daco-Romanii o înrâurire asupra graiului și deci asupra minții lui.

Toate celelalte elemente nu au avut decât înrâuriri care au îmbogățit tezaurul cuvintelor, fără a ataca însă partea constitutivă și logică a limbii. De aceea cu drept cuvânt Românii pot revendica astăzi locul lor sub soare în marea familie a limbii latine care „mărește îndreaptă pașii săi, vărsând lumina în urma ei”.

La această păstrare atât de credincioasă a tipului, graiului strămoșesc, contribuă mult retragerea Românilor în adăpostul munților Carpați. Elementele străine ce se alipiră de limba română intrară într'ansa după ce se fixaseră și se hotăriseră formele ei. De aceea numai cât îi îmbogățiră vocabularul, fără a atinge esența chiar a limbii, țesătura, canavaua pe care vorbele se înșiră, pentru a deveni organul exprimării cugetării.

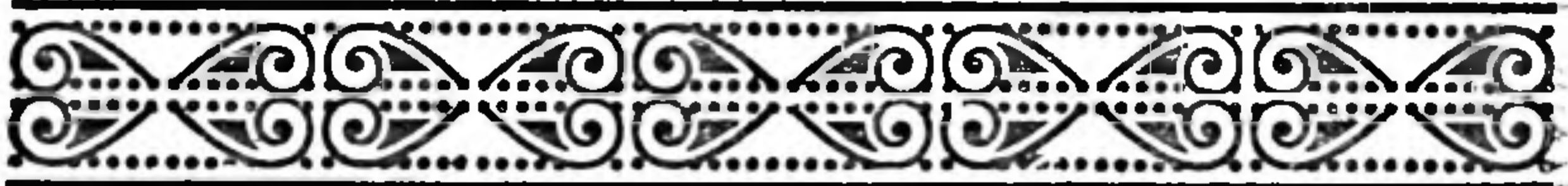
Slavii mai avură o înrâurire și de altă natură asupra spiritului Românilor. Este cunoscut că Romanii aveau puțină aplecare către poezie și mai ales de o poezie poporană nu prea poate fi vorba la ei. Din contra la Români această înflorire estetică a minții neculte încă, este de o bogăție și de o adâncime, de simțiri uluitoare. Aceste însușiri trebuie atribuite altui element constitutiv al ființei sale decât celui latin. Despre trac nu se știe alta decât că Geții puneau în versuri legile lor, pe când Slavii au și ei o bogată poezie poporană. Este cu atât mai firesc a atribui Slavilor deslănțuirea demonului poetic în sufletul românesc, cu cât muzica poporului român aduce în accentele ei foarte de aproape cu cea a Slavilor și că între muzică și poezie este prin vers și mai ales prin rimă, o strânsă legătură. Apoi o sumă de legende, de povești de zicători și de proverbe sunt la Români de origine slavă.

încât din toate aceste se vede ce adâncă înrîurire a avut elementul slavon asupra sufletului românec. În-rîurirea slavă însă pe care am constatat-o în acest capitol nu s'a mărginit numai aici. Ea s'a reînoit încă odată sub altă formă, acea bulgărească, pe calea religioasă.

Inrâurirea Slavilor cade împreună cu petrecerea acestui neam de oameni în sânul naționalității române de prin veacul al VI-lea până la deplina lui absorbire de elementul românesc prin veacul al XII-lea.

(Din istoria Românilor de Xenopol).

Rostul Cooperației.

Cooperația este o întovărășire a oamenilor de bine, pentru delăturarea cauzelor care compromit pacea și armonioasa conviețuire.

Scopul ei este identic cu scopul urmărit de biserica lui Hristos, care întovărășește pe credincioșii săi prin credință, dragoste și nădejde, spre a-și eluipa fericirea.

Și fiindcă — după învățătura bisericii — *credința fără fapte este moartă*, oamenilor li se impune de datorință faptele îndurării trupești și sufletești: Pe cel ce nu știe a-l învăța..., pe cel gol a-l îmbrăca..., pe cel flămând a-l sătura...

Ori scopul cooperării este tocmai întovărășirea oamenilor prin iubire, spre a se sprijini și ajutora unii pe alții, în chipul arătat de biserică.

Cooperația deprinde lumea la cruțare și viață cumpătată. Să nu cheltuim în desmerdări tot ce agonisim, ci, *să adunăm bani albi pentru zile negre*.

Pe frații noștri, căzuți în lupta vieții, să-i ajutorem la timp și încă până n'au ajuns în brațele desnădăjduirii, care, le deschide ușa cărcimei, a temniței ba chiar și gura mormântului.

Să-i ferim de ispita diavolească a iubitorilor de arginți și să-i redăm familiei celei mari, care formează biserica lui Hristos.

Mântuitorul lumii a scos pe schimbătorii de bani din templu, iar cooperația are de gând, *să-i stârpească din sânul bisericii celei vii*.

Cooperația se mai poate asemana cu un *paratonier*, care prinde descărcările fulgerelor sociale, provenită din eventuala diferența prea mare între păturile

societății omenești, spre a provoca revoluțiuni cari distrug și nimicesc țări și popoare, după cum am văzut în Rusia cu puternica ei aristocrație, cum a fost ștearsă după fața pământului, de cătră vulgul căzut în brațele desnădăjduirei.

Puternica *Anglie*, stăpânitoarea lumii, a prevenit unui asemenea dezastru, prin *cooperație*.

Engros Cooperativ Britanic, care a devenit proprietarul tuturor întreprinderilor mondiale de pe estinsul teritor stăpânit de ei în toate cinci continentele, i-a înfrățit într'o atmosferă de interes comun, care delatură ori ce primejdie. Intre *lorzil* lor cu trecut istoric și între masele mulțimei de muncitori cu brațele înasprite de greul vieții, domnește respectul reciproc, care armonizează viața și previne dezastrul.

Elveția a devenit *Eldorado* (raiu) pe pământ, pentru că 80% din numărul locuitorilor, compus din trei națiuni, sunt legate prin interesul comun al *cooperației* din care fac parte și care desface și furnizează în comun, tot ce produce și consumă țara lor.

Starea fericită din *Suedia* și *Norvegia*, unde nu se află om care să nu știe scrie și citi, este rezultanta spiritului de *cooperație* foarte avansat.

Cu emisarii *Japoniei* din celalalt capăt al lumii, cari desfac produsele industriei lor naționale, organizată pe bază de *cooperație*, ne întâlnim prin toate capitalele țărilor din Europa, ba adeseori, îi aflăm și prin orașele noastre din provincă.

Asemenea rezultate strălucite, a întreprinderilor făcute în comun, pe bază de *cooperație*, aflăm: în *Belgia*, *Holanda*, *Danemarca*, *Franța*, *Germania*, ba chiar și prin învecinata *Ungarie*.

În *Polonia* — decurând înviată — s'a infilțat peste 16.000 de instituțiuni cooperatiste în timpul după războiu. Se poate, că aceasta stăruință aprigă de emancipare economică, a scormonit lăcustele, cari au invadat țările alpine României, cu locuitori învrăjbiți și mai puțin organizați.

În *România* bazele *cooperației* au fost puse de învățătorii și preoții, cari au vărsat multe lacrimi de mila elevilor și credincioșilor lor înghețați și înfomețați

în urma nemiloasei exploatări făcute de cămătarici, porecliți și lipitorile satelor, încă pe timpul când se tânguia sufletul cel ales al *Eminescu*:

„*Dela Nistru pân' la Tisa,
Tot românul plânsu-mi-s'a,
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate;*“

Iar pentru stărpirea gadului, *Ioan Creangă*, marele dascăl al neamului omenesc a plăsmuit idela:

„*De pe ochii voștrii rupeți
Pânza 'ntinsă de străini,
Români, cu inimi de creștin,
Nici un ac dela străin!*“

Și încurând se zămisliră apoi băucile populare, și cooperativele de consum cari scăpară poporul din ghiarele șarlatanilor, ce le storceau câte 3—500% după micile împrumuturi luate în caz de nevoie.

La noi în *Transilvania* mișcarea cooperatistă, ca și toate celelalte instituțiuni și întreprinderi din fosta *Ungarie*, eră un mijloc de ungurizare, la care, românii nu puteau participa.

După unirea cu Țara mamă însă, sămânța cooperatiei a aflat teren prielnic, îndeosebi în părțile locuite de români gr.-catolici și la sectari, cari cultivă mai întezit sentimentul de înfrățire și caritate.

Acum avem în România vre-o 5000 bănci populare cu peste un milion societari și cu un capital adunat în sărăcia lor, ce pestrece *miliardul*, adecă o mie de milioane.

Mai avem aproape la 3000 cooperative de consum, 2300 obștii de împrumut, peste 900 cooperative pentru exploatarea de păduri, 180 cooperative agricole, peste 200 obștii de arândare și cumpărare de pământ, 350 cooperative diverse și vre-o 60—70 federale de bănci populare și cooperative.

Și ce bine ar fi să avem câte o asemenea instituțiune cooperativă, bancă populară, cooperativă de consum, cooperativă agricolă, lăptărie etc. în fiecare sat.

Atunci s'ar deprinde la economii, la înmulțirea câștigului prin îmbunătățirea producției și valorizarea

ei. Oamenii s'ar înfrăți prin legături de interes comun, n'ar ascunde banii pe tureacul cismei ori prin strașina caselor, unde sunt expuși înstrăinării și focului și de unde se pot strecură cu înlesnire în pulpitul băcanului pe lucruri de nimica, ci i-ar investi prin banca satului în întreprinderi de interes comun, promovând bunăstarea și fericirea.

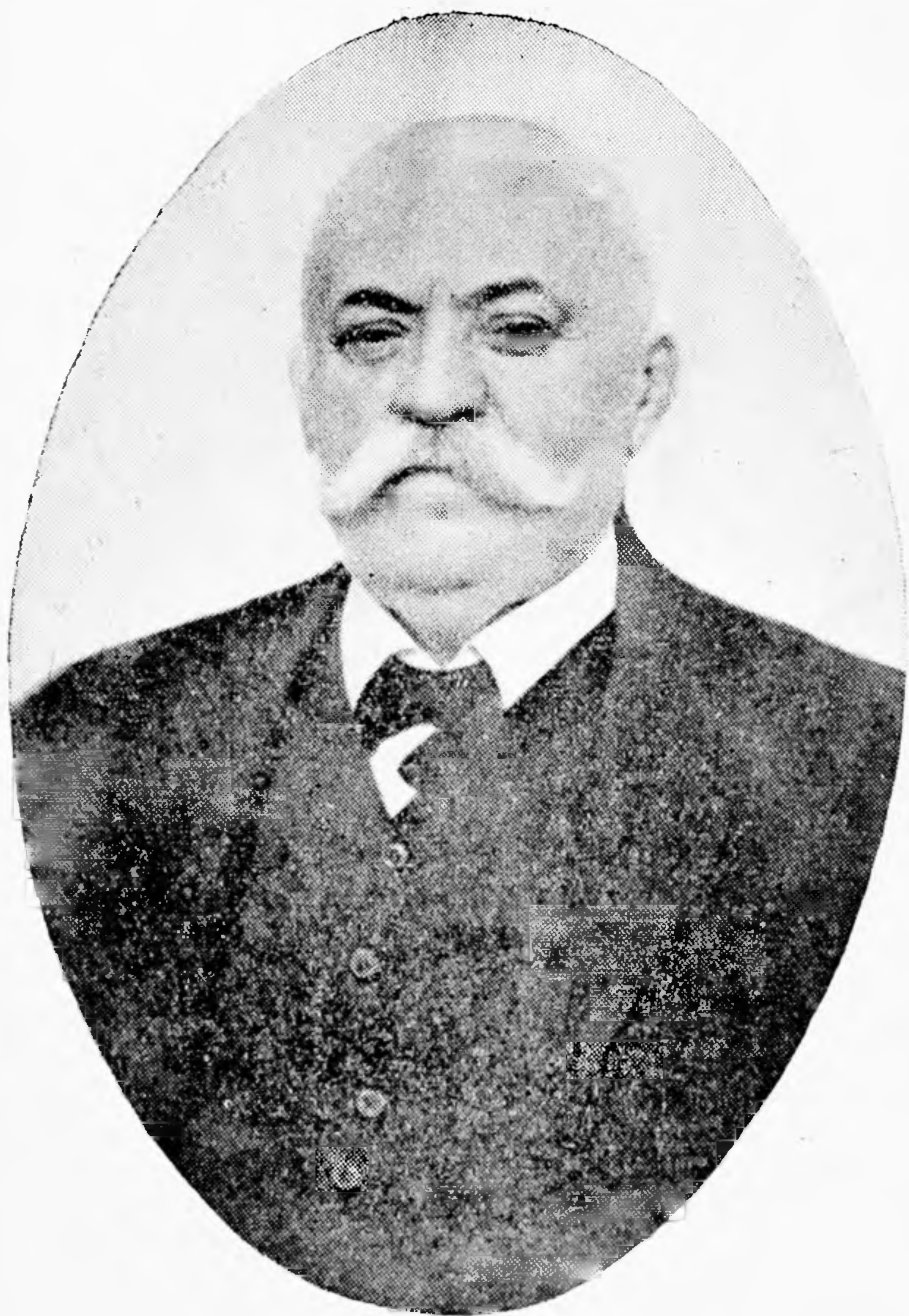
Când îți pieri un cal sau un bou, ferească Dumnezeu, n'ar trebui să-i ții părechea în grajd numai pe mâncare până la toamnă, când vei vinde bucatele, ca să-i poți cumpăra pereche; și n'ai fi nevoit să-ți întabulezi — cu cheltueli mari — casa și pământul și să plătești dobânzi insuportabile la băncile comerciale, pentru banii cu cari ești nevoit să te împrumuți ca să-ți acoperi nevoia, ci ai merge la banca ta, în satul tău, la oamenii tăi cari te cunosc și știu să-ți aprecieze nevoile și ai lua un împrumut grabnic și ieftin, ca să poți cumpăra numai decât alt cal sau bou în locul celui pierit, ca să-ți poți continua munca și să nu fii nevoit a-ți ara pământul, a-ți strânge nutrețul vitelor și bucatele cu plug și car plătit.

Când îți însori feciorul, ori îți măști fata, nu ești nevoit să te desbraci pe tine, ca din bani luați cu camătă mare, să-ți faci cinste casei tale cu mâncări și băuturi scumpe, cumpărate pe datorie dela jidan, ci mergi la banca satului, care este și banca ta, ridici un împrumut scurt fără cheltueli de întabulare și plătești cu bani gata mărfurile ce-ți lipsesc, cumpărându-le pe preț convenabil acolo unde le afli mai bune și mai ieftine.

Dar moartea, care vine pe neașteptate și nu cruță pe nimeni, în ce situație te poate aduce?

Tu vrei să-ți faci datoria de fiu, de bărbat și de părinte, după datinile și obiceiurile strămoșești, și s'a nimerit poate chiar într'un timp când n'ai bani și nu poți să-ți vinzi nici vita nici bucatele. Ce faci?...

Te duci să-ți zălojești lucrurile la străini pentru bani scumpi, sau cumperi pe datorie cu prețuri îndoit și întreite lucrurile ce-ți lipsesc, pentru că n'ai timp de trăgănare, apropiindu-se ceasul înmormântării și deodată cu cheltuelile înmormântării te îngropi și tu în datorie. Dar dacă ai avea bancă în satul tău, la

**Gherasim Serb, marele sprijinator al Tipografiei
Diecezane în vremuri grele.**

care ești și tu membru și depunător, iei bani din depunerile tale, din banii albi adunați pentru zile negre, ori un împrumut fără cheltueli și dobânzi mari și plătești cu bani gata după bună învoială pe toți cei ce-ți vor servi din prilejul acela.

Sau, punem cazul, că careva dintre vecinii tăi ori dintre neamurile tale sunt nevoiți să-și vândă casa ori pământul, cari sunt la un loc bun, ori poate chiar în breazdă cu tine. Tu ai prunci și te gândești că acelea ar fi bune pentru ei, dar în pripă nu poți face bani din vitele și bucatele ce le ai. Ce te faci?...

Până când umbli pe la băncile particulare de prin orașe, până ți se cercetează situația, să întabulează și ți se votează împrumutul și apoi, până primești banii, șvabul, ungurul și jidanul, cari au băncile lor și ajung mai ușor la bani, te întrec și-ți iau moșia dinaintea nasului.

Dar celelalte multe avantaje ce le mai au societarii dela o bancă populară?...

Dorm liniștiți, pentru că avutul lor este în loc sigur și pe mâna oamenilor din sat, în care ei au toată încrederea. Falimentul este eschis. Dobânzile, nu merg pe mână străină, ci le rămân tot lor, societarilor. După calcularea cheltuelilor de admnistrare și dividendele ce se cuvin după capitalul social, din venitul curat se formează diferite fonduri: fond de rezervă, fond cultural, fond local; apoi, se împart ajutoare la biserici, la școale, la bătrâni, la văduve, la orfani, la bolnavi și câte alte binefaceri se mai pot face din aceasta trudă a bunei noastre înțelegeri, tot pentru ai noștri.

Ce să mai zicem apoi despre cooperativele de consum, cari sunt menite să ne scape viața și sănătatea de alimentele stricate și falsificate, pentru cari plătim bani scumpi băcanilor străini de noi și de interesele noastre. *Sarea*, fără de care nu putem fi, băcanul o cumpără dela angrosiști cu 2 lei klg. și ne-o vinde nouă cu 5 Lei, câștigând 150%. Petrolul, luminile, oțetul, zahărul și altele tot asemenea. Și barem de le-am primi curate și nefalsificate, ca să nu ne mai stricăm sănătatea și ne scurtăm viața cu ele.

Dacă am avea noi cooperativa noastră do consum, am putea să le procurăm toate aceste curate

cum le-a lăsat Dumnezeu, sau dela angrosist și de-a dreptul dela producător, încă și mai eflin; apoi, dacă și am da pe ele prețul cu care le cumpărăm azi dela jldanul, câștigul de 100—150% ar fi iarăși al nostru.

Ce să zicem apoi de cooperativele Agricole cari prin diferitele tractoare și mașini ne-ar ușura munca și ne-ar intensifica producția. Apoi cooperativele pentru exploatarea pădurilor, la cari, jldanul nici nu punea mâna pe topor, dar smântâna câștigului e a lui.

Dacă am avea noi băncile noastre populare care să pună capitalul, iar noi să punem munca, milioanele — ce ar rezulta din vinderea lemnelor — ne-ar îmbogăți pre noi și nu pe străini.

Ce să mai zicem apoi de băncile de asigurare prin care ni se stoarce toată energia?...

Câți oameni sunt de acela cari varsă o viață întreagă taxe de asigurare în punga străinilor, pentru asigurări în contra focului, asigurarea vitelor pentru mașinele de trier și așa mai departe, fără să aibă nevoie de răscumpărare vreodată?

Oare n'am putea noi prin întovărășire să răscumpărăm casa arsă și vita pierită a fratelui nostru de un sânge și o lege, iar taxele ce le plătesc cei mulți, să rămână la noi și pentru nevoile noastre în băncile populare ale satului.

Toate acestea se vor putea însă face numai atunci, când toți românii noștri vor fi pătrunși de însemnătatea cooperatției și se vor înscrie ca societari în instituțiunile cooperatiste, nizuind toți din tot sufletul lor, ca să nu mai rămână sat românesc fără o mică bancă populară, în care să ne deprindem a aduna surplusul muncii noastre, ca să nu mai fie casă românească, bărbat și femeie care să n'aibă libel de depunere la banca satului și care să nu înțeleagă rostul îndemnului ce ni l-a dat Ioan Creangă, marele dascăl al neamului nostru românesc:

*„De pe ochii voștri ștergeți
Pânza'ntinsă de străini,
Români, cu inimi de creștini,
Nici un ac dela străini!”*

I. Moldovan.

Din trecutul Eparhiei Aradului.

În anul 1929 s'au împlinit 100 ani dela suirea în scaunul episcopesc ortodox din Arad a celui dintâiu episcop român, Nestor Ioanovici. Din acest prilej e bine să spicuiem prin istoria acestei eparhii, ca în câteva cuvinte să o facem cunoscută și altora.

Aradul e așezat la granița dinspre Apus a României. Locurile acestea au format un fel de graniță din cele mai vechi timpuri. Aici se întâlnesc de o mie de ani Românii cu Ungurii și tocmai pentru aceasta Aradul și teritoriul din raza lui era socotit între „părțile ungurene”. Cum aici la granița României se isblau toate valurile străine venite din afară, nu se poate vorbi nici despre o organizație bisericească bine statorită. Se pomenesc preoți și protopopi români pe la anii 1349. Biserici și mănăstiri se pomenesc din veacul XII și XIII. (Hodoș-Bodrog) și 1426 (Găvoșdia).

Episcopi în părțile acestea „ungurene” nu întâlnim numai către sfârșitul veacului al XVI-lea, dar nici aceștia nu au fost episcopi cu jurisdicțiune asupra Românilor. Peste tot trebuie să știm, că episcopii, sau capii bisericești ale acestor părți locuite de Români au fost episcopii din Vad și mitropoliții din Bălgrad (Alba Iulia). Nici aci nu se poate spune un lucru hotărât, pentru că străinii stăpâni politici și alte împrejurări vitrege, nu îngăduiau, ca Românii să aibă o organizație bisericească, ca prin ea să se desvolte.

Cel mai vechiu episcop în aceste părți a fost cu numele *Teodor* și avea reședință în Ineu sau Lipova.

Cum în aceste două cetăți au fost mulți sârbi, se spune că și episcopul Teodor să fi fost sârb. El e pomenit în anul 1594.

După Teodor a urmat altul cu numele *Mateiu*, apoi *Moise Brancoviciu* după care a urmat fiul său, *Sava (Solomon) Brancoviciu*. Acesta, se zice, a fost om bogat, avea casă în Lipova în strada Daraboș. Reședința o avea în Ineu, până la moartea sa, în anul 1627. După Sava a urmat un nepot de al lui, cu numele *Longhin (Lazar) Brancovici*. A umblat prin Rusia să adune milostenie. Nu se știe cât a păstorit Longhin, avem însă cunoștință, că în 1643 se afla retras la mănăstirea Comana a lui Radu Vodă Șerban, După Longhin multă vreme nu se știe cine a păstorit. Se vede, că ungurii nu au lăsat să fie aici episcop ortodox, care să împiedice calvinizarea și maghiarizarea între Români, pornită de Unguri.

La 1651 se pomenește *Sofronie* în Mănăstirea Hodoșului și se intitula mitropolit cetății Lipova-Giula. Și el aduce din Rusia multe milostenii și cărți, obiecte bisericesti. La 1664 e pomenit la Lipova episcopul *Ștefan*. A fost un trimis al bisericii ortodoxe, ca să curățească pe Români de calvinizare.

Cei din urmă episcopi, cari se pomenesc la sfârșitul veacului al XVII-lea în părțile ungurene sunt Efrem Veniamin prin anul 1695 în Oradea și *Isala Diacoviciu*, care se intitula pe la 1690 „episcop al Ienopolei“ (Ineului), deși a fost pe atunci numai arhimandrit. La 1695 ajunge Isala de fapt episcop la Ineu, de unde apoi se mută la noua episcopie a Aradului.

Episcopii pomeniți până aci au păstorit în vremuri de grele încercări și pentru ei și pentru ortodoxie. Multele războaie, apoi silința ungarilor de a maghiariza pe Români, în orice chip, au pricinuit pledici mari pentru păstoria Românilor. Catolicii voiau să

ne catolicizeze și așa să ne facă maghiari, calvinii au voit să ne maghiarizeze făcându-ne calvini. Moșterii, pe ale căror pământuri iobăgiau bieții Români, erau stăpânii atotputernici și stăpânia nu și-au mărginit-o la trupurile vlăguite ale Românilor, ci au voit să stăpânească și asupra sufletelor. Pe unii îi mulcomiau cu titluri de nobili, pe alții cu avere, pe alții iarăș cu bătăi și chinuri. Pe preoți tot așa îi mulcomiau sau îi chinuiau cași pe popor. Biserica noastră și din aceste părți a fost biserică, în care s'au făcut trup cuvintele Domnului din cele nouă fericiri. Nicio biserică nu a fost atât prigonită ca biserică ortodoxă de pretutindenea. Tocmai prigoana aceasta a făcut, ca biserică să ne rămână săracă, să plângă, să flămânzească și să însetoșeze de dreptate. Și toate le-a îndurat cu blândeță.

Episcopii pomeniți au fost cei mai mulți, de bună seamă, sârbi. Cauza este următoarea: Sârbi au venit în părțile bănățene din calea Turcilor. Sub conducerea patriarhului Arsenie Cernoevici s'au așezat în Bănat și și-au asigurat prin împăratul dela Viena multe și însemnate drepturi. Români sărăciți, desmoșteniți au fost scoși de către unguri din toate drepturile. E firesc deci ca sârbi să aibă o organizație puternică, pentru că a fost asigurată organizarea, dar la Români era cu neputință, pentru că nu aveau nici un drept.

Urmașul lui Isaia Diacoviciu, a fost tot sârb, cu numele Ioanichie Martinovici, care în 1723 în ascuns a trecut la unație. Urmașul lui însă, Vichentie Ioanovici (1726—1731) a întors pe mulți dela unație, mai ales în părțile bihorene. În drumul unei vizitații canonice a întâlnit pe un preot unit, a prins vorbă cu el și a aflat că numai de silă a trecut la unație și nu mai are nădejde să se poată întoarce la legea străbună. Episcopul l-a îmbărbătat, să nu desnădăjduiască și a

început să-i cânte: „Cine e Dumnezeu mare, ca Dumnezeuul nostru; Tu ești Dumnezeuul nostru carele face minuni“. Preotul s'a înseninat și a zis: „merg cu tine ori unde vei merge“ și s'a întors la legea străbună.

Dela 1731—1748 a păstorit *Isala Antonoviciu* care se întitula episcop de Oradea, Arad și Ienopolea. Dela 1748—1751 *Pavel Nenadoviciu*. Dela 1751—1769 a păstorit *Sinesie Jivanoviciu* un înflăcărat ortodox și om de înaltă cultură. A ținut strânse legături cu episcopii din principatele române și tipăria la ei cărți pentru bisericile de aici. Dela 1770—1783 a păstorit *Pahomie Knezevici*, care a avut mult necaz cu uniții. Anume uniții, cu sprijinul bănesc al orașului și județului Arad au înființat parohie în Arad, ca în chipul acesta să sfășie pe români. În timpul dela 1783—1784 episcopia Aradului a fost administrată de Pavel Avacumovici. La 1784 e instalat episcopul Petru Petroviciu om cu râvnă pentru îndreptarea poporului spre lumină și pace. După mutarea lui la Timișoara, i-a urmat în scaunul episcopesc din Arad *Pavel Avacumovici*, care a păstorit până la 1815. Abia sub acest episcop au pornit românii la redeșteptarea națională sub conducerea lui Moise Nicoară, Dimitrie Țichindeal, Constantin Diaconoviciu Loga și alții. La 1812 s'a înființat pedagogia (școala normală) în Arad, pentru pregătirea învățătorilor. Redeșteptarea aceasta avea să aducă apoi, mai târziu emanciparea și despărțirea Românilor din aceste părți, de către Sârbi. După Pavel Avacumovici și până la 1828 episcopia Aradului a fost administrată de către episcopul *Iosif Putnic* din Vârșeț. În timpul acestuia s'a înființat în Arad, la 1822 Institutul teologic pentru pregătirea preoților.

Cu urmașul lui Putnic începe șirul episcopilor români în scaunul episcopesc din Arad, la 1829 când a fost așezat episcop *Nestor Ioanovici*. A păstorit

numai puțin, căci moare la 1831. Sub el continuă uneltirile uniților sprijiniți atât de organele județelor, cât și de curtea împărătească. Ca uneltirile să se poată face fără piedici, episcopia Aradului a fost lăsată în sedisvacanță, timp de 5 ani. În acest timp se căuta un candidat de episcop, care să treacă și el și să ducă și poporul la unație. Căutarea a fost zadarnică. Dela 1835—1850 a păstorit episcopul *Gherasim Rațiu*, sub care s'a introdus limba română în serviciul divin și în părțile bănățene. Dela 1850—1852 episcopia e administrată de arhimandritul Patrachie Popescu, om luminat și prieten al lui Andrei Șaguna. Dela 1853—1873 a păstorit *Procopiu Ivăcioviciu*, care ajuns mitropolit în locul lui Șaguna și apoi patriarh al Sârbilor. Între anii 1873—74 am avut episcop pe *Miron Roman*, care apoi a fost înălțat mitropolit. Între 1874—1898 a păstorit *Ioan Meșianu*, care asemenea a ajuns mitropolit urmându-i în scaunul episcopesc din Arad *Iosif Goldiș*, până la 1902. A urmat *Ioan Papp* dela 1903—1925, urmându-i episcopul de acum *P. S. Sa Grigorie Gh. Comșa*.

Cum în anul trecut (1929) s'au sărbătorit 100 ani delă urcarea în scaunul episcopesc din Arad a celui dintâlu episcop român, e bine să cunoaștem și rostul episcopilor sârbi pe cari i-am avut în fruntea eparhiei Aradului.

Rostul lor, în tot chipul, a fost mare și sunt fără temeiu afirmațiunile, că ei ar fi încercat să ne facă sârbi, prin biserică. Am amintit, că în acele vremuri Românii am fost lipsiți și de drepturi și de orice organizație bisericească. Nu din vina noastră însă, ci din vitregia vremilor și mai ales din ura cea mare ce ni-o purtau stăpâniile politice de pe atunci. Aceste stăpâni au fost, și cele ungurești și cele austriace și cele turcești mănate de gândul să ne sleiască toate puterile

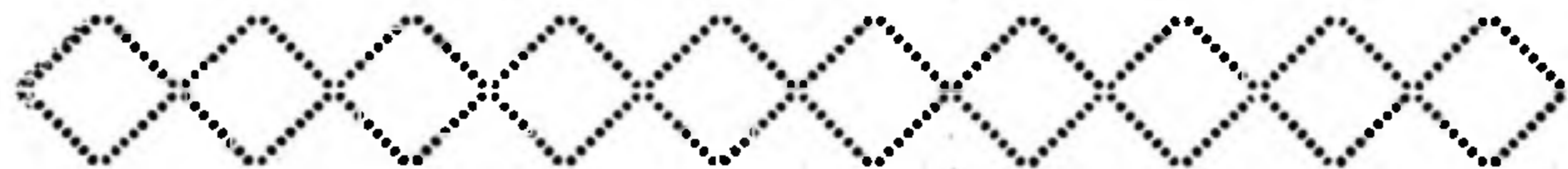
Despre turci se zice, că numai banii și averile ni le cereau, iar de suflet nu se atingeau, dar noi știm că și sufletul au voit să ni-l albă în multe rânduri. Austriacii și ungurii ni-au vlăguit și trupește și sufletește. În astfel de împrejurări noi Românii nu am avut decât mucenici, însă pentru un avânt, pentru un progres pe o cale sau pe alta, nu a fost chip. Hărțuiți și sfâșiați de toți veneticii acestor plaiuri, a trebuit să ne bucurăm când am ajuns să fim ocrotiți în cele bisericești de Sârbi. Ei cu organizația lor, în frunte cu patriarhul lor, cu drepturile pe cari și-le-au câștigat, au trimis în mijlocul nostru preoți și episcopi, ca să ne scape din ghiarele catolicismului și ale calvinismului, cari amândouă ipostase aveau acelaș scop, să ne desnaționalizeze furându-ne sufletul. Aici au fost trimiși episcopi fruntași, dintre cari unii au ajuns patriarhi; am avut dintre sârbi episcopi cari au suferit împreună cu noi și am avut episcopi sârbi, cari s'au îngrijit de înaintarea noastră în cele culturale. Redeșteptarea națională pornită la începutul veacului XIX a fost o urmare foarte firească a progresului cultural, care se datorește în bună parte episcopilor sârbi. Să nu uităm, că pe timpul acestor episcopi sârbi ai Aradului, prin râvna lor, ni s'au tipărit foarte multe cărți bisericești în românește și aceasta e o dovadă puternică pentru interesul ce-l purtau românii păstoriți de ei. Să nu uităm, că sub episcopi sârbi s'au înființat în Arad cele două institute surori, pentru pregătirea învățătorilor la 1812 și pentru pregătirea preoților la 1822. Când am avut odată aceste două mari și puternice făclii, am avut pregătit terenul pentru emancipare. Noi am fost sub tutela sârbilor în cel mai adevărat înțeles al cuvântului și avem față de ei datoria recunoștinței. Fără de ei am fi fost sfâșiați în măsură și mai mare și poate ni s'ar fi mutat granița religioasă, dar și cea etnică.

Sunt vrednici să fie pomeniți în rugăciunile sfintei noastre biserici.*)

*) Se știe, că la rugăciunile sfintei Proscomidii se pomenesc toți episcopii despre cari știm că au păstorit cu vrednicie în eparhia în care se află biserica.

Cornel Lazar, directorul Tipografiei și Librăriei
Diecezane din Arad.

Tipografia și Librăria Diecezană din Arad.

Una din instituțiile Eparhiei Aradului este Tipografia și Librăria Diecezană. Ceea ce poate fi pentru o armată fabrica de munițiuni, arsenalul, pentru viața religioasă-culturală este tipografia și librăria. Cuvântul viu, chiar și azi în vremea radiofoniei, este un cuvânt pe care-l pot asculta numai puțini și este vorba care zboară. Cuvântul scris e vorba care rămâne, iar cuvântul tipărit, fie în formă de foaie, fie în formă de carte, trece din mână în mână, se așează sub ochii omului și se întipărește în creier și în suflet cu temeinicie. Rămâne apoi și ca dovadă pentru vremuri îndelungate. Inchipuiți-vă bibliotecile mari, din cari la sute și la mii de ani poți să citești gândurile oamenilor mari. Câtă binefacere și câtă desfătare tînde aceasta cititorilor, o pot mărturisi miile și milioanele de cititori.

Eparhia Aradului, ca factor religios nu putea să se lipsească de acest mijloc, pentru răspândirea culturii religioase și a culturii generale.

În anul 1929 Tipografia Diecezană a serbat jubileul de 50 ani dela înființarea sa. S'a înflințat prin fericitul episcop și mai târziu mitropolit Ioan Meșianu, la anul 1879. La început avea un singur teasc așezat în casa Eparhiei în strada, care azi poartă numele Ioan Meșianu. La 1887 tipografia s'a mutat în casa proprie din fața seminarului, unde a stat până la 1903, când apoi a fost instalată în casa fericitului episcop Josif Goldiș. La 1905 s'a mutat și de aici în casa die-

cezel de lângă birourile consiliului eparhial. În 1911 s'a cumpărat locul propriu al tipografiei în str. Eminescu, s'a zidit actualul edificiu anume pentru tipografie și librărie și astfel la 1912 tipografia se mută în casa sa nouă, unde se află și azi.

Librăria s'a înființat la 1909, și a fost așezată în nemijlocita apropiere a localului actual. La 1912 s'a mutat în localul unde se află și azi în Strada Eminescu.

În anul 1913 s'a înființat pe lângă tipografie și librărie și din averea acestora: Compactoria diecezană și Croitoria diecezană, ambele așezate în actuala casă a Tipografiei în strada Eminescu.

Primul administrator, sau director a fost însuși întemeietorul, episcopul Ioan Meșianu, care s'a dovedit și aci, ca și în activitatea sa de episcop, un iscusit organizator, econom bun, care a știut să înțeleagă trebuințele culturale și materiale ale eparhiei. I-a urmat profesorul Lazar Tescula. Între anii 1887—1900 instituția a fost condusă de profesorul Teodor Ceontea, care s'a despărțit de instituție în urma boalei sale grave. Vreme mai scurtă a fost apoi condusă această instituție de Ioan Simu, fost epitrop al parohiei Arad, Cornel Popescu actualul preot din Păuliș și de Ioan Nicorescu azi preot în Jabăr. La 1903 a ajuns în fruntea tipografiei actualul director, părintele Cornel Lazar. S'a născut în Socodor la 1879, adică în anul înființării tipografiei și în această împrejurare se cuprinde, poate, destinul de a-și lega întreagă viața de această instituție, pentru a cărei prosperare își jertfește viața, legându-și gândul chiar și pe patul de boală de bunul mers al tipografiei, care îl este ca o soră geamănă. Părintele Cornel Lazar a aflat un prețios sprijin și un valoros muncitor în actualul director comercial Dl Andrei Garoiu, care la 1 Martie 1909 a ajuns conducătorul librăriei, iar la 1 Martie 1920 director comercial.

Timp de 20 ani, decând servește instituția și până azi dovedește o sârguință, un zel deosebit împreună cu desăvârșită pricepere pentru postul ce-l ocupă.

Contabilul instituției este Gheorghe Popa.

Intre conducătorii tehnici ai tipografiei amintim pe cel dintâiu, Ioan Frugia și pe cel care a muncit vreme mai îndelungată (20 ani), pe Ioan Hereș. Actualul conducător tehnic este Atanasie Bogățianu.

Librăria e condusă azi de Petru Miloș, compactoria de Alexandra Mihaloviciu, iar croitoria de A. Bonca.

Inzestrările mai însemnate în cursul anilor sunt următoarele: teascul din 1879 s'a schimbat în scurtă vreme cu o mașină mică „Renania“, care a lucrat până la 1913. În interval, anume la 1905 s'a mai cumpărat o mașină plană No. 5 și una americană dela Wörner din B. Pesta. Tot atunci tipografia a fost înzestrată cu o cantitate mai mare de litere. La 1912 s'a cumpărat o mașină No. 13. La 1913 mașinile compactoriei. Amintim aci, pentru cei cari nu ar cunoaște astfel de mașini, că mașina No. 5 scoate într'o oară 16000 pagini ca ale acestui calendar, iar mașina No. 13 scoate 32000 pagini de acestea într'o singură oară. Mașina americană e pentru plicuri, cărți de vizită și alte lucrări grafice mai mici. În anul trecut (1929) tipografia a fost înzestrată cu o a doua mașină americană.

Inzestrările au mers foarte greu, pentru că fondurile diecezanului au fost administrate de organele Ven. Consiliului Eparhial, iar acolo tipografia avea mulți contrari. Nu zicem, că acești contrari ar fi voit moartea tipografiei, dar au fost de părerea că ar fi periclitate investițiile ce se fac. Cu toate acestea, tipografia a aflat și în sinul Consiliului Eparhial sprijinitori, între cari pomenim, pe răposatul Gherasim Serb, care are mari și nepieritoare merite în dezvoltarea tipografiei.

Cele mai însemnate înzestrări s'au putut face de către pâr. Cornei Lazar numai cu sprijinul vrednicului asesor referent consistorial, Gherasim Serb.

Tot la înzestrări mai pomenim, că în anul 1920 s'a deschis a doua librărie pe Bvdul Regina Maria.

Intre produsele grafice ale Tipografiei amintim aci numai următoarele: De 50 ani aci se tipărește „Biserica și Școala” organul eparhiei Arad, Calendarul Diecezan și Protocoalele sinoadelor diecezane. Un lung șir de manuale pentru școalele primare, secundare și pentru institutul pedagogic-teologic, cărți literale, predici etc. Dela 1916 se tipărește biblioteca „Sămănătorul” din care au ieșit până azi 180 numere, iar unele în mai multe ediții. Dela 1925 se tipăresc broșurile din „Biblioteca creștinului ortodox”, din care au ieșit până azi peste 62 numere în mai multe sute de mii de exemplare. Aci se tipăresc toate lucrările literare ale P. S. Grigorie Gh. Comșa al Aradului și acestei împrejurări îi atribuim mare însemnătate. Prea Sfinția Sa, care dorește vestirea veșnicului adevăr al sfintei noastre biserici, înțelege în măsură mai mare și privește de pe un pedestal înalt, rostul întreg al acestei instituțiuni. Dela venirea Sa în fruntea eparhiei, și instituțiunea tipografiei resimte o îmbunătățire și avem nădejdea tare, că sub păstoria P. S. Sale va lua un avânt și mai mare, dând tipografiei posibilitatea să-și desvolte activitatea așa cum o cere vremea.

Alcoolul și caracterul.

Cui nu i-a devenit nesuferită o poezie de Goethe din cauza unei lecții pedante? Cine nu s'a înstrăinat de religie din cauza unor farisei fățarnici? Cine n'a rămas credincios alcoolului, numai din necaz pentru chipul neliber al unor abstenenți, în a căror agitație fanatică se vedește numai un nou mod de necumpătare, care înăbușă în suflet celelalte interese?

Oricum, este nevrednic de un om cuadevărat liber să refuze o operă deseamă, fiindcă i-o înfățișază oameni mici. Cine își ia în serios răspunderea socială și mântuirea caracterului său, nu poate rămânea nepăsător față de faptele și cerințele, pe cari ni le pune înaintea mișcarea anti-alcoolică.

Un fiziolog modern a pornit acum în urmă o cercetare asupra pustirilor, ce alcoolismul a cășunat într'o singură familie, a cărei istorie a urmărit-o, cu sprijinul autorităților, până la capăt. O femeie, născută în 1740 cu numele Ada Jurke, care și-a dat obștescul sfârșit la începutul veacului trecut, a fost bețivă, hoată și vagabondă. A lăsat urmași, cari s'au urcat până la 834 de inși; dintre aceștia s'a putut urmări oficial viața la 709 persoane; 106 dintre ei au fost născuți nelegitimi; 142 cerșetori, 64 calici, 181 de femei s'au dedat prostituției, iar 76 dintre ei au fost osândiți pentru săvârșire de crime, dintre cari 7 pentru omor. În 75 de ani această singură familie a costat

pe stat, după socotelile făcute, o sumă, care e prețuită la 5 milioane, în ajutoare, întreținere în închisori, despăgubiri și altele.

Poate oare cineva, față de aceste fapte impresionante, să zică: Ce mă privește? Pe mama n'o chlamă Ada Jurke. Noi ne bem păhăruțul nostru cu cinste. Trebuie să ne jertfim acum o plăcere nevinovată fiindcă alții nu știu să păstreze măsura? Ce-are aface toată mizeria bețivilor cu băutura noastră? Oare pimnița noastră e vinovată de dezastrul atâtor familii, de ruina atâtor generații? Ce, suntem noi bețivi?

Răspund: Uitați, că acea nețărmuită mizerie și acea ticăloșie, care sare'n ochi, ne arată ca o sticlă măritoare în ce măsură alcoolul înrăurește caracterul și schimbă pe nesimțite pe oricine îl introduce în creier. Este o sălbătăcire a tuturor puterilor mai delicate ale vieții, o ațipire înceată a oricărei bune străjueli. Lucrurile acestea pot trece dealungul generațiilor fără un deznodământ văzut; în realitate însă alungă pe planul al doilea tot ce putea fi în noi pe planul întâi.

Picăturile, ce bem, nu pot să ne facă idioți nici pe noi, nici pe urmași noștri. Totuși, vor înrăuri toate hotărârile vieții noastre și în mic și în mare spre laturile inferioare. Ia seama odată la întorsătura vorbelor după masă, când băutura începe să lucreze în creier. *Nu te mai gândești serios la copii,* cari ascultă, prezența femeilor nu mai deșteaptă sfleală, toate se spun mai pe șleau și mai din topor decât înainte.

Alcoolul este cel mai mare dușman al omului, deoarece adoarme eul nostru cel bun și paralizează gândurile noastre cele curate, cari astfel veghează asupra-ne ca un înger de pază. Este oare un mal mândru ideal decât o iubire atotprezentă, care să însuflețească toate vorbele și faptele unui om? Tocmai aici însă este efectul cel mai rău al alcoolului: paralizează iubirea veghe-

toare, care ar trebui să binecuvinteze toate faptele și operile noastre, înainte de-a le da drumul în lume.

Acuma, mulți zic: „Bunicii și străbunicii noștri au dus-o, cu toată băutura lor“. Iar alții: „S'a băut de când lumea“.

Ultăm însă că noi nu mai suntem oameni așa de vânjoși și că trăim în timpuri mult mai grele. Nu ne gândim, că iritațiile, cari lovesc sistemul nostru nervos au devenit de mii de ori mai puternice decât în vremurile liniștite din trecut. Nervii noștri apoi au ajuns mai simțitori și mai beclsnici și deaceea fiecă picătură de alcool ne sapă cu atât mai adânc. Toți suntem, în oarecare măsură, copleșiți de nervi, sau supra-iritați. Deaceea, cu toți avem nevoie de-o cură de liniște, nu de ațățări. Ne trebuie, mai mult decât odinioară, disciplină de sine și domnirea spiritului, spre a ne păstra sistemul nervos sănătos și a-l apăra de prisosul ațățării. Pe scurt, în numele oricărei educații de sine serioasă și vitează: *înlături cu alcoolul*. Chiar dacă doctorii ne-ar dovedi, că alcoolul este trebuitor sănătății, eu aș zice: E o greșală fundamentală să ne întemeiem sănătatea numai pe partea animalică a omului. Temelul oricărei sănătăți fizice este limpeziciunea spiritului, tăria conștiinței puterea de încordare a voinții. Toate funcțiile corpului se hrănesc din energia creierului. Pentru asta, nu poate fi sănătate, acolo unde o câștigi în dauna caracterului.

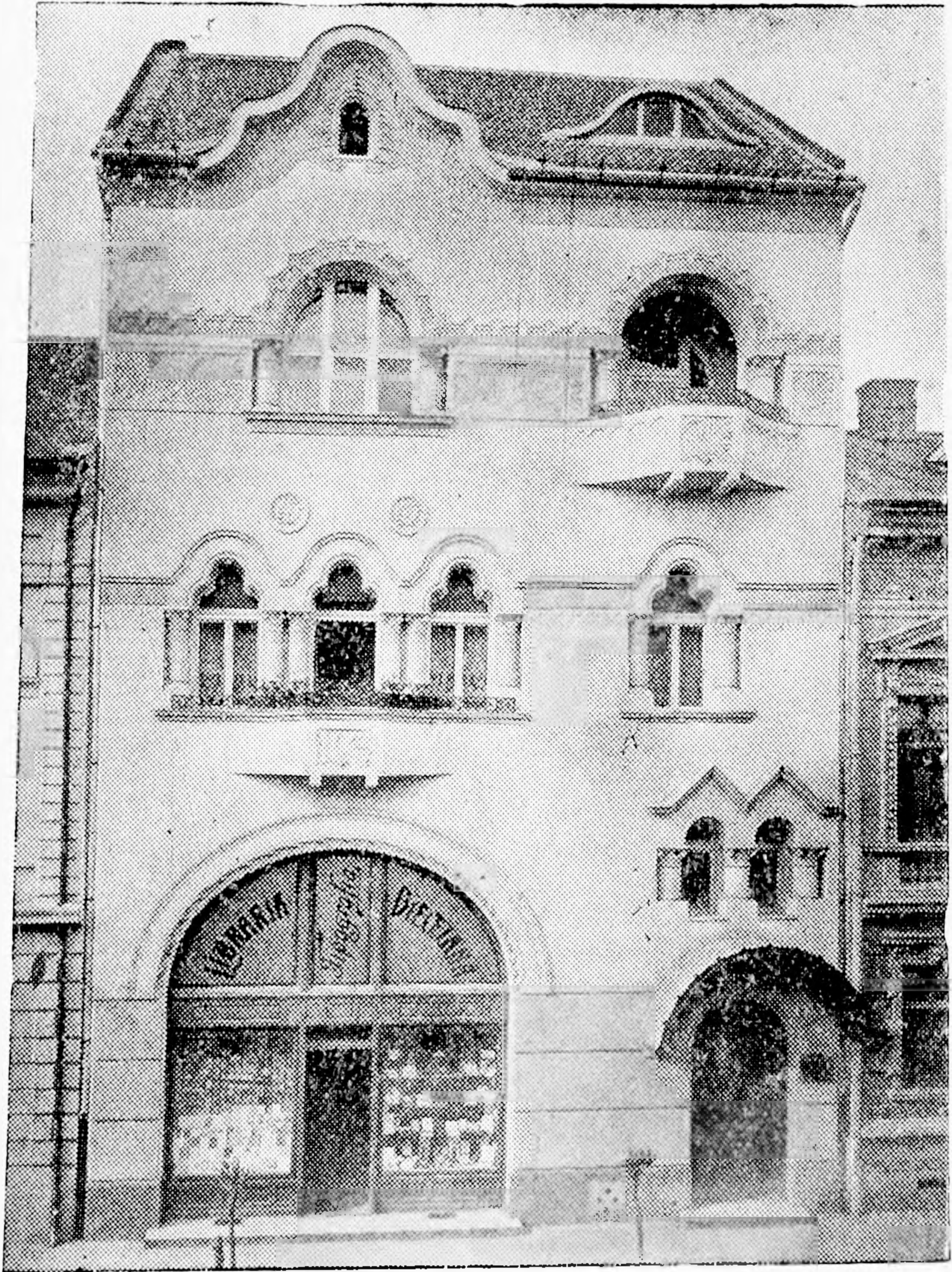
Și aici nu e în joc numai mântuirea noastră. Citeam odată, într'o veche carte bisericească, despre „cele nouă păcate streine“. Acestea sunt păcatele aproapei noastre, de cari suntem și noi vinovați, prin nepăsarea noastră. Vina, că din cauza obiceiului nostru de-a bea, a imitației noastre nechibzuite, a năravurilor ușuratice stârnite de alcool, a jocului cu plăcerile, mii dintre semenii noștri, născuți mai beclsn-

nici, sau copiii lor, se duc repede de râpă, toate acestea fac parte din acele „păcate streine“, cari cad în spinarea noastră.

Nu este o datorie de cavalerism, să ștergem din viața noastră obiceiurile, cari târăsc pe cei slabi în prăpastie? Câte ruini de familii, câtă părăsire a altora pornește numai din cultul nechibzuit al alcoolului! Și câtă binecuvântare n'au revărsat acei bărbați și acele femei, cari, cu toată hula și batjocura au retezat alcoolul din casa și gospodăria lor! Toate acestea oare nu ne privesc și pe noi? Adevăr grăesc: un simțimânt serios al răspunderii ne-ar lumina pururea în viață, ca judecata de apoi; în această lumină vom recunoaște, că multe lucruri, pe cari le socotim nevinovate, în realitate ne duc pe noi și pe alții la pierzare; obiceiurile noastre cele mai nevinovate dezvăluie atunci o însemnătate nebănuită și ceea ce ni se părea, că nu ne privește, ajunge dintr'odată interesul nostru cel mai de aproape. Și astfel, pe drumuri ocolite, descoperim pe neașteptate, că pe noi înșine ne-am mântuit, când aducem o jertfă dragostei de aproapele nostru.

(Din Indrumarea vieții de Fr. W. Förster)

Tipografia și Librăria Diecezană din Arad.

Puiul

Sandi, să ascuți pe mamica.

Intr'o primăvară o prepeliță aproape moartă de oboseală, — că venea de departe, tocmai din Africa — s'a lăsat din sbor într'un lan verde de grâu, la marginea unui lăstar. După ce s'a odihnit vre-o câteva zile, a început să adune bețișoare, foi uscate, pae și fire de fân și și-a făcut un cuib pe un moșoroiu de pământ, mai în sus, ca să nu i-l înnece ploile; pe urmă șapte zile de-a rândul a ouat câte un ou, în tot șapte ouă mici ca niște cofeturi și a început să le clocească. Ai văzut cum stă găina pe ouă? Așa sta și ea, doar că ea în loc să stea în coteț, stă afară în grâu; și ploua, ploua de vărsa și ea nu se mișca, ca nu cumva să pătrunză o picătură de ploaie la ouă. După trei săptămâni i-au ieșit niște pui drăguți, nu goi ca pui de vrable, îmbrăcați cu praf galben ca pui de găină, dar mici, parcă erau șapte gogoși de mătasă și au început să umble prin grâu după mâncare. Prepelița prindea câte o furnică, ori câte o lăcustă, le-o firmiția în bucățele mici și ei, pic! pic! pic! cu cioculețele lor, o mâncau numai decât. Și erau frumoși, cumiți și ascultători; se plimbau prinprejurul mamei lor și când îi strigă: pitpalac! repede veniau lângă ea. Odată prin lunie, când au venit țaranii să secere grâul, ăi mai mare dintre pui n'a alergat repede la chemarea mă-si, și cum nu știă să zboare, haț! l-a prins un flăcău sub căciulă. Ce frică a pățit, când

s'a simțit strâns în palma flăcăului, numai el a știut; îl bătea inima ca ceasornicul meu din buzunar; dar a avut noroc de un țăran bătrân, care s'a rugat pentru el:

— Lasă-l jos, mă Marine, că e păcat de el, moare. Nu-l vezi că de-abia e cât luleaua.

Când s'a văzut scăpat, fuga speriat la prepeliță să-l spue ce-a pățit. Ea l-a luat, l-a mângăiat și i-a spus:

— Vezi ce va să zică să nu mă ascuți? Când te-i face mare, o să faci cum ăi vrea tu, dar acum că ești mic, să nu ești niciodată din vorba mea, că poți să pățești și mai rău.

Și așa trăiau acolo liniștiți și fericiți. Din seceratul grâului și din ridicarea snopilor se scuturaseră pe miriște o groază de boabe cu care se hrăneau și, măcar că nu era vre-o apă prin apropiere, nu suferiau de sete, că beau dimineața picături de rouă de pe firele de iarbă. Ziua, când era căldură mare, stau la umbră în lăstar; după-amiază, când se potolia văpaia, ieșeau cu toții pe miriște; iar în nopțile răcoroase se adunau grămadă ca sub un cort, sub aripele ocrotitoare ale prepeliței. Incet-încet puful de pe ei s'a schimbat în fulgi și în pene, și cu ajutorul mamelor au început să zboare. Lecțiile de zbor se făceau dimineața spre răsăritul soarelui, când se îngână ziua cu noaptea, și seara în amurg, căci ziua era primejdios din pricina hereșilor, care dădeau târcoale pe deasupra miriștei.

Mama lor îl așeză la rând și îl întrebă: „Gata?“. „Da“, răspundea ei. „Una, două, trei!“ Și când zicea „trei“, frții zburau cu toții dela marginea lăstarului tocmai colo lângă cantonul de pe șosea și tot așa îndărăt. Și mama lor le spunea că-l învață să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuia s'o facă în

curând, când o trece vara. „Și o să zburăm pe sus de tot, zile și nopți, și o să vedem dedesuptul nostru orașe mari și râuri și marea“.

* * *

Intr'o după-amiază pe la sfârșitul lui August, pe când puil se jucau frumos în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță venind și oprindu-se în drumeagu' de pe marginea lăstarului. Au ridicat toți în sus capetele cu ochisorii ca niște mărgele negre și ascultau.

— „Nero! înapoi!“ s'a auzi un glas strigând. Puii n'au priceput; dar mama lor, care înțelesese că e un vânător, a rămas încrămenită. Scăparea lor eră lăstarul, dar tocmai dintr'acolo venia vânătorul. După o clipă de socoteală, le-a poruncit să se pitulească jos, lipiți cu pământul, și cu nici un preț să nu se miște.

— Eu o să zbor; voi să rămâneți nemișcați; care zboară, e pierdut. Ați înțeles?

Puii au clipit din ochi c'au înțeles, și au rămas așteptând în tăcere.

Se auzia fâșititul unui câne care alerga prin miriște și din când în când glasul omului:

— „Unde fugi? înapoi, Nero!“

Fâșititul se apropie, — uite cânele: a rămas împietrit cu o labă în sus, cu ochii țintă în spre ei.

— „Nu vă mișcați“, le șoptește prepelița și se strecoară binișor mai departe. Cânele pășește încet după ea. Se apropie grăbit și vânătorul. Uite-l: piciorul lui e acum așa de aproape de ei, încât văd cum i se arcă o furnică pe carâmbul cizmei. Vai! cum le bate inima. După câteva clipe prepelița sboară ras cu pământul, la doi pași dela botul cânelui, care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: „înapoi înapoi!“ Nu poate trage de frică să nu-și împuște cânele; dar prepelița se preface așa de bine că e ră-

nită, încât câinele vreă cu orice preț s'o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta pulul ăi mai mare, în loc să stea nemîșcat ca frații lui, după cum le poruncise mă-sa, zboară; vânătorul îi aude părăltul zborului, se întoarce și trage. Eră cam departe. O singură alică l-a ajuns la aripă. N'a picat, a putut zbura până în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripei, osul—la început numai plesnit — s'a crepat de tot, și pulul a căzut cu o aripă moartă. Vânătorul cunoscând desimea lăstarului, și văzând că tresese într'un pulu, nu s'a luat după dânsul, socotind cu nu face truda de a-l căuta prin lăstar.

Aliați pui nu s'au mișcat din locul, unde-i lăsase prepelița.

Ascultau în tăcere. Din când în când se auziau pocnete de pușcă și glasul vânătorului strigând: „apporte„! Mai târziu căruța s'a depărtat înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s'au pierdut, s'au stins, și în tăcerea serii care se lăsă nu se mai auziă decât cântecul greerilor; iar când s'a înoptat și răsărea luna despre Cornățel, au auzit deslușit, glasul mamei lor chemându-i din capul miriștei: „Pitpalac! Pitpalac“!

Repede au zburat înspre ea și au găsit-o.
Ea l-a numărat; lipsiă unul.

— Unde e nenea?

— Nu știm, — a zburat.

Atunci prepelița desperată a început să-l strigă tare, mai tare, ascultând din toate părțile. Din lăstar l-a răspuns un glas stins: „piul piu“!..

Când l-a găsit, când l-a văzut aripa ruptă, a înțeles că eră pierdut; dar și-a ascuns durerea, ca să nu-l desnădăjdulască pe el..

D'atunci au început zile triste pentru bietul pui; se uita cu ochii plânșii cum frații lui se învățau la zbor dimineața și seara; iar noaptea, când ălași adormiau sub aripa mamei, el o întreba cu spalmă:

— Mamă, nu e așa că o să mă fac bine? Nu e așa c'o să merg și eu să-mi arăți cetăți mari și râuri și marea?

— Da, mamă, răspundeă prepelița silindu-se să nu plângă.

Și a trecut vara. Au venit țaranii cu plugurile de au arat miriștea, prepelița s'a mutat cu pull într'un lan de porumb de alături; dar peste câtăva vreme au venit oamenii de au cules porumbul, au tălat cocenii și au întors locul; atunci s'au mutat în niște pârloage din marginea lăstarului.

În locul zilelor mari și frumoase au venit zile mici și posomorîte, a început să cadă brumă și să se rărească frunza lăstarului. Pe înserate se vedeau rândnici întârziate zburând în rasul pământului, ori pâlcuri de alte păsări călătoare, iar în tăcerea nopților friguroase se auziau strigătele cocorilor, mergând toate în aceeaș parte, către miazăzi.

În inima bietei prepelițe eră o luptă sfâșietoare. Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate să plece cu copiii sănătoși care sufereau de frigul toamnei înaintate, iar jumătate să rămâie cu puiul schilod, care se agăță de ea cu desperare. Suflarea dușmănoasă a Crivățului, pornită fără veste într'o zi, a hotărît-o. Decât să-i moară toți pulli, mai bine numai unul, — și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărîrea, a zburat cu pull zdraveni pe când ăl rănit striga cu desnădejde:

— „Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!“

A încercat să se târască după ei, dar n'a putut, și a rămas în loc, urmându-i cu ochii până au pierit în zarea despre miazăzi.

Peste trei zile toată preajma era îmbrăcată în haina albă și rece a iernii. După o ninsoare cu viscol, urmă un senin ca sticla, aducând cu dânsul un ger aprig.

* * *

La marginea lăstarului un puin de prepeliță, cu aripa ruptă, stă zgribulit de frig.

După durerile grozave de până adineaori, urmează acum o piroteală plăcută. Prin mintea lui fulgeră crâmpes de vedenii... miriște... un carâmb de cismă pe care se urcă o furnică... aripa caldă a mamei. Se clatină într'oa parte și într'alta, și pică mort, cu degetele ghiarei împreunate ca pentru închinăciune.

Ioan Al. Brătescu-Voinești.

Poezii populare.

*De când Gheorghe-al meu s'a duș,
Trei garoafe'n poart'am pus
Și nici una nu s'a prins,
Câte trele mi s'au stins.
Arză-te-ar focul de trin
Când te-aud, mereu suspin;
Pe Gheorghe mi-l ocolești
Și mi-l duci la București.
Vai surată, vai surată,
Băiețil-s duși în armată
Și-au rămas tigorile,
Să 'nvârtească horile.
Să ne rugăm de ciocol
Să dea drumul la flăcăi,
Să ne mărităm și noi.*

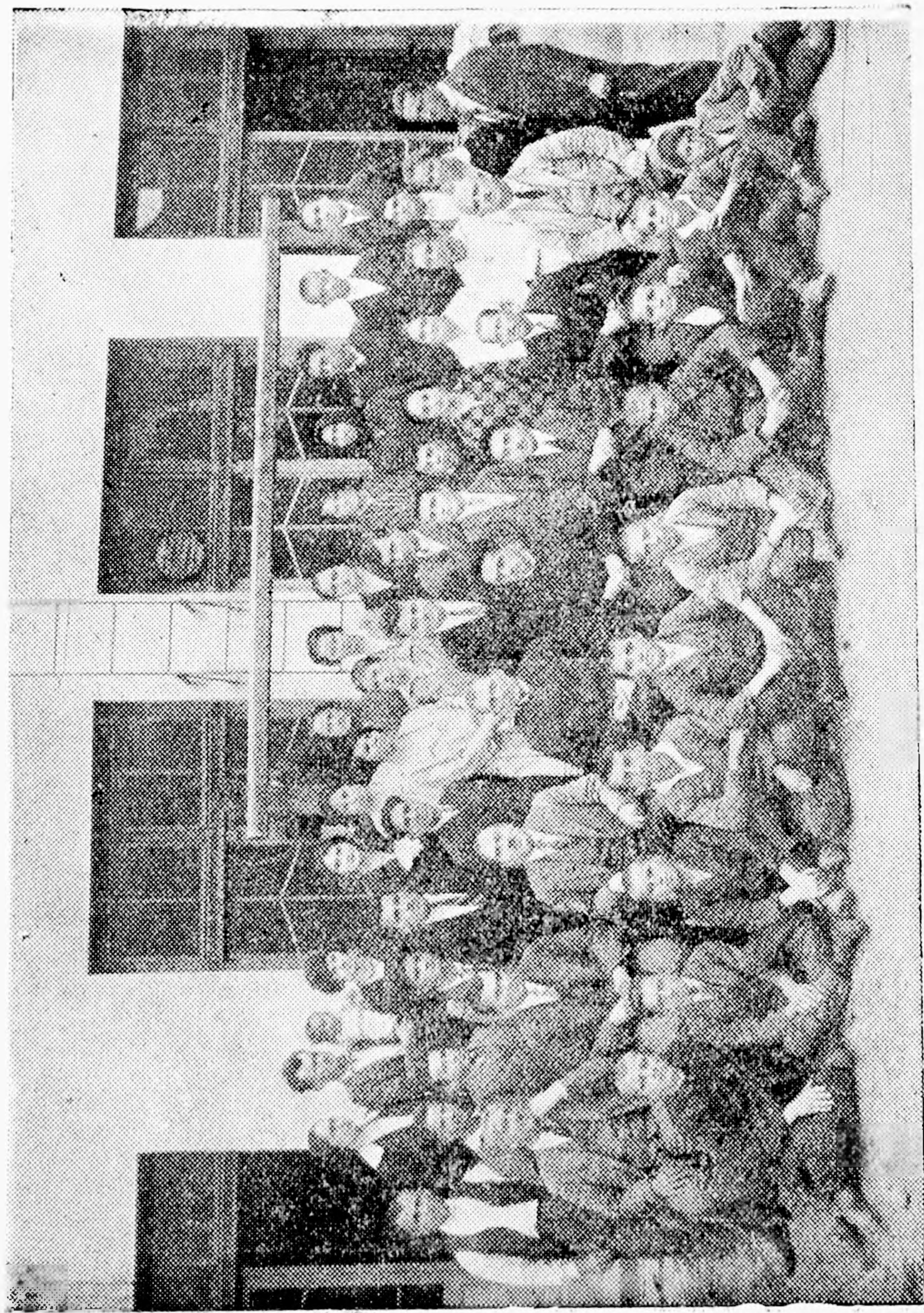
*Foaie verde de dudău,
Calule, căluțul meu,
Ce te-abaiți din drum mereu?
Ori ți-e greu trupșorul meu?
— Nu mi-e greu trupșorul tău,
Ci mi-e greu năravul tău:
Pe la câte crâșme treci,
Pe mine de gard mă legi*

*Și-mi dai fân nuiielele
Și grăunțe-mi beau balele.*

*Astă iarnă mă'nsurai,
Tinerică ce o luai,
De-o sută cincizeci de ani.
Dinții'n gură
Stau cunună
Ca parii la căratură.
Și la gât are mărgele
Și'n gură n'are măsele;
Dinți în gură nu-s de loc,
Fără șapte are opt.*

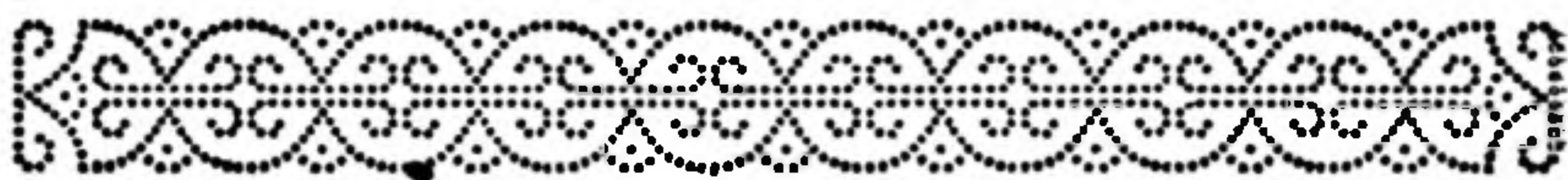
*Struguraș bătut de brumă,
Rău-i, Doamne, fără mumă.
Struguraș bătut de piatră.
Rău-i, Doamne, fără tată
Rău-i, Doamne, prin străini,
Ca desculț prin mărăcini.
Rău-i, Doamne, peste tot
Când omul n'are noroc.
Hei noroc, noroc, noroc,
De te-ași prinde la un loc,
Să-ți pun lemne, să-ți dau foc,
Ca să zici, că n'ai noroc.*

*Când eram la mama fată
Mâncam turtă coaptă'n vatră
Și rasă pe răzătoare,
Mi-era fața ca o floare.*

Personalul Tipografiei și Bibliotecii Diecezană din Arad.

*Casa-mi părea zugrăvită
Și ograda poleită
Și cărarea petruită,
Da paile de pe casă
Numai sculuri de mătasă.
Da de când m'am măritat,
Mănânc pâne și beau vin,
Pun la inimă venin.
Mănânc pâne și beau apă
Pun la inimă otravă.
Casa-mi pare putregaiu
Și ograda spini și scaiu,
Da paile de pe casă
Numai funingine arsă.*

Anecdote.

Lipitorile.

O doamnă își cumpărase mai multe lipitori și le ținea într'o sticlă mare. În fiecare dimineață schimba apa, că așa o sfătuisese omul dela care le-a cumpărat. Servitoarea pe care o luase astăzi, a aflat pe doamna tocmai punând apă la lipitori. A doua zi, des de dimineață, doamna strigă pe servitoare:

— Marișcă, mai pune apă la lipitori.

— Dar la ce să le mai pun — întrebă Mărișca — că nici pe cea de ieri nu au beut-o.

Prav de păduchi.

Lazaron intră în farmacie și cere prav de păduchi. Farmacistul îl întrebă, ce fel de prav să-i deie: pentru păduchi de galițe, sau de vite.

— De vite domnule, că nu știu ce amar a apucat în ele cu păduchii.

— Cum doriți să vi-l dăm? În cutie sau în săculeț?

— Mă rog, ca să nu mai plătesc eu și cutia sau săculețul, presărează-l deadreptul aici în gulerul cămășii.

Pasărea mălaiu visează.

Intr'o școală secundară de fete, profesoara de limba română întreabă pe o elevă, la gramatică:

— Spune, cum este verbul a iubi la viitor.

— Verbul a iubi la viitor este: mă voi mărita.

Ospitalitate.

Iu casa lui Iánoş e bucurie mare. Au sosit nişte neamuri în goştie. Cum ungurul e iubitor de oaspeţi, au primit cu mult alaiu şi cu mare cinste pe neamuri. Oaspeţii veniseră cu trăsura din satul al treilea şi trăsura a fost plină de oaspeţi. A doua zi nainte de amiază, când se frigea purcelul, oaspeţii vorbeau de plecare. Iánoş, mai mult din obicei, le-a zis, că astănu se poate. Ce, numai aşa le-a fost lor de dor de ai lui? Şi le zicea să mai rămână, dar nu fiindcă ar fi vrut să aibă oaspeţi, ci aşa e obiceiul. Oaspeţii nu au aşteptat multe rugăminte şi au rămas. A treia zi nu i-a rugat să mai rămână. Era însă vorba să mâncă, că doar nu se vor duce flămâzi din goştie. Şi au mâncat. Când să deie să prindă cai, începe o ploale, ca din ol, de nu era chip să poată pleca oaspeţii. Şi a ţinut ploaia până în noapte. A patra zi se înseninase puţin, spre marea bucurie a lui Iánoş. Fără o mâncare însă înainte de plecare tot nu putea să-i lase. Erau însă cam goale şi oalele şi tipsille. La mâncare Iánoş era tare înorat. Mai înorat ca cerul. Dau apoi să adape cai şi să-i prindă şi iată o ploale nouă, tot mai deasă, şi tot mai bobată în stropi şi cerul se închise de nori, că nu mai avea nici o spărtură senină. Iánoş, iubitor de neamuri şi de oaspeţi cum era, le-a zis aşa în silă: mai rămâneţi, doar se opreşte. Şi fiindcă n'a mai putut să se stăpânească, se smulse dintre neamuri, se duse spre grădină, privi la nori şi dincolo de nori şi zise:

— Doamne, d'apoi avuta-i tu vredată oaspeţi?

Dacă toţi suntem fraţi.

Un împărat al Germaniei se plimba pe stradă. La un colţ i-a ieşit un cerşetor în cale să-i ceară:

milă. Cerșitorul cunoștea foarte bine pe împăratul și l-a agrăit:

— Frate, fă-ți milă cu mine, neputinciosul.

Împăratul s'a oprit și l-a întrebat:

— Să-mi spui întâlu, cum am ajuns noi să fim frați.

Bătrânul cerșitor răspunse: Dacă toți suntem filii lui Dumnezeu, asta înseamnă, că unul altuia suntem frați. Că unul se ocupă cu domnia, altul cu cerșetoria, asta nu răstoarnă adevărul. Suntem frați.

— Foarte bine ai răspuns. Ține bănuțul acesta.

Cerșitorul luă bănuțul și grăi: dela un împărat credeam să iau o milă mai mare. Împăratul îl răspunse:

— Dacă toți suntem frați și dacă toți frații îți vor da cât ți-am dat eu, frate, ajungi mai bogat decât mine.

Dorul de întinerire.

Trei bărbați plecaseră împreună și cu soțiile la aer în pădure. Au luat cu ei de ale gurii, că în pădure își vine foame de lup. Ajunși în pădure, femeile au plecat să culeagă flori pe o coastă de munte. Bărbați o porniră prin o vale să privească frumsețile stâncilor, să se desfăteze în gâlgăirile izvoarelor. Deodată ajunseră la un isvor cu o apă dulce și rece. Mai dulce ca dulceața și mai rece ca ghiața. Au gustat tustrei din apă și îndată văzură că întineresc.

— Să mai bem, își ziseră ei și au beut, până s'au făcut ca niște tineri de 25 ani. Atunci plecară să-i vadă femeile. Abia așteptau să audă și să vadă ce vor zice femeile văzându-i ca la vârsta când și-au ținut nunta. În adevăr femeile s'au bucurat și s'au îngrozit deodată și împreună. S'au bucurat că au bărbați tineri ca de 25 ani, dar s'au îngrozit la gândul, că ce vor face ele, femei peste 40 ani.

— Ce ați făcut, și ce am pățit? Așa întrebă femeile, iar bărbații le povestiră cu deamănuntul toate. Femeile cereau și strigau, să le ducă și pe ele să beie din izvorul ce întinerește.

— Să mâncăm întâlu, apoi vă ducem.

— Nu, nu, nu. Nu mai așteptăm nimic. Mâncați voi, că noi plecăm.

— Unde?

— La izvor.

— Dar nu-l aflați.

Inzadar. Femeile atâta au cerut, atâta au poruncit până s'au urît bărbații. Le-au arătat drumul, le-au spus locul și femeile au plecat aproape în fugă. Bărbații se așezară la mâncare. Au mâncat, s'au săturat, au mai tras câte o țigaretă, au mai povestit, dar femeile tot nu veniau. Bărbații s'au întâlnit pe iarbă și râud pe rând au adormit și au dormit vreme îndelungată, s'au și trezit, dar femeile tot nu veniau. Au fript și niște slănină, cu gândul că și ele vor veni cel puțin la slănină. Dar nu au venit. Atunci ei nu mai putură înțelege, ce s'a întâmplat și au început să se teamă de rău. Se hotărîră să meargă să le caute. Pe drum nici vorbă să le întâlnească. Au ajuns la izvor și ce să vezi? În hainele femeilor lor, pe cari le vedeau în preajma izvorului se svârcoliau și se scânciau trei fetițe, ca și când s'ar fi răsturnat din leagăn. Bărbații nu știau ce să facă: să se necăjească sau să râdă?

— Bine, dar eu mă mir, zise unul, mă mir că nu au crepat de atâta apă, câtă au trebuit să beie, până au ajuns de șase săptămâni.

Nu-i nimic.

Un lucrător intră într'o brutărie să cumpere un kilogram de pâne. Brutarul numai decât scoase o pâne:

și fără s'o mai cântărească, o dete omului, spunându-i și prețul:

— Dolspreze Lei.

Lucrătorul însă începu să cântărească pânea, așa într'o mână și zise:

— Imi pare, că nu are un kilogram.

— Nu-i nimic, răspuse brutarul e mai ușoară la dus.

Lucrătorul scoase din buzunar zece lei și îl dete brutarului.

— Nu-i deajuns. Mi-ai dat numai zece și eu am zis dolsprezece Lei.

— Nu-i nimic, răspuse lucrătorul. Vor fi mai ușor la numărât.

Vitejia țiganului.

Țiganul venia dela o nuntă, cu vioara supțioară. Văzând mogâldii¹ pe vale: „olai“! mai mergând, iar „olai“! și pân'casă tot „olai“!

Bietu Țigan, ajungând acasă, mort de frică și înspăimântat, a lăsat vioara jos, puse mâinile dindărăpt, și strigă:

— Lisăvioară! tu dormi?

— Da, dorm!

Și plimbându-se cu mâinile dindărăpt prin casă, și cu capu 'n pământ, tot zicea:

— Hm! Da dacă lera altul!... dacă lera altu, Lisăvioară! hm!

— Da ci-i, mă?

Hm! v'o v'o, v'o sută di lupchi ni-o ișit nainte; și din toț lupchi s'alege unu c'o gură cât un braț di mare, și să pune 'naintea mea. Ș'am scos vioara di grabă di colo, și i-am făcut capu praf! am scos ș'arcușu, di i-am spart burta, și i-am scos mașile.

¹) Umbre, năluciri.

Țiganca necrezându-l, s'apucă a doua seară și leagă o tidvă la pragul de sus al ușii, pe dinafară; și tidva începe: „cloc-cloc“. Țiganca:

— Ia vez mă, cine ciocănește!

— Du-ti tu, Lisăvicioară!

— Nu mă duc mă, că ni-i frică!

— Da nu-s iau aici, fă? Du-ti, că sînt iău aici!

Țiganca să duce, și lute vine'ndărăt, cu mâinile la piept:

— Da ci-ai făcut, mă?

— Da ci-i, fă?

— Ce să hie!: tata lupului, mama lupului, nașă-sa lupului, sora lupului, ș'un frati-al lupului.

— Și ce vor, fă?!

— Cică, di ci-ai omorât lupo?

— Și... și... și ce vor, fă? Cică să ieși afară să vorghești cu lei.

— Lisăvicioară! spune că... că... că să hie al dracului di-am văzut v'unu!

— Du-ti tu, că ni-i frică.

— Du-ti tu, Lisăvicioaro!

Se duce Țiganca, ia tidva, ș'o aruncă p'oi laiță.

Făcându-se hodorogeală, Țiganu ia plapoma 'n cap, și tuștiu! sub pat! Țiganca:

— Unde lești, mă?

— Spune, fă, că nu-s aici; spune că-s bolnav, spune, fă, că-s mort!

Țiganca:

— Nu-s, bărbate, a fugit... țl-a auzit gura... și să vede... li-a fost frică să nu dea'n doaga celui omorât di tine!

— Tac!, tac!, Lisăvicioara; că să hie al dacului: nu văz iău unu stănd în prag?!

După care Țiganca își scoate viteazul de sub pat, îi spune păcăleala, și Țiganu rămâne rușinat. Da-i spune Lisăvicioarii: „fă, ... să nu mă spui, să mă faci de rușinea Rumânilor“.

Autorizat de Ministerul Sănătății sub Nr. 678/24 și 22926/25.

Bolnavi de p l ă m â n i

Asmatici
Anemici

Bolnavi de piept
Săraci de sânge

Scrofuloși
Slăbiți

află mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

Siropul Vértés.

Se întrebuițează încă la: tusă măgărească, rachitis (boală englezească), scuipat de sânge, boale femeiești, precum și la tot felul de slăbiciuni. Mii și mii scrisori de recunoștință dovedesc efectul Siropului V é r t e s. Gust foarte plăcut. Premiat la Paris, Londra, Ostende și Roma. Un colet poștal conținând 4 sticle 540 Lei.

La boale cerbicoase se mai ia ca ajutor spre curățirea flegmei în fiecare seară o ceașcă din

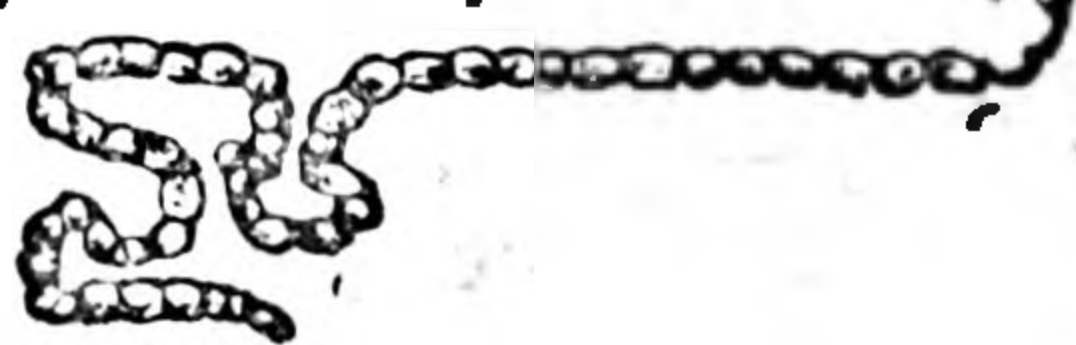
Ceaiul de ierburi bănățene.

O cutie 60 Lei, ca anexă.

B E Ţ I A

Cine voește a scăpa de patima aceasta uricioasă să întrebuițeze „Antibetinel V é r t e s” scutit legal, preparat încercat de mult, care desgustă bețivul de beuturi spirtoase. Fiind fără gust să poate da pătimășului fără știră sa. Mil și mii scrisori de recunoștință 2 fl. 360 Lei.

Panglica cu cap cu tot

(Imbricul cordelat), se scoate prin P I L U L E Cu-O V é r t e s. Semn PANGLICEI: crampe, vomeli, te apasă ceva par'că un ghem și se urcă până în gât, amețeli, leșni, ești anemic, n'ai apeli, câteodată mănânci ca lupul, ești obosit și nu poți lucra, ai prea multă flegmă gura și e acră, te înțepă în piept, etc., 1 cutie de pilule Cu-O și 2 sticle Esență de stomac pentru întărirea stomacului la oală 420 lei.

BUCURIA ECONOMULUI

(marcă scutită prin lege).

Cel mai mare apetit (poftă de mâncare) câștigi vitelor tânăre, dacă nutrețul lor zilnic îl amesteci cu puțin praf pentru lapte și îngrășare „Bucuria economului” care face cel mai bun efect stomacul, înaintează mistuirea, curăță sângele, face carne bună și ajută vitelor cornute, porcilor, oilor, precum și tuturor animalelor folositoare spre a le face grase și grele. Înbunătățește laptele vacilor și al caprelor și îl înmulțește enorm, folosește mult la dezvoltarea vitelor tinere, le susține sănătatea și le scutește de catare și neregulata mistuire, și de alte morburii. *Pretutindena de 1000-ori să plătește!* Recunoașteri strălucite! 1 pachet 95 Lei.

Deritabil numai dela: FARMACIA VÉRTÉS LA „DUBCURUB ABB”, 364

== L U G O J. ==

Prețurile sunt neobligate. Spesele poștale și ambalaj în regie proprie.

Autorizat de Ministerul Sănătății sub Nr. 678/24 și 22926/25,

Boale de S T O M A C

de tot felul cât lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreeala, greața și vomarea, sgârcl de stomac și peste toate greutate și slăbiciunile stomacului se înlătură prin

Esența de stomac Vértés

Acost mijoc dietetic, casnic, întărește stomacul, provoacă mistuirea, face poftă de mâncare și ajută menținerea și restabilirea activității mistuitoare și prin aceasta sănătății trupului întreg mai bine ca ori și ce alt mijloc cunoscut până acum. Mii și mii scrisori de recunoștință dovedesc efectul strălucitor al Esenței de stomac Vértés. Premiat în paris, Londra, Ostende și Roma.

Un colet poștal conținând 4 sticle 540 Lei.

Pilulele purgative Vértés

au un rezumat sigur și fără dureri, la constipație (eșire grea afară), învârtire și alte, la urma excelentei preparări sunt cu totul nestricăcioase, și sunt recomandabile și pentru curățirea sângelui, 1 cutie mică 66 Lei - 1 cutie mare conținând de 3 ori mai mult în loc de 108 Lei numai 66 Lei.

SLĂBICIUNI diferite: ca slăbiciuni prin excese sgârcliri isterice, nervi, slăbiciuni bărbatoși, ductivitatea se înlătură prin

Robol Vértés tablete întăritoare.
1 dosă dublă 300 Lei

PODAGRĂ și REUMĂ,

Isias, Trepeneală, de mușchi, Janghiuri, Nevralgie, Scrântiri, Dureri, de nervi se înlătură prin fricțiunile cele mai bune alinătoare, binefăcătoare și întăritoare cu

HERCULIN VERTES

Fluidul contra reumei.

3 sticle fluid și barcon de masaje
640 Lei

frumoasă am devenit prin Holin
Așa declarau sute și sute mii de dame, a căror față a fost deformată prin necurății și care să eliberau din aceste prin crema și pudra Holin, și primeau înfățișare plăcută frumoasă și rumenă. La trimitere înainte de 100 Lei 4 dese.

SCURGERE (triper la bărbați, scursoare albă la femei) catarul vazei urinare, etc. se înlătură prin injecție Vértés în contra gonorhei și Salutul micet tablete diuretice. Exac-Pentru femele trebuințare ste anexat ca praf. - 3 flacoane ateste injectia flacoane Tablete în tota și în

SÂNGELE STRICAT

se curăță la boatele podagrice reumatice și sifilitice prin Sirop Sassa-parila Vértés cu iodcali. Se recomandă în deosebi acelor persoane, cari au trăit înainte o viață neurtecă au suferit de sifilis sau alte asemenea morburii infectoase de sânge și au neglijat acelea, sau nu s'au curat pe deplin 4 sticle 640 Lei

SPIRT GALIC A LUI

DR. VERTES (Franzbrauntwein) cel mai bun remediu de casă, pentru intern și fricțiuni 10 sticle mici 180 Lei, 1 sticlă mare 70 Lei, 1 sticlă de familie 150 Lei.

Veiritabil numai dela: FARMACIA VERTES la „VULTURUL ALB”, Nr. 364.

DRS. LUGOJ.

TIPOGRAFIA DIECEZANĂ

Fiind asortată cu cel mai bogat material pentru lucrări de artă tipografică și fiind instalată cu mașinile cele mai moderne, execută

tot felul de tipărituri

ca circulare, memorande, menuuri, vignete, plicuri și hârtie de scrisori cu firmă, placate, anunșuri funebrale, programe, cărți de vizită, bilete de nună și de cununie, la petreceri, note etc., precum și tipărituri pentru bănci, ca: liste de escompt, obligațiuni, registre, etc. :: Opuși și broșuri, bilanșuri, foi periodice, reviste, preș-curenturi, etc. etc. în stilul cel mai artistic și pe lângă preșurile cele mai convenabile. Editură proprie. Lucrări în colorii.

ARAD, STRADA EMINESCU NR. 18.

Fondată la 1879.

▼ Telefon Nr. 266.